Raftul Denisei

Teru Miyamoto

Brocart de toamnă

roman

HUMANITAS fiction

Când dragostea aparent indestructibilă care îi unește pe Aki și Yasuaki este spulberată într-o clipă, asemenea unui „vas făcut țăndări", viețile celor doi se despart. Drumurile lor nu se vor mai întretăia decât o dată, la zece ani după durerosul divorț. Dar scurta lor întâlnire se dovedește un nou început: splendoarea melancolică a toamnei japoneze pe muntele Zao îi îndeamnă să-și dezvăluie, cu înțelepciunea maturității, gândurile tăinuite și sentimentele de nemărturisit. Ispășindu-și prin confesiune vina de a nu fi luptat pentru iubirea ce îi lega, Aki și Yasuaki se redescoperă.

„Povestea unei iubiri trădate, spusă cu o delicatețe uluitoare."
The Washington Times

„***Brocart de toamnă*** demonstrează într-un mod strălucit de ce este Teru Miyamoto venerat în Iaponia."
Kirkus Reviews

„Un roman emoționant, în care Teru Miyamoto investighează resorturile intime ale relațiilor de cuplu."
Mostly Fiction

„O carte de o gratie desăvârsită."
San Francisco Chronicle

ISBN 978-973-689-479-4

Când soțul ei este descoperit zăcând într-o baltă de sânge, într-o cameră de hotel, alături de corpul neînsuflețit al unei tinere, lumea lui Aki se prăbușește. Yasuaki supraviețuiește, dar iubirea care îi lega pe cei doi soți, nu. În următorii zece ani, viața lui Yasuaki devine o nesfârșită coborâre, al cărei deznodământ amenință să fie fatal (căci tânărul ajunge să fie hărțuit de Yakuza), iar Aki încearcă să-și uite trecutul printr-o căsătorie aranjată. Există oare *karma*? Plătesc cei doi pentru păcatele comise într-o viață anterioară, sau pentru că nu au încercat să-și salveze iubirea? La capătul lungului drum parcurs după despărțire, Aki și Yasuaki își leapădă măștile și caută răspunsul la întrebările pe care nu au îndrăznit să și le pună până acum.

Teru Miyamoto s-a născut în 1947, la Kobe. După absolvirea Facultății de Litere a Universității Otemon Gakuin, devine copywriter. In 1970 începe să scrie, iar în 1972 renunță la cariera în publicitate, dedicându-se în exclusivitate literaturii. În 1977, romanul său *Doro na Kawa* (*Râul tulburat*) primește Premiul Osamu Dazai. Un an mai târziu, *Hotarugawa* (*Râul licuricilor*) este distins cu Premiul Akutagawa pentru cel mai bun roman. Următoarele romane ale lui Teru Miyamoto se bucură de un constant succes de critică și de public, consacrându-l drept unul dintre cei mai importanți autori niponi contemporani. În 1982 vede lumina tiparului ***Brocart de toamnă*** (*Kinshu*), roman epistolar tradus în mai multe țări, printre care Franța, Canada, Marea Britanie și S.U.A. Romanul *Yushun* (*Un cal frumos*, 1986) a fost distins cu Premiul Eiji Yoshikawa. În 1989 publică *Yumemidori no Hitobito* (*Oamenii de pe strada viselor*), în 1990, *Ruten no Umi* (*Marea vicisitudinilor*), iar în 1995, *Maboroshi no Hikari* (*Lumina fantomatică*), ecranizat în același an de Hirokazu Koreeda.

TERU MIYAMOTO

Brocart de toamnă

Traducere din japoneză și note de
ANGELA HONDRU

HUMANITAS
fiction

16 ianuarie

Dragă Yasuaki,

Nu m-aș fi așteptat să te văd pe muntele Zaō[1], în telecabina care urca de la grădina cu dalii la heleștieul Dokko. Am rămas mută de uimire și n-am mai fost în stare să scot un sunet în cele douăzeci de minute de urcuș.

Dacă stau și mă gândesc bine, nu ți-am mai scris de vreo doisprezece-treisprezece ani. Am crezut că n-o să ne mai întâlnim niciodată. Când te-am zărit însă, mi-am dat seama cât de mult te-ai schimbat și ți-am deslușit sclipirea din priviri. De aceea, după multe frământări, m-am hotărât să aștern pe hârtie rândurile de mai jos și să pun scrisoarea la poștă. N-ai decât să râzi de mine, dar să știi că nu m-am schimbat deloc.

În ziua aceea, mi-a venit ideea să iau expresul Tsubasa 3 din gara Ueno, ca să-i arăt fiului meu, Kiyotaka, în vârstă de opt ani, stelele de pe muntele Zaō.

Presupun că ți-ai dat seama că băiatul este infirm. S-a născut paralizat de la brâu în jos, iar intelectual, este cam

1 Munte vulcanic (1841 m) în prefecturile Yamagata și Miyagi.

cu doi-trei ani în urmă față de copiii de vârsta lui. Însă, numai el știe de ce, se dă în vânt după stele. În nopțile senine, iese în grădina noastră de pe strada Kōroen din Nishinomiya și rămâne cu ochii la cer ore-n șir.

Cu o seară înainte de a ne întoarce în Kōroen, după vizita de două zile la tatăl meu, care locuiește în cartierul Aoyama din Tokyo, privirea mi-a fost atrasă de o fotografie nocturnă făcută de pe vârful muntelui Zaō. Mi s-a tăiat pur și simplu respirația la vederea cerului înstelat și mi-a venit ideea să-i ofer fiului meu, pe care nu-l dusesem niciodată în excursii, șansa de a fi cât mai aproape de un peisaj atât de minunat.

Tata a împlinit șaptezeci de ani, dar e la fel de energic și voios ca pe vremuri. Își vede mai departe de treabă la firmă, iar pentru supravegherea activității filialei din Tokyo își petrece cam jumătate din lună în același apartament luxos din Aoyama pe care-l știi și tu. A încărunțit mult față de acum zece ani și s-a mai cocârjat, dar e într-o stare de spirit excelentă, împărțindu-și timpul între Aoyama și Kōroen.

În octombrie, a alunecat pe scările din fața blocului exact când venea mașina să-l ia. A făcut o entorsă urâtă, cu hematoame uriașe și o fisură la maleolă. Oricum, n-a mai putut umbla o vreme. Când mi-a telefonat, m-am pierdut cu firea și m-am urcat iute în expres. Văzându-se imobilizat la pat, a devenit foarte țâfnos. Îl deranja până și felul în care-l îngrijea menajera Ikuko.

Crezând c-am să stau mai mult la el, l-am luat și pe Kiyotaka cu mine. Cum ne-a văzut chipurile, s-a liniștit. Însă după două zile a început să-și facă griji pentru locuința din Kōroen, așa că ne-a expediat acasă. Nici nu știam ce să mai înțeleg din toanele lui. Mă și înfuriau,

dar mă și amuzau. L-am lăsat în seama lui Ikuko și a lui Okabe (secretarul) și am plecat spre gara Tokyo. Acolo am văzut afișul cu muntele Zaō.

Fotografia înfățișa o mulțime de copaci uriași cu crengile răsfirate, în toate nuanțele toamnei. Până atunci, eu nu-mi reprezentasem muntele Zaō decât troienit, cu pomi împodobiți cu țurțuri groși. Am rămas nemișcată în toiul forfotei din jurul meu, încercând să-mi închipui cum pot arăta asemenea copaci – adevărate coloane de gheață – în briza toamnei, sub cerul înstelat.

Am simțit nevoia imperioasă de a-i arăta fiului meu acea minunăție de peisaj. Când i-am mărturisit intenția, ochișorii i-au sclipit și m-a implorat să-l duc acolo. Astfel a început ceea ce aș numi aventura mamei și a copilului. Am luat-o spre agenția de turism din incinta gării, am cumpărat bilete până la Sendai, am rezervat o cameră la un han din stațiunea balneară de pe muntele Zaō, ba chiar am încercat să procur și biletele de avion de la Sendai la Ōsaka. N-am reușit, așa că am hotărât să mai rămânem o zi în stațiune sau la Sendai. Am optat pentru hanul de pe muntele Zaō, unde am poposit două nopți. Dacă am fi rămas doar o noapte acolo, nu ne-am fi întâlnit. Ciudată-i soarta!

În Yamagata a fost înnorat. În taxiul care ne ducea de la gară spre stațiunea de pe munte, am privit cerul cu tristețe. Mi-am dat seama că mă aflam în partea de nord-est a țării pentru a doua oară în viața mea. Ții minte? Prima dată, în luna de miere, am plecat împreună dinspre lacul Tazawa aflat în prefectura Akita ca să vedem lacul Towada.

Am ajuns cu Kiyotaka la han. Mirosul puternic de sulf era destul de neplăcut. Apa fierbinte a izvorului termal

curgea prin canalele care mărgineau strada. Cerul era foarte înnorat, fără urmă de lună sau stele, însă aerul de munte m-a înviorat. Îl duceam pe fiul meu într-o excursie mai lungă pentru prima oară în viața lui și ne simțeam amândoi excelent.

Când ne-am trezit dimineața, se înseninase. Kiyotaka nu voia să irosim nici o clipă. După ce am mâncat micul dejun, am luat-o, cu el în cârje, spre telecabina din grădina cu dalii. Mă trec și-acum fiorii când mă gândesc la coincidență! Cum a fost posibil ca din atâtea telecabine care urcă pe Zaō să ne nimerim exact în aceeași?!

Stătea lume multă la coadă, dar după două sau trei minute am reușit să urcăm. Însoțitorul de cabină a deschis ușa, l-a ajutat mai întâi pe Kiyotaka, apoi am intrat și eu. L-am auzit spunând că mai încape o persoană.

Un bărbat într-un pardesiu maro-deschis s-a așezat chiar în fața noastră. Ușa s-a închis și, în momentul în care telecabina s-a smucit de pe loc, mi-am dat seama că ești tu. Nici nu-ți poți închipui cât am fost de uimită. Tu nu m-ai zărit pentru că admirai peisajul, cu bărbia afundată în gulerul ridicat al pardesiului. Te-am privit fără să clipesc. Deși am luat telecabina ca să văd minunatele frunze ruginii, nici n-am întors capul spre ele. Nu-mi puteam dezlipi privirea de la bărbatul din fața mea. M-am tot întrebat dacă nu cumva mă înșel, dacă ești într-adevăr Yasuaki Arima, fostul meu soț. Și, dacă ești tu, de ce urci cu telecabina pe muntele Zaō? Mă tot minunam...

Am fost teribil de surprinsă și de felul cum te-ai schimbat. Nu mai semănai cu cel pe care mi-l aminteam. Zece ani... Aveam douăzeci și cinci pe-atunci, iar acum am treizeci și cinci, așa că tu trebuie să ai treizeci și șapte. Am ajuns amândoi la vârsta la care trecerea timpului își

spune cuvântul. Numai că la tine transformarea e frapantă, de unde am tras concluzia că ai avut parte de greutăți.

Te rog să nu te superi pe mine. Nici eu nu știu de ce m-am apucat să-ți scriu. Poate doar ca să-mi așternt sentimentele pe hârtie. Nu cred c-o să mai am vreodată o asemenea pornire. De fapt, nici nu sunt foarte hotărâtă să pun scrisoarea la poștă.

La un moment dat mi-ai aruncat o privire, dar te-ai întors îndată la peisajul de-afară. Te uitai pe fereastră. Apoi te-ai răsucit din nou spre mine, uimit la culme. Parcă ne priveam de-o veșnicie. Aș fi vrut să spun ceva, dar nu puteam rosti nici un cuvânt. În cele din urmă am bălmăjit:

— Nu ne-am văzut de multă vreme...

— Chiar că da.

Apoi l-ai măsurat din cap până-n picioare pe Kiyotaka și ai întrebat indiferent:

— E băiatul tău?

Mi-am adunat tot curajul și am încuviințat cu voce tremurătoare.

Priveam șirurile de copaci cu frunze ruginii care se perindau cu nepăsare de-o parte și de alta a telecabinei. De câte ori nu mi s-a pus aceeași întrebare?! Unii doar ca să se afle în treabă, alții chiar mă compătimeau. Răspundeam întotdeauna cu capul sus, dar când m-ai întrebat tu am simțit o jenă pe care n-o cunoscusem în viața mea. De-aceea am încuviințat fără vlagă, bâlbâindu-mă.

Telecabina a urcat încet spre popasul de lângă helești Dokko. În zare a început să se distingă lanțul Asahi, iar într-un fald al muntelui de sub noi se deslușeau, ca niște puncte luminoase, acoperișurile clădirilor din stațiune. Silueta hotelului izolat cu acoperiș roșu, de pe coasta muntelui, apărea și dispărea printre copaci. Nu știu de

ce, însă m-a dus cu gândul la un sul pictat din perioada Kamakura[1], înfățișând flăcările iadului. Trăiesc aceeași senzație și acum. Oare de ce? Poate pentru că eram într-o stare de spirit aparte. Mă simțeam tot mai agitată pe măsură ce telecabina se legăna înspre înălțimi. Ar fi trebuit să-ți pot spune tot felul de lucruri în cele douăzeci de minute de urcuș, dar am stat împietrită, dorindu-mi să ajung mai repede la destinație și să cobor.

M-am simțit la fel ca acum zece ani. Ar fi fost grozav să fi vorbit deschis despre divorț, însă n-am făcut-o. Atunci, am refuzat cu încăpățânare să te rog să-mi explici, iar tu n-ai luat inițiativa. Ai tăcut mâlc și n-ai încercat deloc să te scuzi. Aveam doar douăzeci și cinci de ani, amabilitatea și răbdarea nu-mi stăteau în fire. Tu aveai douăzeci și șapte, dar te-ai dus în jos fără șansa de a-ți recăpăta prestigiul pierdut.

Când copacii de afară s-au îndesit, oprind lumina soarelui și întunecând telecabina, te-ai uitat țintă la mine și ai spus indiferent:

— Am ajuns.

În clipa aceea ți-am zărit cicatricea de pe partea dreaptă a gâtului.

„A, de la aventura aceea", mi-am zis în sinea mea și am întors iute privirea. Am coborât la popasul murdar și cenușiu. Pe cărarea șerpuitoare din apropierea helești-teului Dokko ți-ai luat brusc la revedere și te-ai îndepărtat cu pași grăbiți.

Încerc să fiu cât se poate de sinceră în scrisoare. După ce ai dispărut, am rămas țintuită locului. Trăiam cu impresia că n-aveam să ne mai întâlnim și făceam eforturi

1 1185-1333.

disperate să-mi înving lacrimile. Oare de ce mă copleșeau asemenea senzații? Brusc, am simțit nevoia să fug după tine. Voiam să te întreb o mulțime de lucruri: cum o duci... ce-ai mai făcut în cei zece ani de când ne-am despărțit... Doream cu disperare să aflu câte ceva. Dacă n-ar fi fost Kiyotaka, aș fi alergat după tine.

Am pornit-o ușor-ușor spre helești, în pasul lui Kiyotaka. Frunzele de cosmos[1] pălite se legănau în bătaia vântului rece. Kiyotaka a parcurs în jumătate de oră distanța care i-ar fi luat doar zece minute unui copil normal. Oricum, față de cum era înainte, se descurcă binișor, mai ales că a început să-și exprime dorințele de doi ani încoace. Nu demult, urmărindu-i perseverența, profesoara de la școala specială a afirmat că o să ajungă într-o bună zi să se descurce singur și chiar să lucreze.

Ne-am plimbat puțin pe aleea de lângă helești. Soarele își strecura razele printre copaci. Am luat apoi telecabina spre vârful muntelui. M-am uitat atentă pe unde am trecut în speranța să te mai zăresc măcar o clipă, însă nu erai pe nicăieri. Din vârf am coborât într-un crâng de stejari până la o stâncă ce ieșea din munte. L-am așezat pe Kiyotaka și am privit îndelung peisajul. Pe cer nu se zărea nici o scamă de nor. Un vultur dădea liniștit târcoale. În zare se întindea, învăluit în ceață liliachie, lanțul muntos care mărginește Marea Japoniei. I-am explicat fiului meu că e vorba de munții Asahi și că vârful din dreapta se numește Chokai. Urmăream cu privirea telecabina care cobora panta muntelui Zaō, sperând să te văd în trecere.

---

1 Plantă perenă de origine mexicană. Atinge înălțimea de 1,5 m.

Când auzeam paşi pe cărare, mă întorceam brusc, nădăjduind acelaşi lucru. Kiyotaka râdea fericit, cu ochii la vultur şi la telecabina ce devenise un punct mişcător spre abis. L-a amuzat teribil şi dâra groasă de fum care se ridica de undeva de sub noi. Am încercat să-i ţin isonul, prefăcându-mă veselă, însă imaginea chipului revăzut după zece ani nu mă părăsea deloc. Mă obseda gândul că te-ai schimbat atât de mult şi mă întrebam ce cauţi pe muntele Zaō.

După vreo două ore de stat pe stâncă, am hotărât să ne întoarcem la han cu telecabina. De data asta n-am fost decât noi doi. Nu-mi puteam dezlipi ochii de pe splendidele frunze ruginii. Şi nu doar ele îmi atrăgeau atenţia. Pe lângă noi zburau pete de roşu amestecate cu verdele intens al plantelor perene, cu maroniul unor copaci şi cu galbenul frunzelor de ginkgo. Toate culorile scoteau şi mai bine în evidenţă roşiaticul, lăsând impresia unei vâlvătăi în mii de nuanţe, ce părea să ţâşnească din orificii nesfârşite. Am privit, tăcută şi fermecată, vegetaţia deasă a pădurii.

La un moment dat, parcă m-ar fi speriat ceva. În minte mi se învălmăşeau tot felul de gânduri. Dac-ar fi să exprim în cuvinte ce-am simţit la fiecare pată de culoare ce-mi trecea prin faţa ochilor, mi-ar trebui ore-n şir. Să nu cumva să crezi că exagerez şi te rog să nu râzi de mine, dar am visat cu ochii deschişi. Frumuseţea frunzelor de toamnă m-a fermecat şi totodată am intuit în ea ceva ameninţător, ca o lamă rece de cuţit. Pesemne că întâlnirea noastră neaşteptată a redeşteptat-o pe copila visătoare din mine.

În seara aceea, după ce-am intrat cu Kiyotaka în uriaşa cadă de piatră a hanului şi am făcut o baie bună în apa sulfuroasă, am pornit spre grădina cu dalii ca să privim

stelele. Am luat-o pe scurtătura despre care ne spusese unul dintre angajați. Ne aflam doar noi doi pe poteca șerpuitoare. Eu luasem o lanternă ca să vedem pe unde pășim. Era prima oară când Kiyotaka parcurgea o distanță atât de mare. Îl dureau subsuorile de la cârje și se tot oprea să se vaite, dar îl încurajam neînduplecată să ne continuăm drumul. Pornea mai departe, cu ochii ațintiți la cercul luminos lăsat de lanternă.

Am ajuns în grădină rupți de oboseală. Când ne-am oprit, am ridicat privirile spre cer. Miriadele de stele sclipitoare păreau atât de aproape, încât aveam senzația că le putem atinge cu mâna. Am rămas fără grai. Atâta frumusețe e greu de imaginat.

Grădina cu dalii se situa pe o pantă lină. Nu i se vedea decât conturul vag și se distingea un parfum ușor. Florile colorate păreau tăinuite în bezna nopții. Se auzea doar vântul. Întunericul de nepătruns învăluia munții din zare, punctul de plecare al telecabinei și stâlpii care susțineau cablurile, iar deasupra lor se întindea, strălucitoare, Calea Lactee.

Ne-am trezit în mijlocul grădinii, cu privirile îndreptate spre cer. Am tot urcat panta până am ajuns la cele două băncuțe din vârf. Bătea un vânt rece, așa că ne-am pus pe noi hanoracele cumpărate dintr-o dugheană de lângă gară și ne-am așezat. Încremenisem de atâta frumusețe și strălucire. Dar câtă singurătate se deslușea în puzderia de stele! Și câtă spaimă purta cu sine acea întindere nemărginită!

Oare de ce m-a îndurerat atât de mult reîntâlnirea cu tine? Nu-mi puteam înfrânge sentimentul ciudat de mâhnire. Priveam stelele și-mi ziceam: „Tristețe..., tristețe copleșitoare". Pe măsură ce mă apăsa tot mai mult

senzația aceea, mi s-a derulat prin fața ochilor evenimentul din urmă cu zece ani, ca și când l-ar fi proiectat cineva pe un ecran.

Mă cam întind cu scrisoarea asta, dar am de gând s-o termin chiar dacă te plictisești și nu o vei citi până la capăt. Cel puțin, vreau să-mi aștern pe hârtie toate gândurile de-atunci... și concluziile mele... când s-a întâmplat ce s-a-ntâmplat și când am suferit mai mult decât oricine altcineva. Sper că înțelegi atâta lucru. Ar fi trebuit să-ți vorbesc deschis înainte de a te părăsi... acum zece ani. Nu știu de ce n-am făcut-o. Deși faptele aparțin acum trecutului îndepărtat, am de gând să le readuc la lumină, în scris.

Telefonul a sunat la cinci dimineața și m-a trezit menajera noastră, Ikuko, avertizându-mă că soțul meu are probleme. Vocea îi tremura și am intuit îndată că s-a întâmplat ceva grav. Mi-am tras o jachetă peste pijama și am coborât scările în fugă. La celălalt capăt al firului s-a auzit o voce groasă, calmă.

— Poliția la telefon! În ce relații sunteți cu Yasuaki Arima?

— Sunt soția lui.

Vocea îmi tremura de frig și de emoție. Făceam eforturi disperate să mă stăpânesc. După câteva momente de tăcere mi s-a spus pe un ton impasibil că soțul meu a încercat să se sinucidă împreună cu o femeie, într-un han din Arashiyama. Femeia a murit, dar el are șanse de supraviețuire, deși se află în stare critică.

Te-au dus la un spital, unde ți-au acordat îngrijiri și te-au pus sub supraveghere. Persoana de la telefon mi-a dat adresa spitalului și mi-a cerut să ajung acolo cât se poate de repede.

Nu-mi venea să cred. I-am și spus că, după câte știam, trebuia să înnoptezi la un han din apropierea templului Yasaka din Kyōto și nu la Arashiyama, aflat la o distanță considerabilă de fosta capitală. Mi-a cerut să-i spun numele hanului și să-i ofer amănunte legate de costumul pe care-l purtai când ai plecat de-acasă: culoarea, modelul cravatei și alte amănunte. Individul a confirmat că e vorba de tine și mi-a mai cerut o dată să mă prezint urgent la spital, închizând brusc telefonul.

Am dat fuga la tata, panicată. Tocmai se sculase. I-am spus ce s-a întâmplat. În primele clipe s-a gândit la o farsă. Dar cine să se țină de glume dimineața devreme, în toiul iernii?!

În timp ce Ikuko îmi chema taxiul, a sunat soneria. La interfon s-a auzit vocea unui polițist local. Cei de la Kyōto luaseră legătura cu secția de care aparțineam, ca să se asigure că am priceput mesajul și că pornesc iute spre spital. Așadar, era adevărat. M-am agățat de tata și l-am rugat să vină cu mine.

— Chiar e vorba de o dublă sinucidere?

— Am înțeles că femeia care a fost cu el a murit.

Ne-am urcat în taxi și am luat-o pe autostrada Meishin spre Kyōto. Nu putea fi doar un accident, iar eu nu concepeam dubla sinucidere. Să fi fost tu în stare de așa ceva? Cu altă femeie? Trecuseră numai doi ani de la căsătorie și ne iubiserăm mult și înainte. Începusem chiar să cochetăm cu ideea unui copil. Tot nu-mi venea să cred. Îmi închipuiam că ți-ai petrecut seara cu niște clienți în cartierul Gion și că apoi te-ai dus la hanul de lângă templul Yasaka, unde trăgeai de obicei.

Și totuși, când am ajuns la spitalul din Arashiyama și l-am văzut pe bărbatul adus din sala de operație în rezervă,

mi-am dat seama că ești tu și nu altcineva. Nici n-am cuvinte să-ți descriu șocul. Am fost atât de zdruncinată, încât nici nu m-am putut apropia de patul tău, deși am înțeles că ești în stare critică. Îți făceau transfuzii. Înainte de a intra în rezervă, polițistul care ne-a așteptat ne-a spus că rănile adânci au fost provocate de un cuțit de curățat fructe, care ți-a străpuns gâtul și pieptul la câțiva milimetri de carotidă. A trecut destulă vreme până te-au găsit în starea aceea jalnică și ai pierdut mult sânge. Fusese atins un plămân și la spital ai ajuns cu tensiune foarte mică și cu puls aproape zero. Polițistul a afirmat că starea ta mai rămânea critică încă niște ore bune.

A apărut apoi un doctor care ne-a explicat amănunțit cum stau lucrurile, mărturisind cinstit că nu se putea pronunța asupra șanselor tale de supraviețuire. Numele femeii în vârstă de douăzeci și șapte de ani, recepționeră la barul Arles din Gion, era Yukako Seo. Rana de la gât, făcută cu același cuțit, îi fusese fatală.

Polițiștii mi-au pus o grămadă de întrebări, însă nu-mi amintesc ce am răspuns. Nici nu știam ce să le spun despre Yukako. Tata i-a telefonat îndată secretarului, Okabe, și i-a cerut să-i aducă repede mașina la Arashiyama. I-a dat adresa spitalului și a închis. Apoi s-a uitat la mine, cu țigara neaprinsă în colțul gurii, înainte de a privi peisajul de-afară. Îmi amintesc foarte clar chipul lui din momentele acelea. Nici eu nu știu de ce. La fel de limpede îmi e în memorie și cerul văzut prin fereastra spitalului. Tata avea aceeași expresie ca la moartea mamei, când eu abia împlinisem șaptesprezece ani. A rămas cu țigara în gură, privind în gol.

Nu-l clintise nimic niciodată și nu era omul căruia să i se citească sentimentele pe chip. Când doctorul i-a

anunțat sfârșitul iminent al mamei, s-a așezat pe marginea patului ei, și-a scos o țigară din buzunarul hainei și a băgat-o în gură, cu privirea în gol. Dacă stau și mă gândesc, gestul a fost neașteptat și nu tocmai la locul lui. Când am ajuns la tine, tata avea aceeași expresie și aceleași gesturi. Privea, de la fereastra coridorului cel lung, ivirea zorilor în toiul iernii. M-au trecut fiorii la gândul că prevesteau ceva îngrozitor. Am găsit niște chibrituri în geantă și i-am aprins țigara, cu mâinile tremurânde, amorțite parcă de frig. Tata mi-a privit mâinile și a zis laconic:

— Puțin îți pasă dacă moare, nu-i așa?

Nu m-am simțit suficient de stăpână pe mine ca să-i răspund la întrebare. De ce naiba? Dacă ar fi fost un accident, lucrurile ar fi stat cu totul altfel. Dar cum să încerce soțul meu să se sinucidă împreună cu recepționera unui club de noapte?!

Ai trecut prin două momente critice până ți-ai revenit, după două zile. Până și doctorii au fost uimiți de voința ta de a trăi. A fost un miracol. În cele din urmă, am auzit din gura ta ce s-a întâmplat. Deși părea dublă sinucidere, nu fusese așa. Yukako Seo, care-și plănuise propria sinucidere, te-a înjunghiat în gât și-n piept în timp ce dormeai și apoi și-a spintecat gâtul. Ție nu ți-a fost clar mobilul crimei și ai lăsat să se-nțeleagă că nu mai ai nimic de adăugat. În timpul interogatoriilor de la spital, ți-ai tot susținut nevinovăția. Deși la început ai fost bănuit, după analiza rănilor s-a constatat că ești nevinovat. Așadar, n-ai avut de gând să te sinucizi din dragoste împreună cu Yukako Seo, ci ai fost victima unei tentative de asasinat. Norocul tău că n-ai murit! Incidentul a fost clasat destul de repede, însă eu nu mi-am mai găsit liniștea. În ziare a apărut oricum știrea unei duble sinucideri din

dragoste, în care a fost implicat șeful unui departament dintr-o firmă de construcții, bărbat însurat. Aventura ta amoroasă era pe buzele tuturor și s-a făcut mare vâlvă. Pentru tata, care te considera succesorul lui, a fost un adevărat șoc.

Îți amintești când doctorul a spus că-ți va da drumul din spital în aproximativ zece zile? Era călduț și senin afară. Venisem la tine cu un schimb de haine și cu o cutie de struguri tămâioși, cumpărați de la magazinul universal din stația Kawaramachi. Ca de obicei, de la intrarea în spital și până la rezerva ta m-au cuprins spaima și o stare de agitație greu de descris. Hotărâsem să nu te întreb nimic în legătură cu cele întâmplate cel puțin până nu te restabileai, însă, ca de fiecare dată, a pus stăpânire pe mine dorința de a da frâu liber sentimentelor de furie și gelozie. Când am intrat, erai îmbrăcat în pijama și te uitai pe fereastră. M-ai văzut, dar n-ai scos o vorbă. Mă întrebam cum aveai să-mi explici cele întâmplate. Rănile ți se vindecaseră și sosise momentul mărturisirilor. Vremea era frumoasă; în rezervă, cald și plăcut, o atmosferă tocmai bună pentru a discuta calm. În timp ce-ți puneam hainele în lada de sub pat, am deschis gura cu gândul de a spune cu indiferență, gata să te iert: „Ei bine, te ascult!" Numai că din gura mea au ieșit cu totul alte cuvinte, departe de a fi blânde:

— Aventura ta a costat cam mult!

Nu m-am mai putut abține. La urma urmei, eram tânără și n-aveam cum să reacționez altfel.

— Ai fost la un pas de moarte. E un miracol că ai scăpat.

Priveai mai departe pe fereastră, fără să scoți o vorbă. Acum, când îmi amintesc scena, trăiesc cu impresia că

te am lovit pe la spate. Incidentul fusese publicat de toate ziarele, subalternii tatei nu vorbeau decât despre el, toată lumea râdea de tine. Chiar și menajera noastră, Ikuko, trebuia să umble cu capul plecat pe străzile din apropierea casei. Până la urmă, mi-am pierdut cumpătul și am țipat la tine, printre suspine. Tăcerea ta m-a înfuriat și mai tare.

— Nu mai pot să rămân cu tine!

Nu-mi venea să cred că rosteam asemenea cuvinte. Poate pentru că mi-am dat seama că va trebui să ne despărțim. Nu știu ce să zic... Asemenea gânduri nu-mi trecuseră nici o clipă prin minte. Tot timpul trăisem cu speranța că vei ieși cu bine din toată afacerea aia urâtă... Nu-mi doriseam decât să te văd trăind. Cred că în momentul acela am fost prea nervoasă ca să mă gândesc la altceva.

Pe când mă uitam la spatele tău, am simțit un sloi de gheață străpungându-mi inima. De ce să ne despărțim? De ce-a trebuit să se întâmple un lucru atât de oribil? De ce să se ducă de râpă o căsnicie fericită ca a noastră? De ce am ajuns într-o situație fără ieșire?

Continuai să taci. N-ai scos nici măcar o vorbă. Atitudinea ta a pus și mai multe paie pe foc.

— Așadar, n-ai de gând să spui nimic?

Razele soarelui de după-amiază cădeau exact pe cicatricea lividă, iar chipul tău arăta ca o mască de teatru Nō luminată de o torță uriașă. Te-ai întors spre mine, zâmbind ușor. Nici acum nu-ți pot uita cuvintele nerușinate și aroganța cu care m-ai privit.

— Prin urmare, dacă-mi cer scuze, mă ierți?

Ai fi putut găsi și tu altceva de zis. Nici nu-mi vine să cred că ne simțeam atât de stânjeniți. Aflând că vei fi externat în zece zile, am plecat fără să mă așez măcar. Pe

când ieșeam pe aleea asfaltată, am văzut sosind mașina tatei. Și-a scos capul pe fereastră și m-a privit cu mirare. I se citea pe chip stânjeneala. Mi-a fost limpede că n-ar fi dorit să dăm nas în nas, atâta vreme cât el venise la spital fără să-mi spună. Mi-am dat seama că ar fi vrut să-ți vorbească între patru ochi, însă prezența mea îi dăduse planurile peste cap. M-a poftit în mașină. I-a spus șoferului Kosakai să oprească la o cafenea și s-a afundat în banchetă. Arăta foarte obosit și nervos. Tot deschidea și închidea capacul brichetei.

— Știi cu ce-aș asemui situația în care ne aflăm? La cursele de cai se spune că picioarele din față s-au rupt în două. Dacă vrei să fiu și mai limpede, un vas de sticlă făcut țăndări.

La început nu am înțeles că, de fapt, nu se referea la relația dintre noi doi ca parteneri de viață, ci la poziția ta în firmă. Când m-am dumirit ce a vrut să spună, mi-am dat seama cât de gravă e situația. Ca antreprenor, tata te privea mai degrabă ca pe un succesor decât ca pe soțul meu.

Știai foarte bine că, neavând un moștenitor, își pusese toate speranțele în tine. Trăsese sforile în așa fel încât să fii succesorul lui la firma de construcții Hoshijima, cu toate bețele-n roate care i s-au pus. Vicepreședintele Koike și aliații săi, Moriuchi și Tazaki, nu fuseseră deloc încântați când te-a adus la firmă. Tata își făcuse atunci socoteala că mai putea rămâne la conducere vreo cincisprezece ani, când ginerele său urma să împlinească patruzeci și doi. Îi luase o viață de om să pună afacerea pe picioare ca lumea, dar, pe măsură ce lua avânt, îi era tot mai greu să țină frâiele în mână. Numindu-l pe fratele mai mic director executiv, pe vărul lui, director tehnic, iar pe nepot,

director cu vânzările, reușise o bună bucată de vreme să o păstreze în familie, însă cred că ți-ai dat și tu seama cum au început să se schimbe lucrurile după apariția vicepreședintelui Shigezo Koike. Cred că nu mai e cazul să-ți spun că erai singura lui rază de speranță.

Dacă ai ști cu câtă precauție își acceptase ginerele – soțul singurei lui fiice! Și eu am aflat asta după ce ne-am despărțit. Auzise că voiam neapărat să mă mărit cu un tânăr pe nume Yasuaki Arima. Noi doi eram prieteni încă din facultate și țineam să rămânem împreună. Nu era însă un motiv suficient de puternic ca tata să-și dea binecuvântarea. A apelat la o agenție de detectivi ca să afle absolut totul despre tine. Și nu numai atât. A mai pus două agenții pe urmele tale.

Îți pierduseși părinții de mic și te crescuse un unchi. Asta era problema cea mai mare. Nu l-am întrebat niciodată ce i-au spus detectivii, dar se pare că n-au fost aspecte care să-l deranjeze. Când v-ați cunoscut, el știa deja totul despre tine, până în cele mai mici amănunte. Părerea lui am aflat-o de la alții: „Yasuaki Arima este fermecător. Asta e în avantajul lui. Însă încă nu-mi dau seama dacă are talent ca om de afaceri. Acceptându-l în primul rând nu ca soț al fiicei mele, ci ca succesor în afaceri, trebuie să mai chibzuiesc. Nu pot lua decizii pripite".

L-am auzit cu urechile mele spunându-i cuiva că îi e teribil de greu să se hotărască. Nu-i stătea în fire, de obicei lua decizii cu o viteză uimitoare și chiar într-o manieră autoritară. Cu alte cuvinte, și-a dat consimțământul să ne căsătorim în ideea că, după moartea lui, firma de construcții Hoshijima avea să treacă în mâinile tânărului Yasuaki Arima, chiar dacă era doar rudă prin alianță.

La cafenea, tata mi-a spus, în timp ce fuma:

— Bărbații mai calcă pe de lături, dar așa ceva e inadmisibil.

A oftat adânc, m-a privit și a mormăit iar ceva legat de picioarele rupte ale cailor și de vasul de sticlă făcut țăndări, de parcă ar fi vrut să-mi atragă atenția că relația dintre noi doi nu mai avea nici o șansă.

În noaptea aceea a sunat la poartă un bărbat pe care nu-l cunoșteam. Tata plecase în deplasare la Tokyo și eram acasă doar cu Ikuko. Am vorbit cu el la interfon și am înțeles că e tatăl lui Yukako Seo. Am schimbat priviri îngrijorate cu Ikuko și nu ne hotăram dacă să-i deschidem sau nu, mai cu seamă că bănuiam cam ce vânt îl aduce.

Până la urmă l-am poftit în sufragerie. Bătrânul (de fapt, nici nu știu dacă era chiar atât de bătrân, însă așa arăta din pricina staturii mici și a părului cărunt) a făcut câteva plecăciuni politicoase. Fața îndurerată îi era brăzdată de riduri adânci. Ținea capul plecat, neștiind cum să se scuze pentru cele întâmplate. N-aveam nici cea mai vagă idee cum să-l consolez. Mi-am exprimat cât am putut de simplu regretul pentru pierderea fiicei sale. Am crezut că venise să ne certăm și eram îngrijorată, dar nici vorbă de așa ceva. Văzându-l sincer și amărât, m-am liniștit. Părea că nu poate trece cu ușurință peste scandalul provocat de fiica lui și că intenționează să-și ceară scuze înainte de a se întoarce la Maizuru.

Venise la Kyōto pentru slujba comemorativă de patruzeci și nouă de zile de la moartea lui Yukako. S-a așezat pe canapea și, după ce a clipit din ochi de câteva ori, a zis:

— Habar n-am avut că relația fiicei mele cu domnul Arima ajunsese atât de departe.

Mi s-a părut ceva ciudat în tonul lui și l-am întrebat:

— L-ați cunoscut pe soțul meu înainte de tragicul accident?

Am înmărmurit când l-am auzit:

— A fost coleg de gimnaziu cu fiica mea... un semestru.

Se pare că-și amintise amănuntul respectiv cu puțină vreme în urmă, pentru că la interogatoriul polițiștilor nu-l pomenise. Pesemne că vă cunoscuserăți în cele patru luni cât ai stat la niște rude din Maizuru, după ce ți-ai pierdut mama și apoi tatăl. V-ați întâlnit la școală. Chiar te-ai dus o dată în vizită la familia ei, care avea o tutungerie. Bătrânul a afirmat că v-ați mai scris și după ce te-ai mutat la Ōsaka. După terminarea liceului, Yukako s-a angajat la un magazin universal din Kyōto.

— Nu m-am gândit nici o clipă că-i trece prin cap să se sinucidă. N-a lăsat nici un bilețel din care să reiasă așa ceva. Îmi pare sincer rău că v-a stricat căsnicia și că soțul dumneavoastră a fost la un pas de moarte. Nici nu știu cum aș putea să repar vreodată greșeala...

A făcut plecăciuni atât de adânci, de ziceai că atinge dușumeaua cu capul. Era tare stânjenit.

A plecat, gârbovit, fără să se atingă de ceaiul cu care-l servisem. Eu am rămas pe canapea multă vreme, copleșită de tristețea nemărginită a bătrânului. Așadar, între voi doi n-a fost doar o simplă relație fizică, ci dragoste adevărată. Ideea mă obseda tot mai mult și am ajuns să nu mai am nici o îndoială. Ceea ce am socotit multă vreme ca fiind o simplă aventură s-a dovedit a fi dragoste adevărată și tainică... la care nimeni nu avea acces. Am simțit cum mă sfâșie gelozia. Prin fața ochilor mi-au trecut două imagini: cai de curse cu picioarele din față rupte și

vase de sticlă făcute țăndări. Cum stăteam cufundată în gânduri, mi-am dat brusc seama de adevărul cuprins de vorbele tatălui meu. Incidentul se dovedea a fi o tragedie iremediabilă. Noi doi trebuia neapărat să stăm de vorbă calmi. Mi-a trecut prin minte cuvântul „divorț". Simțeam că dragostea pe care ți-o purtam se topește și se transformă într-o ură greu de imaginat.

M-am gândit la cei cinci ani în care am fost împreună înainte de căsătorie (aveam douăzeci și trei pe-atunci) și la cei doi ani și trei luni pe care i-am petrecut ca soți. Mi-am dat seama că relația ta cu Yukako a fost mai lungă. De ce nu mi-ai mărturisit mie sau poliției că ai cunoscut-o încă din școala gimnazială? Ce-ai avut de ascuns? Un al șaselea simț îmi spunea că vă legase o dragoste puternică și că eu nici nu contam în viața ta. Parcă o vedeam pe Yukako – femeia deja moartă, pe care eu n-am cunoscut-o – stând în fața mea și tu alături, cu privirea aceea de gheață îndreptată spre mine, ca atunci când te preocupă ceva în mod deosebit. Îmi place să dau frâu liber imaginației. N-ai decât să râzi până nu mai poți de ceea ce ți-am scris, puțin îmi pasă. Sunt convinsă că intuiția nu m-a înșelat… De-atunci, n-am mai putut să-mi scot din minte imaginea ta și a lui Yukako, doi îndrăgostiți pe care doar moartea îi putea despărți.

Cu o zi înainte de a ți se da drumul din spital, tu ai fost cel care ai propus divorțul.

— Nu mă pot întoarce nici la casa din Kōroen, nici la firma de construcții. Nu sunt chiar atât de nerușinat.

Ai plecat capul și, pentru prima oară în viața mea, te-am auzit scuzându-te. O scuză scurtă, chiar tăioasă, ceva de care doar tu ești în stare, dar am înțeles că ești hotărât și că răsufli ușurat.

Era cât pe-aci să-ți zic: „Tatăl lui Yukako a trecut pe la noi pe-acasă. Vă întâlneați de multă vreme, nu-i așa?", dar m-am trezit spunând:

— S-ar cădea să mă despăgubești, nu crezi? Niște bani de consolare...

Apoi, ca să-ți văd reacția, am adăugat:

— V-ați întâlnit la un club de noapte din Gion, nu-i așa?

Ai încuviințat ușor, ai privit pe fereastră de pe patul de spital și ai răspuns:

— Eram beat. Habar n-am cum am ajuns acolo. Niciodată nu știi ce ți se poate întâmpla în viață.

Am ieșit amândoi în grădina spitalului și ne-am plimbat puțin. Era cald ca primăvara. O liniște stranie pusese stăpânire pe mine. Parcă priveam, calmă, o apă curgătoare. Și când mă gândesc cât de fericită fusesem până la incident! Mă simțisem senină și împlinită. Nu mai înțelegeam nimic. Aveam impresia că visez urât. Pentru că, atunci când ai pomenit de divorț, ai părut indiferent și m-ai expediat cu un „eram beat", am hotărât să fac pe indiferenta. Ne-am plimbat printre plopii golași. Erai îmbrăcat cu un halat de spital.

Chiar și acum mă mai întreb de ce n-am vrut să aflu ce s-a întâmplat între tine și femeia care a murit. Cred că nu prea îmi dădeam seama ce-i cu mine, însă acum sunt capabilă să mă analizez puțin mai serios. Cu alte cuvinte, deși mă confruntam cu ideea divorțului, încă trăiam din fericirea cu care mă hrănisem cât am stat împreună, mai întâi ca iubiți, apoi ca soți. Dincolo de sentimente, îmi era teribil de milă de tine, o milă dominată de o ură mult mai puternică. Toate stările de spirit la un loc m-au ajutat să mă autoevaluez, să fiu mai

rezervată și mai tare totodată. Presupun că voiam să cred că relația ta cu Yukako a fost doar o legătură sexuală întâmplătoare. Cu alte cuvinte, nu voiam să mă las înfrântă de o femeie moartă pe care nici n-o cunoscusem.

Soarele din ziua respectivă prevestea sosirea primăverii. M-ai anunțat scurt că după externare vei locui la un unchi de-al tău. Apoi ai tăcut. Ți-ai rotit brațele, te-ai oprit, ai respirat adânc și ai făcut genuflexiuni. Arătai proaspăt. Pe mine mă obseda în continuare imaginea spatelui cocârjat al tatălui lui Yukako.

După ce am plecat de la spital, am luat trenul până la stația Katsura și apoi am sărit într-un expres care mergea spre Umeda. Am intenționat să urc într-un tren de pe linia Hanshin și să pornesc spre casă, dar m-am răzgândit și am luat-o pe jos pe bulevardul Midōsuji, până la biroul tatălui meu din apropierea gării Yodoyabashi. M-am așezat pe canapea și i-am spus, printre sughițuri, că vrei să divorțezi.

— A, da?

A fost singurul lui comentariu. A scos o mână de bani din portofel și mi i-a pus în față.

— Ia niște bani de cheltuială. Să faci ce-ți place cu ei, a adăugat el, zâmbind.

Am băgat banii în geantă, smiorcăindu-mă ca un copil. A fost singura dată când am plâns din pricina divorțului, dar am plâns până mi-a secat izvorul lacrimilor.

Nu pot spune că eram tristă. Pur și simplu aveam presentimentul unei nenorociri și mă copleșea o teamă uriașă. Nenorocirea nu mă păștea doar pe mine, ci și pe tine. Tremuram toată.

Se lăsa înserarea. Am luat-o înapoi pe bulevardul Midōsuji prin valul de funcționari care se îndreptau spre

casele lor. Mergeam cu capul plecat ca să-mi ascund fața răvășită de lacrimi. Însă eram hotărâtă să divorțez. Mă simțeam de parcă m-ar fi obligat cineva să urc, împotriva voinței mele, pe un vapor care urma să ridice ancora îndată. O lună mai târziu am semnat hârtiile de divorț.

Am senzația că mi-a mai rămas ceva de mărturisit și că nu ți-am scris ce aș fi vrut. Prea multe pagini, totuși. Cred că am pus mâna pe stilou la gândul singurătății pe care am simțit-o când am privit stelele din grădina cu dalii de pe muntele Zaō. Scrisoarea este cu siguranță rezultatul sentimentului de tristețe care m-a cuprins la vederea chipului tău mâhnit, după zece ani de zile. Păreai tare amărât... chiar mai amărât decât atunci când te-am văzut zăcând, grav rănit, pe patul de spital. În ochii tăi am deslușit ceva întunecat, o oboseală imensă și o disperare totală. M-a năpădit îngrijorarea și, după câteva zile de neliniște, mi-a venit ideea să-ți scriu.

Deși nu mai e nimic între noi, nu vreau să cred că divorțul ne-a afectat pe amândoi. Dacă așa s-a întâmplat, atunci ceea ce am simțit în biroul tatei în ziua când ne-am despărțit n-a fost un simplu presentiment sumbru. L-am născut pe Kiyotaka așa pentru că am divorțat de tine. Nici nu-ți pot descrie durerea pe care am simțit-o când am înțeles că fiul meu e infirm. Când am văzut că nu se poate ridica în șezut nici după ce a împlinit un an, mi-am dat seama că presimțirea s-a adeverit. Despărțirea de tine mi-a fost fatală. Dacă n-ar fi fost incidentul acela, nu am fi divorțat. Aș fi făcut un copil cu tine și am fi trăit fericiți și liniștiți. Tu ai fost de vină. M-am recăsătorit cu un bărbat recomandat de tata, asistent universitar, și l-am avut pe Kiyotaka. Nu din pricina divorțului m-am căsătorit cu Sōichirō Katsunuma și am născut un copil infirm?

Asemenea gânduri mă bântuiau deseori și te uram din tot sufletul. Poate spui că nu se face să dau toată vina pe tine, dar din cauza infidelității tale s-a ajuns la incidentul acela nenorocit care a atras după sine despărțirea noastră.

După ce mi-a mai trecut supărarea, înlocuită treptat de noul sentiment de dragoste de mamă, a dispărut și ura pe care ți-am purtat-o. M-am gândit tot mai puțin la tine.

În cei patru ani dintre a treia și a șaptea aniversare, l-am dus pe Kiyotaka în brațe la Centrul de Terapie Fizică Hanshin. Fiecare zi a însemnat o luptă crâncenă, însă, când l-am văzut stând în picioare, am plâns. Am plâns și când l-am văzut umblând sprijinindu-se de mine. Lacrimile de bucurie îmi curgeau nestăvilite. Simțeam că pornește pe calea cea bună și că handicapul se mai micșorează. Apoi a început să vorbească, e adevărat că destul de greu. După un timp, s-a descurcat cu cârjele și l-am dat la o școală specială. Acum, că pot întrezări o rază de speranță în viitorul lui, mă pot considera fericită, chiar dacă mai am parte de nemulțumiri și greutăți.

Am fost ferm hotărâtă să nu mă las copleșită de divorț, să nu mă simt nefericită. Eram aproape obsedată de acest gând, precum și de faptul că nu trebuia să-ți doresc răul nici măcar o singură clipă.

Închei aici scrisoarea asta lungă. Nici nu mai știu ce-am urmărit scriindu-ți-o. Îmi vine s-o rup, dar o voi pune totuși la poștă ca să afli și tu de vizita domnului Seo. Nu aștept răspuns. Te rog s-o iei ca pe o explicație – cu zece ani întârziere – a despărțirii noastre, chiar dacă s-au strecurat și o seamă de mărturisiri nu tocmai clare.

Ai grijă de tine.

Cu bine,

Aki

P.S. Pe plic mi-am trecut numele de fată – Aki Hoshijima – ca să-ți dai ușor seama cine e expeditorul. Am adresa ta de la domnul Takiguchi, de la Serviciul de Aprovizionare. Am înțeles că ați fost în relații foarte bune până nu demult.

6 martie

Dragă Aki,

Ți-am citit scrisoarea, însă nu m-am simțit în stare să-ți răspund imediat. Pe măsură ce trecea timpul, mi-am dat seama că trebuie să-ți mărturisesc o seamă de lucruri despre care nu ți-am vorbit niciodată. Îți scriu acum despre ele, deși mă simt destul de stânjenit.

Ai afirmat că despărțirea noastră a fost nefondată. N-aș spune asta. În ceea ce mă privește, am avut un motiv temeinic să iau decizia fără ezitare – incidentul acela nenorocit. Deși însurat, am întreținut o relație cu altă femeie – o afacere amoroasă cu un deznodământ scandalos. N-aveam cum să-mi justific comportarea, așa că am considerat divorțul singura soluție acceptabilă. Am făcut prea multă lume să sufere. Durerea provocată de rană nici nu se compara cu mâhnirea pe care ți-am adus-o ție. Ca să nu mai pomenesc faptul că l-am făcut de rușine pe tatăl tău și am discreditat firma Hoshijima.

Lăsând toate astea la o parte, bunul-simț îmi dictează să-ți scriu despre relația mea cu Yukako Seo. Te rog din suflet să mă ierți că te-am dezamăgit, dar sunt convins că vei înțelege motivele pentru care n-am vorbit despre

asta la momentul divorțului. Poate că îți par nesincer, dar să știi că n-am vrut atunci să te amărăsc și mai mult. Și apoi, nu mi-ai ascuns și tu că l-ai întâlnit pe tatăl lui Yukako și că ți-a pomenit de mine? Dacă mi-ai fi spus adevărul când ne-am plimbat prin grădina spitalului, poate că aș fi ieșit din carapace și ți-aș fi mărturisit și eu totul.

Mi-ai scris de intuiția ta feminină. După ce am terminat de citit scrisoarea, am avut senzația că nimic pe lumea asta nu ți se poate ascunde, că ești capabilă să pătrunzi cu ușurință în miezul tuturor lucrurilor.

Am cunoscut-o pe Yukako în clasa a șasea. După ce mi-au murit părinții, rudele din partea mamei m-au luat la ele în Maizuru. Soții Ogata nu aveau copii și doreau chiar să mă adopte. Eu mă aflam la dificila vârstă de paisprezece ani și știam cu toții că trebuia să tatonăm mai întâi terenul și apoi să trecem la fapte. Deși numele meu nu era înregistrat oficial la primărie, m-au înscris la școala gimnazială din localitate.

Cum de atunci au trecut peste douăzeci de ani, nu-mi amintesc prea multe. Un singur lucru îmi stăruie cu claritate în minte chiar și acum și mi se face inima cât un purice. Nu-ți poți imagina cât de cumplit a fost sentimentul de singurătate pe care l-am simțit când am coborât în gara Maizuru Est. Mi s-a părut întunecată și înspăimântătoare, un loc pustiu și sărăcăcios, bântuit de briza rece și neîndurătoare a mării.

Maizuru este o localitate cam pustie, la nord de Kyōto, pe coasta Mării Japoniei. Iarna ninge, vara e umiditate mare, iar în celelalte două anotimpuri cerul e mai mereu întunecat și acoperit de nori amenințători. Aproape că nu există mașini și dinspre uscat suflă mereu un vânt încărcat de praf. Nici nu-ți imaginezi cât de mult îmi

doream să mă întorc la Ōsaka, dar n-aveam pe nimeni acolo. Până și soții Ogata au regretat destul de repede că m-au luat la ei. Domnea o atmosferă sumbră și încordată. Totuși, trebuie să mărturisesc faptul că unchiul, care lucra la pompieri, și mătușa, o femeie simplă și bună, născută și crescută în Maizuru, s-au străduit din răsputeri să-mi fie ca niște părinți. Dar, pentru că eu nu mă simțeam în largul meu cu ei, n-am prea reușit să comunicăm.

Nu mi-am făcut prieteni nici la școală. Colegii mei de clasă nu știau cum să se poarte cu un băiat de la oraș timid, rămas orfan.

Cele câteva luni petrecute în Maizuru mi s-au părut un calvar, și acasă, și la școală. Mi s-a întâmplat totuși ceva care mi-a accelerat bătăile inimii, și anume m-am îndrăgostit de o colegă de clasă. Circulau zvonuri urâte despre ea: că iubea un elev de liceu; că se culcase cu nu știu câți bărbați; că niște delincvenți s-au bătut pentru ea și multe altele. În scurta perioadă cât am stat în Maizuru, singura trăire adevărată a fost pentru Yukako Seo.

Închis în camera de șase *tatami*[1] pusă la dispoziție de familia Ogata, i-am scris nenumărate scrisori, hotărât să nu i le trimit vreodată. Când încheiam una, o puneam în plic și o țineam două sau trei zile în fundul sertarului, după care o ardeam pe terenul viran din spatele casei. Țin minte și-acum cât de intens trăiam asemenea momente. Nu era cu siguranță vorba doar de pornirea trupească a unui băiat ajuns la pubertate, ci de dragoste platonică. Dată fiind situația în care mă aflam, scrisorile mă ajutau să depășesc momentele cumplite de singurătate. De fapt, nu făceam altceva decât să-i privesc profilul cu coada

1 O rogojină *tatami* măsoară 1,80 x 0,90 m.

ochiului, de la distanță. Nu am intrat în vorbă cu ea și nici nu am căutat vreun mijloc care să-mi înlesnească o legătură directă. Sentimentele mele erau puternice, chiar dacă aveam doar paisprezece ani.

În comparație cu alte fete de vârsta ei, Yukako era mai matură și mai rafinată. Râdea, vorbea, pășea, stătea picior peste picior cu totul altfel. Pesemne că atmosfera apăsătoare și monotonă din Maizuru a amplificat și mai mult zvonurile pe seama ei, care mi se păreau terifiante și misterioase în același timp. Când auzeam câte o poveste siropoasă despre ea, mi se aprindeau călcâiele și mai tare. Mi se părea chiar demnă de asemenea scandaluri cu iz puternic de păcătuire, iar în ochii mei apărea mai frumoasă și mai prețioasă.

S-ar putea să râzi de ceea ce-ți voi scrie în continuare. Nu cred că te aștepți ca un îngâmfat ca mine să facă asemenea mărturisiri, însă de câte ori mă gândesc la felul în care Yukako și-a luat viața în hanul de la Arashiyama, îmi amintesc clar de cele întâmplate într-o zi de început de noiembrie, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă.

Plecasem de la școală spre casa unchiului meu, dar, în loc să rămân acolo, am luat-o îndată spre port. Nu-mi aduc aminte de ce și nici unde voiam să ajung. Pe coasta zimțată a golfului Maizuru se situa portul de răsărit, unde erau în permanență acostate bărci de pescuit. Portul acela murdar se întindea în zigzag până în larg, iar țipetele pescărușilor se amestecau cu pufăitul motoarelor de bărci. Rezemat de un zid, am rămas cu ochii ațintiți asupra portului. Când mi-am întors privirea spre mare, m-au cuprins tristețea și un dor nebun de a mă întoarce la Ōsaka. Cerul cenușiu îmi amintea de părinții mei care părăsiseră lumea asta.

Ciudate făpturi mai sunt oamenii! Își amintesc uneori fleacuri din vremuri trecute, care n-au legătură cu nimic. Așa și eu. Și acum o văd cu ochii minții pe femeia care a trecut pe lângă mine pe bicicletă, având un prosop legat în jurul capului și purtând în spate un bebeluș care urla. Am surprins privirile pruncului câteva clipe și parcă-i zăresc și acum ochii înotând în lacrimi.

După ce scâncetele au dispărut în depărtare, am văzut-o pe Yukako îmbrăcată în uniformă, îndreptându-se către mine. Mergea cu pași mărunți, cufundată în gânduri, dar nu s-a oprit decât în clipa în care era să ne ciocnim. M-a privit uimită, iar eu m-am pierdut cu totul. Deși eram colegi de clasă, nu schimbasem nici o vorbă cu ea până atunci. M-a întrebat ce caut acolo și am bâlbâit un răspuns, din care nici eu n-am înțeles mare lucru. A chibzuit puțin în tăcere și-apoi m-a invitat să merg cu ea la o plimbare cu barca. Când am întrebat-o unde anume voia să mergem, mi-a făcut semn cu ochiul spre o barcă de pescuit ancorată în apropiere și mi-a răspuns că ne-nvârtim prin golf și ne întoarcem. A bombănit ceva de soiul că dacă el ar ști că e însoțită, s-ar putea să n-o mai ia. Cu toate astea, și-a văzut mai departe de drum. Crezând că o să renunțe totuși la idee, am luat-o pe urmele ei. Inima-mi spunea că nu-i a bună, dar nici nu puteam rata o asemenea ocazie. În barcă se afla un tânăr. Zărind-o pe Yukako, i-a zâmbit și i-a făcut semn cu mâna, însă, când a dat ochii cu mine, s-a încruntat subit. Avea părul tuns foarte scurt, așa că la început l-am crezut elev de liceu, dar putea să fie prea bine și un tânăr de douăzeci și doi sau douăzeci și trei de ani.

Ajunși la debarcader, Yukako m-a prezentat ca fiind coleg de clasă, transferat de la Ōsaka. I-a spus că voiam

să mă plimb cu barca. Tânărul m-a privit scrutător, a încuviințat scurt, a intrat în cabină și a pornit motorul. Ne-a făcut semn să urcăm. Îndată ce barca s-a desprins de mal, m-a întrebat dacă știu să înot. Spunându-i că mă descurc binișor, a țâșnit afară din cabină, m-a luat de guler și m-a aruncat în apă. Ieșind la suprafață și privind spre barcă, am văzut-o pe Yukako, în uniformă, înotând spre mine. Individul a strigat ceva, însă noi ne îndreptam disperați spre debarcader. Am ieșit din apă și am tras-o și pe Yukako. Am luat-o la fugă uzi leoarcă. Ne-am oprit la un moment dat să vedem dacă nerușinatul acela ne urmărește. Am constatat că barca își vedea mai departe de drum.

Am rămas fără pantofi și pășeam pe stradă în ciorapii mustind de apă. Am vrut să plec acasă, dar Yukako mi-a strigat s-o aștept. M-a prins de mână și și-a tot cerut scuze. La un moment dat, a izbucnit într-un râs isteric. Am privit-o nedumerit la culme. Mă strângea de mână și se cutremura de râs. A ținut-o așa o vreme și apoi m-a invitat la ea acasă.

În Maizuru e cam frig în noiembrie. Am început să dârdâi de-mi clănțăneau dinții. Mi-a promis că-mi dă niște haine de-ale fratelui ei mai mare. Sub privirile nedumerite ale trecătorilor, am luat-o cu pași grăbiți spre casa lui Yukako.

Locuia la periferia orașului, pe o stradă cu ateliere de prelucrare a peștelui uscat, destul de departe de casa părinților mei adoptivi. Erau de fapt niște clădiri din lemn cu acoperișuri negre din tablă. Mirosea puternic a pește în toată zona, iar haitele de câini vagabonzi se înfruptau din resturile stivuite în niște tăvi. Yukako stătea într-o casă cu etaj, la intrarea căreia se zărea firma unei tutungerii. Mama ei, care stătea lângă fereastra magazinului, a rămas

fără grai când ne-a văzut. Yukako i-a explicat că am căzut în mare în timp ce ne jucam pe debarcader și a rugat-o să-mi aducă niște haine uscate. Yukako s-a dus să se schimbe la etaj, iar eu am rămas într-o cămăruță de lângă bucătărie, cu pardoseală de lemn. M-am uscat și am îmbrăcat lucrurile mirosind puternic a naftalină. Fratele lui Yukako absolvise liceul anul acela și lucra la o fabrică de automobile din Ōsaka. Nu l-am cunoscut niciodată.

După ce s-a schimbat, m-a strigat și m-am dus în camera ei. Purta un pulover roșu și-și freca părul cu un prosop. A pus un radiator electric în mijlocul camerei și mi-a zis să mă usuc bine înainte de a pleca, să nu răcesc. Mama ei ne-a servit cu ceai fierbinte. L-am băut fără să scoatem o vorbă.

Pe birou am văzut o veioză, o cutiuță de lemn și o păpușă din ceramică. Încă îmi stăruie în minte gingășia cu care erau aranjate. Atmosfera caldă și plăcută din camera de șase *tatami* nu se potrivea câtuși de puțin cu bârfele auzite. Cu părul negru atârnându-i pe umeri și cu obrajii încinși de la radiator, Yukako emana o senzualitate aparte, dar și o undă de melancolie. Pentru mine, așa cum o văd după douăzeci și ceva de ani, arăta ca o femeie matură, proaspăt ieșită din baie, care-și usca părul, pierdută în reverie.

Atunci n-am judecat-o astfel pe eleva de gimnaziu Yukako Seo.

Când am întrebat-o de ce a sărit în apă, mi-a răspuns cu un zâmbet răutăcios că nu voia să rămână singură cu bărbatul acela. Am insistat să-mi explice motivul pentru care avusese de gând să se urce-n barcă în pofida faptului că nu voia să fie singură cu el. La început mi-a aruncat o privire sfidătoare, dar încet-încet mi-a povestit că o

aștepta deseori când se întorcea de la școală și devenise atât de insistent, încât nu scăpa de el dacă nu accepta invitația. I-am spus ce auzisem despre ea și am întrebat-o dacă bârfele erau adevărate. A mărturisit că unele erau, altele nu, dar m-a rugat să nu povestesc absolut nimănui despre pățania din ziua respectivă.

Fruntea, obrajii și palmele mi s-au încălzit. Nu mai tremuram, iar tensiunea a dispărut ca prin minune. M-am trezit imaginându-mi că eram prieteni din fragedă copilărie și reproșându-i că zvonurile se datorau felului ei de-a fi, modului în care flirta cu bărbații, fără să-și dea seama.

— Nici vorbă! se apără ea pe un ton plin de reproș, mușcându-și buza.

Și-a ațintit privirile asupra mea o vreme, fără să mai scoată o vorbă. În ochii ei se deslușeau o tristețe și o frumusețe aparte. M-a cuprins brusc acel sentiment apăsător de singurătate ucigătoare ce-mi dădea deseori târcoale. Posomoreala lui Yukako semăna perfect cu acel port izolat de la Marea Japoniei. I-am mărturisit că nu puteam suferi orașul Maizuru și că nu-mi doream nimic mai mult pe lume decât să mă întorc la Ōsaka. Se făcuse deja târziu și era întuneric. Nu se mai distingea decât spirala înroșită a radiatorului. Acum, când aștern în scris, îmi vin în minte amănuntele de parcă totul s-ar fi petrecut ieri. Mi-am ferecat în inimă clipele petrecute cu ea în ziua aceea ca pe o comoară fantasmagorică, de vis, efemeră. Amintirea mi-a desfătat simțurile mulți ani după aceea, chiar și după ce m-am căsătorit cu tine.

A întins mâinile, mi-a cuprins obrajii și și-a lipit fruntea de fruntea mea cu o stăpânire de sine desăvârșită. M-a iscodit cu privirea și a chicotit șmecherește. Oricât mă gândesc, știu că nu așa ar fi trebuit să se comporte o fată

de paisprezece ani. Am știut și-atunci, însă, după ce mi-am revenit din surpriză, m-am lăsat pradă farmecelor ei, de parcă eram în transă. Mi-a șoptit că m-a plăcut de la bun început, dar în ziua aceea și-a dat seama că ține mult la mine. Și-a frecat obrazul de al meu și m-a copleșit cu sărutări.

O fată de paisprezece ani să se comporte astfel cu un băiat... Mi-am dat seama că e cam păcătoasă. Nu prea îmi era mie clar cuvântul păcat, însă îl consideram și atunci cel mai potrivit pentru a-l asocia cu Yukako Seo.

Auzind pași pe scări, ne-am îndepărtat unul de altul. Tatăl ei se întorsese de la lucru. Muncea la un atelier de procesare a peștelui, dar avea și o tutungerie. Yukako m-a prezentat și i-a spus în două vorbe că mi-am pierdut părinții și am fost adoptat de un unchi din Maizuru. După cum vorbea, îți dădeai seama că e foarte răsfățată. Cochetăria cu care mă atacase, șoptindu-mi vorbe dulci, dispăruse ca prin farmec. Mi-am luat hainele ude la pachet și am plecat. Yukako m-a însoțit până în fața atelierului, luându-și rămas-bun de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Cam la atât s-a limitat legătura mea cu Yukako în Maizuru.

Când am ajuns acasă, îmbrăcat cu niște haine ce-mi erau prea mari și cu bocceluța cu lucrurile ude în mână, l-am văzut pe fratele mai mare al tatei, care locuia în cartierul Ikuno din Ōsaka. Se înțelesese cu familia Ogata să mă ia la el. Mi-a spus că mă trimisese la Maizuru la insistențele familiei Ogata, dar se simțea dator să aibă grijă de mine. Oricum, pentru viitorul meu, orașul Ōsaka se dovedea mult mai potrivit. În pofida faptului că nu era înstărit, voia să se ocupe de mine până îmi găseam un rost.

Hotărârea fusese luată fără să fiu întrebat. Adevărul e că-mi plăcea ideea de a mă întoarce la Ōsaka. Socotind însă că n-ar fi fost cuviincios față de soții Ogata să le răspund pe loc, am zis că vreau să mă gândesc puțin și m-am retras în camera mea de la etaj. M-am rezemat de un perete și am rămas așa multă vreme, dus pe gânduri. Mă copleșea încă amintirea lui Yukako. O simțeam în fiecare fibră a trupului meu. Mărturisirea făcută – că mă plăcea – mi-a mai zdruncinat dorința de a mă reîntoarce la Ōsaka. Însă, cu toate că aveam doar paisprezece ani, înțelegeam prea bine ce povară eram pentru familia Ogata. Așadar, am hotărât să mă întorc.

În aceeași seară am trecut împreună cu unchiul meu pe la diriginte și i-am explicat situația, cerându-i permisiunea să mă retrag de la școală începând cu ziua următoare. Dimineața m-am dus la Yukako să-i înapoiez hainele fratelui ei. Tocmai plecase la școală. L-am lămurit în două vorbe pe tatăl ei, i-am cerut adresa și am dat fuga la gară unde mă aștepta unchiul. Trenul urma să plece foarte curând. Am părăsit orașul Maizuru pe nepusă masă, fără să-mi iau rămas-bun de la Yukako și de la colegi.

După ce m-am mai liniștit puțin, i-am scris lui Yukako, nu mai știu ce anume. Îi scriam o dată pe lună, dar ea mi-a răspuns de două sau de trei ori. Pe urmă n-am mai primit nici un semn de viață.

Am intrat la liceu. De multe ori chipul ei îmi trecea prin fața ochilor și mă apuca un dor nebun. Îmi venea să dau o fugă până la Maizuru numai să o pot vedea. Cu toate sentimentele puternice care puseseră stăpânire pe mine, m-am trezit că pur și simplu nu-i mai scriu și așa, încet-încet, imaginea ei a început să pălească. Am ajuns să cred că în seara aceea, la ea acasă, n-a făcut decât să

râdă de mine. Am început să învăț ca un nebun pentru examenul de admitere la facultate. Îmi închipuiam că Yukako a rămas la un liceu din Maizuru, unde bârfele pe seama ei s-au întețit cu siguranță... și oricum nu-și mai amintea de mine. Încercam s-o uit, dar nu reușeam. Îmi stăruiau în minte vorbele dulci șoptite la ureche și imaginea ei cu părul ud atârnându-i până la umeri, în cămăruța aceea întunecată de la etaj.

Pe tine te-am cunoscut în anul trei de facultate. M-ai tot tachinat, chiar și după ce ne-am căsătorit, punându-mă să-ți repet că una dintre colegele cu care stăteam și mâncam înghețată pe pajiștea din campus îmi furase inima. Mă săturasem să-ți tot spun același lucru. Acum sună și mai tâmpit, dar vreau să repet declarația de bunăvoie. M-am îndrăgostit de tine la prima vedere și am făcut eforturi disperate să mă bagi în seamă. Urmele lăsate de Yukako în sufletul meu se șterseseră cu totul și fuseseră înlocuite de imaginea tinerei vesele și bine-crescute. Abia mai târziu mi-am dat seama că, de fapt, Yukako nu dispăruse cu totul din inima mea.

Cam la un an de la căsătoria noastră și după ce m-am angajat la firma Hoshijima, un constructor de mașini care ar fi vrut să deschidă o fabrică la Maizuru a apelat la firma noastră de construcții. Ca să prospectez piața, am plecat la Maizuru împreună cu șeful serviciului tehnic și cu cel de la plan. Așa am ajuns iarăși în orășelul acela după mai bine de zece ani.

Am terminat repede treaba și ne-am rezervat camere la un han din apropierea gării, unde am și cinat. Cuprins de nostalgie, am ținut să vizitez orașul și portul, precum și casa în care stătusem. Am pornit spre familia Ogata. Domnul Ogata se stinsese din viață cu doi ani în urmă,

iar pe doamna Ogata n-am găsit-o acasă. Am luat-o spre port și mi-am amintit de Yukako. Mi-o închipuiam căsătorită, cu copii. Picioarele m-au purtat, fără voie, spre casa ei.

Maizuru se schimbase mult. Atelierele de procesare a peștelui fuseseră revopsite, însă tutungeria familiei Seo arăta la fel. Mama lui Yukako, destul de îmbătrânită, stătea la fereastră. Mi-am cumpărat țigări și am aruncat priviri furișe în jur, după care m-am hotărât să-i mărturisesc cine sunt. I-am spus că am fost coleg de gimnaziu cu fiica ei, că într-o seară am căzut amândoi în mare și că mi-a dat niște haine de schimb. Am întrebat-o ce mai face Yukako. A ezitat puțin, însă pe urmă m-a întrebat dacă sunt băiatul care îi scria din când în când din Ōsaka. Mi s-a părut ușor emoționată. A ieșit afară, m-a salutat politicos, cu plecăciuni adânci, și mi-a spus că Yukako lucra la raionul de lenjerie de pat al magazinului universal din apropierea stației Kawaramachi din Kyōto. M-a îndemnat să mă duc s-o văd când am un drum într-acolo. Întrebând-o dacă s-a căsătorit și dacă avea copii, mama ei a început să râdă, subliniind că nu și-a ascultat niciodată părinții și că e la fel de zvăpăiată ca pe vremuri. M-a întrebat dacă nu cunosc un bărbat potrivit pentru ea.

Soarele apusese. M-am plimbat în voie pe străzile orașului și am ajuns în port. M-am rezemat de un zid și am privit în tihnă luminițele sclipitoare ale golfului. Atunci mi-am dat seama pentru prima oară că amintirile secrete legate de Yukako nu erau decât niște trăiri normale, de care oricine poate avea parte. Dar ce amintiri palpitante! Acolo am întâlnit-o pe neașteptate și un individ pe care nu-l văzusem în viața mea ne-a aruncat în apă. Totul s-a întâmplat într-un moment în care mă simțeam

tare singur și amărât. Tocmai îmi pierdusem părinții, iar cu familia Ogata nu reușeam să comunic. Ce mi-o fi venit să mă îndrăgostesc de Yukako?! Ciudată fată! Cam asta mă frământa cât am stat acolo, pe chei, în bătaia vântului. Spiritul lui Yukako s-a desprins brusc de mine. Am simțit clar asta. M-am întors binedispus la hanul din fața gării, fumând țigară după țigară.

Câteva săptămâni mai târziu, mă plimbam pe o zi ploioasă cu mașina firmei prin apropierea parcului Maruyama din Kyōto. Urma să-l vizitez pe directorul economic al unei firme cu care lucram. L-am rugat pe șofer să oprească la intersecția Kawaramachi ca să cumpăr niște fructe. Chiar în fața mea se înălța un magazin universal. Am intrat ca să cumpăr pepene galben sau alt cadou potrivit. Pe când îmi ambalau pepenele, mi-am amintit că Yukako lucra acolo. Inima a început să-mi bată nebunește. (Nu era frumos din partea unui bărbat căsătorit de mai puțin de un an de zile, dar singurul lucru pe care-l pot spune în apărarea mea e că așa-s bărbații.) Am urcat la etajul șase, unde se afla raionul de lenjerie de pat, fără intenția de-a o căuta și de a vorbi cu ea. Eram doar curios să văd dacă s-a mai schimbat. M-am învârtit pe-acolo, uitându-mă la toate vânzătoarele, dar nici una nu semăna cu Yukako. Aveau ecusoane, însă pe nici unul nu scria numele ei. Mă întreb și acum ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi plecat în clipa aceea. Dar m-am trezit prins într-una din capcanele inevitabile ale sorții.

Am întrebat-o pe una dintre vânzătoare dacă există o angajată cu numele Yukako Seo. A deschis îndată ușa unei cămărițe și, înainte de-a o mai putea opri, a strigat:

— Domnișoară Seo, vă caută cineva!

Yukako a ieșit îndată, foarte nedumerită. Împinsesem lucrurile prea departe ca să-mi permit să plec fără să scot o vorbă.

I-am spus cine sunt, privindu-i îndelung chipul. Se uita la mine suspicioasă. I-am repetat în viteză lucrurile pe care i le turuisem și mamei ei cu câteva săptămâni în urmă, când am fost la Maizuru, adăugând că, aflându-mă din întâmplare în magazin și făcându-mi-se brusc dor de ea, am vrut doar s-o salut.

Într-un târziu și-a amintit de mine și un zâmbet larg i-a luminat fața. Același zâmbet fermecător care mă fascinase pe vremuri. În uniforma de la magazin, Yukako părea mai sobră decât îmi aminteam eu, însă după ce a început să râdă, am recunoscut-o pe fata frumoasă care stârnise atâtea bârfe în Maizuru. Era într-adevăr Yukako. Am fost foarte surprins că nu arăta vulgară, așa cum m-aș fi așteptat din partea unei adolescente năbădăioase și ușuratice. În priviri i se deslușea nostalgia. Mi-a spus că poate lipsi de la serviciu o jumătate de oră ca să bem o cafea prin apropiere, părându-i-se ciudat să stăm de vorbă acolo, în picioare. Dar, odată ce ne-am așezat, am constatat că nu găsim nici măcar un subiect comun de discuție. Am bătut eu câmpii cu amintiri din Maizuru, iar când am tăcut, mi-a zis cu oarecare tristețe în glas că are de gând să părăsească magazinul universal. Seara lucra la un club de noapte din Gion și s-a hotărât să se mute acolo cu normă întreagă. A scos o cutie de chibrituri din buzunar și mi-a dat-o. Când i-am spus că îmi duc mulți clienți importanți la cluburile din Gion, mi-a zâmbit și m-a poftit să trec neapărat pe la ea. Pentru că mă aștepta șoferul, ne-am despărțit imediat. Abia după vreo lună am

ajuns cu niște clienți la clubul de noapte Arles, unde lucra Yukako.

Am început să-ți scriu cu gândul să te lămuresc, pe cât posibil, cu privire la relația mea cu Yukako Seo, însă, dacă mai continui, scrisoarea mea o să fie și mai lungă decât a ta. Și așa am scris foarte mult. Aș vrea să mai adaug în trecere că toată întâmplarea mi-a lăsat un gust amar, deși nu știu dacă mai contează acum. Cât despre evenimentele care au condus la incident, presupun că nu-ți e greu să-ți închipui o poveste amoroasă, așa cum sunt toate poveștile banale despre un bărbat care întâlnește o femeie.

De ce s-a sinucis? De ce m-a înjunghiat? Nu cred că e nevoie să-ți dau asemenea amănunte. Mai mult decât atât, nici măcar nu pot afirma că a fost, așa cum ziceai tu, o dragoste tainică pe care cineva din afară n-ar fi putut-o înțelege. După mine, s-ar putea numi mai degrabă un vis tulbure, o realitate pe care nu mi-o pot asuma. Cred că mă îndrăgostisem de adolescenta din Maizuru, dar femeia întâlnită după mai bine de zece ani nu mi-a stârnit decât o dorință carnală destul de confuză.

Îmi cer iertare din toată inima pentru suferința pricinuită și pentru că te-am trădat. Am obosit de-atâta scris, așa că închei lunga mea epistolă, însă nu înainte de a-ți ura căsnicie fericită până la capăt.

Cu bine,

Yasuaki

20 martie

Dragă Yasuaki,

Mimozele din grădină au înflorit splendid anul acesta, încântând privirea cu o mulțime de floricele galbene. Am ieșit cu foarfeca să tai câteva crenguțe pentru un aranjament floral. Floricelele se scuturau la cea mai mică atingere, așa că a trebuit să renunț. Ori de câte ori țin în mână asemenea crenguțe, mă copleșește un sentiment de tristețe greu de învins, provocat pesemne de caracterul lor efemer.

Nu mă așteptam să-mi răspunzi la scrisoare, de aceea, când am văzut plicul, inima mi-a tresărit și m-am temut să-l deschid. După ce am citit rândurile tale, am avut aceeași senzație de neputință ca la vederea florilor ce se desprindeau și zburau în aer. Nu sperasem într-un răspuns atât de romantic. Și totuși, m-a întristat și m-a durut cumplit. M-am tot întrebat dacă n-o fi scris altcineva scrisoarea. Ce naiba ai vrut să spui? Ce să mai înțeleg? Ai cântat doar preludiul și, când te pregăteai să ataci tema principală, m-ai anunțat că ai obosit și ai trântit capacul pianului. A fost un preludiu lung, o melodie dulce, dar mi s-a părut zeflemitoare.

Nu ți-am scris cu gândul la răspunsul tău. Dacă tot l-am primit, te anunț că mi-a lăsat o senzație asemănătoare cu indigestia. Aș fi vrut să-mi mărturisești ce s-a întâmplat între tine și Yukako până la capăt. De ce s-a sinucis? De ce a vrut să plecați împreună pe lumea cealaltă? Chiar vreau să știu și cred că am dreptul ăsta. Nu m-am gândit niciodată la așa ceva, dar, dacă tot mi-ai oferit amănunte despre prima ta iubire, simt nevoia să aflu mai multe.

Și mai vreau să știu ce căutai pe muntele Zaō și cum îți câștigi existența? Poate că motivul pentru care ți-am scris a fost tocmai dorința mea de a afla asemenea lucruri, iar răspunsul tău neașteptat a trezit curiozitatea copilului adormit din mine.

Ne-am despărțit cu mai bine de zece ani în urmă și n-ar trebui să ne mai interesăm unul de celălalt. Cu toate astea, vreau să cunosc povestea ta romantică până la sfârșit. Cum a evoluat legătura voastră după întâlnirea din magazin și până la hanul din Arashiyama?

Poate că nu te interesează, dar soțul meu va pleca în America la sfârșitul lunii. Urmează să țină niște cursuri despre istoria Asiei la o universitate de acolo și va lipsi trei luni.

Cu bine,

Aki

2 aprilie

Dragă Aki,

Am primit scrisoarea și-ți consider mânia îndreptățită. După ce-am pus răspunsul meu la poștă, mi-am dat seama că n-a fost frumos ce-am făcut. Câteva zile m-am tot perpelit, gândindu-mă la prostiile pe care ți le-am scris. Lucruri siropoase care nu îi stau bine unui bărbat de vârsta mea.

N-am chef să continui să corespondez cu tine. Dacă vrei să fiu cinstit, nu-mi face plăcere să primesc scrisorile tale. Nu mă simt deloc obligat să-ți povestesc în detaliu relația mea cu Yukako și nici nu-mi pot asuma o responsabilitate atât de apăsătoare. Prin urmare, cu asta pun punct corespondenței noastre.

Cu bine,

Yasuaki

10 iunie

Dragă Yasuaki,

Ce mai faci? Sper că nu te afectează anotimpul ploios.

Au trecut două luni de când ai propus să întrerupem corespondența, dar iată-mă din nou cu stiloul în mână, pentru că nu mă pot abține. Șovăi la gândul că o să te superi pe mine, totuși îți scriu, chiar dacă vei rupe scrisoarea înainte de a o citi. Pesemne că te-ai săturat de insistențele mele.

Sinceră să fiu, habar n-am de ce mă mai încăpățânez să-ți scriu. Nu știu ce speranțe deșarte mă îndeamnă la gestul acesta și nici dacă urmăresc ceva. Tot ce știu e că sentimentele mele au atins culmea de la care mă îmboldesc să-ți dezvălui ce mă frământă. Am impresia că în felul acesta mă întorc la starea de spirit de acum zece ani, imediat după divorț. Te implor să înțelegi capriciile unei femei ridicole! La urma urmei, ai fost singurul care mi-a suportat în tăcere toate mofturile.

Am citit undeva că defectele cele mai mari ale unei femei sunt cicăleala și gelozia. Dacă acestea țin de natura feminină, să știi că-mi vine de multe ori să dau frâu

liber tuturor nemulțumirilor și geloziei care-mi macină inima.

De la incident, mă simt destul de deprimată și mă tot întreb dacă nu cumva m-am schimbat eu foarte mult. Au rămas o mulțime de întrebări pe care aș vrea să ți le pun, dar nu mă deranjează dacă nu-mi răspunzi la ele. Poate e chiar mai bine. Mă resemnez la gândul că am vorbit cu pereții!

La mai puțin de un an de la despărțirea noastră, tata mi-a dat de înțeles că e timpul să mă recăsătoresc. În casa din Kōroen trăiam destul de izolat. De cumpărături se ocupa Ikuko, iar eu îmi petreceam aproape tot timpul singură, în dormitorul de la etaj, stând la fereastra care dădea spre grădină, prefăcându-mă că citesc un roman polițist lung, pe care oricum n-aveam de gând să-l termin. Uneori ascultam casetele pe care ai uitat să ți le iei sau stăteam cu fața-n jos pe pat, atentă la ticăitul ceasului.

Îți amintești de râul care curge în spatele stației de pe linia Hanshin, nu-i așa? Cam la două luni după divorțul nostru, librăria Tamagawa s-a închis și în locul ei s-a deschis o cafenea numită Mozart. Ikuko a auzit că proprietarii au cam șaizeci de ani, iar clienții lor ascultă doar muzică de Mozart. A insistat să trec și eu pe-acolo și să beau o cafea. M-am conformat într-o după-amiază cu soare, la sfârșitul anotimpului ploios. Am dat nas în nas cu vreo două, trei femei de prin vecini, pe care le cunoșteam și care voiau să stăm de vorbă, dar le-am expediat cu o plecăciune a capului și mi-am văzut de drum, sub soarele arzător. Asudasem puternic din pricina umezelii înăbușitoare.

Îmi doream din suflet să te întâlnesc. Mă simțeam dezorientată și nu mă puteam gândi la altceva. Puțin îmi

păsa de ce spune lumea. Ce importanță avea că te considerau „un vas de sticlă făcut țăndări"! Ar fi trebuit să fiu mai înțelegătoare. Ar fi trebuit să te pot ierta. N-ar fi fost prima oară pe pământul ăsta când o femeie fură inima bărbatului altcuiva. Făcusem o greșeală pe care n-o mai puteam repara. Cu toate astea, nu voiam decât să te întorci la mine. În clipele acelea îl uram pe tata pentru că s-a străduit din răsputeri să ne despartă și o detestam pe Yukako Seo, care nu se mai afla printre cei vii și pe care n-o întâlnisem niciodată.

Cafeneaua Mozart semăna cu pensiunile din stațiunile montane, unde lumea se refugiază pentru a scăpa de căldura înăbușitoare. Frumusețea lemnului natur din exterior și interior te trimitea cu gândul la o cabană de munte luată și plantată acolo. Grinzile transversale erau făcute din bușteni groși, iar mesele și scaunele lucrate manual scoteau cu multă grijă în evidență nervurile și granulația lemnului, de o finețe aparte. Deși nu prea spațioasă, cafeneaua era decorată cu foarte mult bun-gust și se vedea limpede că proprietarii nu se zgârciseră.

Înăuntru se cânta, deși cam tare, numai muzică de Mozart, așa cum îmi spusese Ikuko. Am identificat o singură bucată muzicală: *Jupiter*.

Când patronul, un bărbat cu ochelari cu rame negre și lentile groase, mi-a adus un pahar cu apă, am intrat în vorbă cu el.

— Am auzit că aici se poate asculta doar Mozart.

— Vă place muzica? mă întrebă el, râzând.

— Da, însă nu mă prea pricep la muzica clasică.

— Dacă frecventați localul nostru un an de zile, o să-l înțelegeți pe Mozart și, dacă vă place Mozart, restul vine de la sine.

Ținea tava argintie lipită de piept, întorcându-și cu mândrie fața rumenă spre tavan. Avea un fel de a vorbi cam ciudat și, când m-a auzit chicotind, a ținut să precizeze:

— Asta e *Simfonia 41*.

— *Jupiter*, nu-i așa?

— Văd că vă pricepeți. Da, e *Jupiter*, *Simfonia 41 în do major*, ultima compusă de Mozart. Este o capodoperă, cu o fugă în mișcarea a patra, cea finală, ducând la un sfârșit plin de forță și reiterând în formă de sonată fragmente din primele două mișcări.

A plecat puțin urechea, spunând:

— Urmează. Partea a patra începe îndată.

Am comandat cafea și am ascultat cu atenție simfonia maiestuoasă, privind în jur. Lângă reproducerea înrămată după portretul lui Mozart se afla un răfțuleț cu cărți despre compozitor. Eram singura clientă. Când s-a terminat simfonia, m-am trezit învăluită într-o tăcere care părea că mă absoarbe cu totul. Ce liniște ciudată! Iarăși am simțit dorința arzătoare de a te întâlni. A început apoi o altă simfonie. Patronul s-a îndreptat spre mine și mi-a spus pe un ton de dascăl:

— Asta e *Simfonia 39*, o capodoperă muzicală compusă în șaisprezecimi. Data viitoare când veniți, am să vă pun *Don Giovanni* și apoi *Simfonia în sol minor*. O să ajungeți încet-încet să vă familiarizați cu fenomenul care a fost Mozart.

Cafeaua a fost bună, iar patronul s-a dovedit o persoană plăcută. Am revenit după două sau trei zile. Erau mulți clienți atunci și, în pofida faptului că și-a dat toată silința să mă facă să mă simt bine, a fost foarte ocupat după tejghea cu cafele, sucuri sau schimbând discurile de fiecare dată când se termina o bucată muzicală. Soția

lui, pe care n-o remarcasem prima oară, lua comenzile, umplea paharele cu apă și debarasa mesele.

A început o bucată muzicală pe care n-am recunoscut-o. Țineam ceșcuța la gură cu amândouă mâinile și-l priveam insistent pe tânărul care o asculta cu ochii închiși și capul plecat. Era concentrat asupra melodiei. Așa cum stătea, lăsa impresia că se roagă cu pioșenie unei mari divinități sau că se căiește amarnic pentru o nelegiuire, iar acum îl ceartă cineva de care se teme teribil.

Până atunci nu mă interesase muzica clasică și nici nu mă gândisem vreodată că aș avea sensibilitatea necesară pentru a înțelege „fenomenul care a fost Mozart". Însă, pe când studiam ținuta tânărului și ascultam simfonia aceea liniștitoare, mi-a venit un cuvânt în minte: *moarte*. Nu știu de ce, pentru că nu mă gândeam să-mi iau zilele și nici nu mă temeam de moarte. Cu toate astea, cuvântul a prins rădăcini în sufletul meu și nu mă mai puteam dezbăra de el.

Sorbeam cafeaua și ascultam simfonia cu atenție. O auzeam pentru prima oară în viața mea. Cuvântul *moarte* se cuibărise și el undeva, într-un ungher, după cum am pomenit adineauri. Nu mă mai fascinase niciodată atât de mult o bucată muzicală. Ceea ce luasem până atunci drept o simfonie obișnuită începea să mi se pară o melodie desăvârșită, însă în același timp și un refren misterios insinuând o lume evanescentă, încărcată cu disperare. Cum de-a putut un tânăr de treizeci de ani să compună o asemenea melodie, cu două sute de ani în urmă? Cum de-a fost în stare să transmită cu atâta măiestrie tristețe și bucurie deopotrivă, fără să se folosească de cuvinte? Pe când mă gândeam la toate astea, priveam pe fereastră cireșii de pe stradă. Tocmai înfrunziseră.

Ascultam acordurile melodioase ale simfoniei și încercam să-mi aduc în fața ochilor imaginea lui Yukako Seo – femeia dispărută pe care n-o cunoscusem și care fusese mai frumoasă decât mine.

Când a început o nouă piesă, tânărul pe care-l urmărisem i-a mulțumit patronului, a plătit și a ieșit. Aproape simultan, ca apele mării la reflux, și ceilalți clienți s-au ridicat și au plecat, lăsându-mă singură în cafenea. Abia atunci a ieșit patronul de după tejghea și mi-a prezentat-o pe soția lui – o femeie de vreo cincizeci și cinci sau cincizeci și șase de ani, cu părul de un argintiu înduioșător, prins într-un coc frumos. Purta ochelari la fel ca ai soțului ei. S-au așezat lângă mine și am schimbat câteva cuvinte, de parcă își propuseseră să ia o pauză. Apoi ea m-a întrebat:

— Locuiți prin apropiere?

I-am spus că locuiesc la zece minute de mers pe jos, spre plajă. A căzut pe gânduri, aruncând în jur priviri nedumerite și a menționat câteva nume, nu și pe al meu.

— Mă numesc Hoshijima. Casa noastră e imediat după clubul de tenis.

— A, o știu! În grădină este un tufiș splendid de mimoze.

A mărturisit că nu mai văzuse niciodată o specie atât de frumoasă și m-a rugat să-i dau și ei niște crenguțe după ce înflorește. (Dacă n-ai aruncat scrisoarea și continui s-o citești, presupun că te plictisești îngrozitor. Însă, atâta vreme cât îți scriu, în ciuda faptului că m-ai rugat să n-o mai fac, am să așternpe hârtie tot ce am chef și-mi trece prin minte.)

Am mai comandat o cafea și am precizat:

— Am venit ca să înțeleg ce-ați vrut să spuneți zilele trecute prin „fenomenul care a fost Mozart".

S-a uitat la mine uimit. Zâmbetul i-a dispărut, lăsând locul unei înflăcărări greu de descris. Îi sticleau ochii. Înfățișarea lui mă stânjenea și m-am simțit obligată să precizez:

— Sunt singură, dar n-am fost până acum două luni.

Crezând că-mi murise soțul, m-a întrebat:

— Boală sau accident?

Am răspuns cinstit:

— Nu, am divorțat.

Îmi imaginasem că o să-mi pună tot felul de întrebări, dar m-au scutit, simulând doar mirarea și schimbând iute vorba. Văzând cum îi scăpărau ochii soției, nu mi-a fost greu să mi-o închipui ca fiind genul de femeie la curent cu tot ce mișcă.

Mi-au povestit cum au ajuns să-și deschidă cafeneaua și astfel am aflat o seamă de amănunte despre viața lor.

Patronul se înrolase în armată în 1941 și se întorsese din provincia Shanxi din China în iarna anului 1945. Se născuse în 1921, așadar avea vreo douăzeci și patru sau douăzeci și cinci de ani la terminarea războiului. Eu nici nu eram născută pe atunci. După vreo trei ani, a reușit să se angajeze la o bancă, cu ajutorul unei cunoștințe, și a muncit acolo douăzeci și șapte de ani, până s-a pensionat, în 1975. În ultimii doi ani ajunsese directorul filialei Toyonaka. S-a angajat apoi cu jumătate de normă la o asociație de credite bancare, unde avea de rezolvat reclamațiile de la ghișeu. Considerând că o asemenea muncă nu e pentru el, a plecat de acolo după vreun an de zile. A avut de gând să-și deschidă o cafenea de îndată ce s-a pensionat, hotărându-se asupra numelui de „Mozart", a stilului și a decorațiunilor interioare, numai că nunțile celor trei fete s-au succedat rapid, obligându-l să atace

economiile puse deoparte pentru cafenea. Când în sfârșit au terminat cu toate, n-au reușit să găsească un local în zona dorită, așa că au mai amânat deschiderea cafenelei cu vreo trei ani.

— L-am descoperit pe Mozart la vârsta de șaisprezece ani.

Devenise apoi un mare iubitor al compozitorului, cheltuindu-și bruma de economii pe tot ce însemna Mozart: discuri, benzi, cărți etc. Chiar și cât fusese înrolat în China, cu pușca pe umăr, fredonase tot timpul bucăți muzicale de-ale compozitorului. Încă de-atunci se gândise să-și deschidă la bătrânețe o cafenea cu numele „Mozart" și să familiarizeze clienții cu simfoniile acestuia. De aceea se și angajase la bancă. Voia să strângă bani și, ori de câte ori dădea de greu sau nu-i convenea ceva, se gândea la ținta lui îndepărtată. Cu speranța la banii pe care urma să-i primească la pensionare și care acopereau cea mai mare parte a fondurilor de care avea nevoie pentru deschiderea cafenelei, strângea din dinți și-și vedea de treabă, cu toate că n-o găsea nici interesantă, nici plăcută.

Mi-a mărturisit cu câtă bucurie a primit vestea că librăria din apropierea stației Kōroen a dat faliment. Aceasta i se părea șansa mult așteptată.

— Ne-a plăcut locul de îndată ce l-am văzut. Am pus mâna exact pe ce ne-am dorit. Ardeam de nerăbdare să începem treaba, zise el râzând și privindu-mă insistent.

— Nu vedea decât Mozart în fața ochilor. Nu-l interesau băutura și jocurile de noroc, habar n-avea de *go* și de *shōgi*[1], nu pescuia. Când se întorcea de la serviciu, ștergea de praf și-și dezmierda sutele de discuri cu Mozart.

1 Versiune japoneză a șahului.

La început m-am enervat. Mă deranja gândul că m-am măritat cu un smintit. Însă până la urmă, adăugă soția, a ajuns să-mi placă și mie Mozart.

Am stat destul de mult de vorbă. La un moment dat, l-am întrebat de tânărul acela, care mie mi s-a părut ciudat. Patronul mi-a explicat că era și el îndrăgostit de Mozart, că avea o colecție serioasă de discuri, însă îl interesa o anume piesă muzicală care nu se mai găsea nicăieri și de aceea venea zilnic la cafenea ca s-o asculte.

Se apropia ora cinei, așa că am plătit cele două cafele și m-am ridicat. Patronul s-a ridicat și el și m-a întrebat, zâmbind:

— Vreți să mă lămuriți și pe mine... Ce-ați vrut să spuneți adineauri când ați afirmat că ați început să înțelegeți „fenomenul care a fost Mozart"?

Mă apropiasem de muzica lui Mozart abia cu câteva zile în urmă și nu mă simțeam în stare să-mi transpun impresiile în cuvinte, cu atât mai puțin în fața cuiva care-l asculta cu dăruire de atâta amar de vreme. Totuși, încurajată de luminița din ochii patronului, m-am trezit afirmând:

— A trăi și a muri înseamnă probabil același lucru. Am senzația că asta vrea să exprime misterioasa lui muzică îngerească.

Am vrut să afirm că „fenomenul" însemna capacitatea lui Mozart de a transmite, fără vorbe, coexistența bucuriei și a tristeții, forța de a le învălui în tonuri muzicale uimitoare și de a exprima totul cu simplitate, făcându-i pe ascultători să le îndrăgească atât de mult. Intimidată oarecum de privirea pătrunzătoare a patronului, am dat un răspuns la care n-am chibzuit. Cuvântul *moarte*, care-mi trecuse prin minte la un moment dat, părea să nu fi dispărut cu totul din acel ungher al sufletului meu

și, sub influența lui, am scăpat o explicație la care nu mă gândisem nici o clipă.

— Zău? murmură el, continuând să mă privească bănuitor.

Am luat-o iute spre casă printre umbrele alungite în lumina apusului de vară. Imaginea lui Yukako a început să-mi joace prin fața ochilor, fără să pricep ce-am vrut să spun prin propriile mele cuvinte. Ce fel de femeie a fost? De ce și-a luat viața după ce a făcut dragoste cu tine?

Mă simțeam moartă de oboseală când am ajuns acasă.

Până la venirea iernii, am trecut pe la cafenea de două sau de trei ori pe săptămână. Mai luam din când în când trenul pe linia Hanshin până la stația Sannomiya din Kōbe sau în direcție opusă, până la Umeda, ca să fac cumpărături la unul din marile magazine universale de acol o, dar când prietenele mele din facultate, Terumi sau Aiko, pe care le cunoști și tu, mă invitau la un film sau la un concert, le refuzam și stăteam ferecată în casă. Tata și Ikuko mă lăsau în pace, cu toate că erau îngrijorați din pricina mea.

În viața searbădă și monotonă pe care o duceam a supraviețuit o singură plăcere – aceea de a-l asculta pe Mozart. Devenisem o mare admiratoare a lui. Îmi procuram discurile și casetele recomandate de patronul cafenelei și le ascultam în camera mea până noaptea târziu. Am cumpărat de la o librărie mare din Ōsaka cărți despre Mozart și le-am citit pe nerăsuflate. M-am apropiat foarte mult de proprietarii cafenelei și ei mi-au făcut cadou o ceașcă din care beam numai eu. Îmi intuiau starea de spirit surprinzător de bine. Când vedeau că n-am chef de vorbă, mă lăsau în pace, iar când preferam să stau la taclale în loc să ascult muzică, unul din ei venea și-mi ținea

companie. Însă nici el, nici ea nu m-au întrebat nimic despre divorț.

Iar am reușit să-ți trimit o scrisoare lungă, presărată cu tot felul de amintiri. Am obosit de-atâta scris și, cu toate astea, n-am apucat să spun nimic important. Am bătut doar câmpii. În următoarea, am să mă adun mai bine. Presupun că vrei să-mi spui să nu te mai deranjez, dar să nu te îndoiești nici o clipă de faptul că am să pun iar mâna pe stilou. Chiar dacă-mi rupi scrisorile fără să le citești, eu tot voi continua. Astăzi însă mă opresc aici.

Ziarele anunță că anotimpul ploios va dura mult anul acesta. Deja plouă de cinci zile și vremea asta îi creează lui Kiyotaka o stare foarte proastă. Începuse să meargă la toaletă ca un copil normal, însă acum iar face pe el. I se întâmplă doar când plouă mai multe zile la rând. Ciudat, dar se pare că omul este uneori pe aceeași lungime de undă cu natura. Numai că un asemenea fleac îl dă atât de rău peste cap, încât nu mai scoate o vorbă zile-n șir. Nu mai suport să-l văd așa. Îmi plăceau zilele ploioase pe vremuri, dar acum le detest.

Cu bine,

Aki

16 iulie

Dragă Yasuaki,

Doamne, cât a mai plouat anul acesta în zona Kinki[1]! N-o să mai fie secetă, sper. Ikuko mi-a amintit că apa de ploaie nu se adună în lacuri, ci umple râurile, care se varsă în mare. Oricâte precipitații ar fi, zilele fierbinți de vară tot vor duce la scăderea apei din bazinul lacului Biwa, dar nivelul este deocamdată destul de ridicat și asta-i foarte bine.

Am înțeles că nu mai durează prea mult sezonul ploios. Eu m-am săturat deja de-atâta umezeală. Pereții și *tatami* au mucegăit, până și mânerele ușilor au prins mucegai. Dar gata cu văicăreala! Am de gând să-mi continui scrisoarea anterioară, așa cum te-am amenințat.

Ceea ce urmează să-ți povestesc s-a întâmplat chiar pe 6 februarie. Țin minte data pentru că se împlineau șase luni de când frecventam cafeneaua Mozart. Pe la trei dimineața m-a trezit brusc geamătul unei sirene. Mi-am dat imediat seama că erau mașinile pompierilor venind

1 Cuprinde Kyōto, Ōsaka și prefecturile Shiga, Hyōgo și Mie.

din direcții opuse: apus și răsărit. Mi-am aruncat un halat pe umeri, am tras perdeaua și am privit afară. Limbile de foc se înălțau mistuitoare peste acoperișurile caselor. Undeva mai încolo, o pală roșie, sclipitoare se tot întindea, iar scânteile uriașe deveneau din ce în ce mai vizibile. Am rămas încremenită cu mâinile pe piept, întrebându-mă dacă nu cumva arde cafeneaua. Limbile uriașe se întindeau foarte aproape de ea. Proprietarii locuiau într-un bloc din spatele stației, așa că ei nu erau în pericol. M-am îmbrăcat și am coborât.

— E incendiu, nu-i așa? întrebă Ikuko, apărând în hol în cămașă de noapte.

A deschis ușa de la intrare, fără să-i pese de frig, și a privit spre cerul aprins ca o văpaie.

— Cred că e cafeneaua Mozart.

Mi-am pus sandalele și am țâșnit pe stradă. Ikuko a alergat după mine cu o haină groasă în mână.

— Vă rog să vă întoarceți! E periculos să umblați singură pe străzi la ora asta.

Era neobișnuit de frig. Înfofolită în haina îmblănită, am pornit cu pași iuți către flăcările săltărețe. După ce am trecut de zona rezidențială și de podețul de peste râu, temerile mi s-au confirmat. Ardea cafeneaua. În ciuda orei târzii, am văzut destul de mulți gură-cască, iar șapte sau opt mașini de pompieri fuseseră parcate lângă râu. Focul era în toi când am ajuns eu. Construită în întregime din lemn, cafeneaua era învăluită într-o pălălaie imensă și nu se putea face nimic pentru a o salva. Jeturile de apă aruncate de furtunurile groase se îndreptau toate spre acoperiș, însă erau îndată înghițite de flăcări și dispăreau fără urmă. L-am văzut pe patron, în pijama, privind cum îi arde cafeneaua, cu mâna încleștată pe banda întinsă

pentru a delimita zona afectată. Mi-am croit drum prin mulțime, am ajuns lângă el și m-am apucat și eu de bandă. Era înfiorător de cald în apropierea flăcărilor, dar am prins-o cu amândouă mâinile și nu i-am dat drumul. Priveam cafeneaua neputincioși. Lemnul pârâia și pocnea, iar din când în când mai cădea câte-o ploaie de scântei.

Nu știu când a băgat de seamă că mă aflu lângă el. Cu ochii la foc, a întors puțin capul și mi-a șoptit la ureche:

— Lemnul arde cumplit de repede.

M-am uitat după soția lui, însă n-am văzut-o. Întrebându-l de ea, mi-am dat seama că-mi tremură vocea. Cred că mi-a trecut o clipă prin minte că a rămas în cafenea.

— A plecat acasă adineauri... N-a mai suportat să vadă dezastrul. Mi-a zis că-mi aduce o haină mai groasă ca să nu răcesc.

Am răsuflat ușurată.

— O să vă refaceți cafeneaua, nu-i așa?

— Avem asigurare, răspunse el, încuviințând. Numai că cele aproximativ două mii trei sute de discuri sunt complet distruse.

Continua să-și privească magazinul cu o expresie ciudată. Nu plângea, nu râdea. Flăcările s-au mai potolit. Ikuko mă sfătuise să mă întorc repede, dar nu mă simțeam în stare să-l las singur, așa că am hotărât să-i fiu alături până ce focul se stinge complet.

— Cine s-ar fi gândit la o asemenea nenorocire!

— Când am auzit că arde, mi-am pierdut capul și am început să tremur fără să mă pot controla. După ce am evaluat dimensiunile dezastrului și mi-am dat seama că nimic nu mai poate fi salvat, a pus stăpânire pe mine o liniște greu de închipuit. M-am bucurat că nu e nimeni înăuntru.

Liniștea aceea se putea numi „despovărare". Asta se citea pe chipul și în vocea lui.

Acoperișul s-a prăbușit cu un zgomot asurzitor, urmat de un val uriaș de scântei. Cei de față au sărit îndărăt ca arși. Patronul m-a apucat de mână ca să mă tragă în lături, dar m-am împotrivit, rezistând căldurii și scânteilor. De ce oi fi făcut un gest atât de nechibzuit? Pe când priveam flăcările, care se domoleau un moment pentru ca să țâșnească și mai puternic apoi, mă gândeam la tine. Trăiam cu senzația că imaginea ta avea să dispară la cea mai mică mișcare. Așadar, m-am încăpățânat și am rămas locului.

De fapt, am fost nevoiți să divorțăm și voiam să cred că mă iubeai încă și că te mai gândeai la mine măcar din când în când. Cam asemenea gânduri mă frământau.

În clipa în care mi-a apărut imaginea ta, însoțită de regretul de neînvins că ne-am despărțit, un torent nestăvilit de scântei m-a readus la viață, trezindu-mă din visare. Apoi a dispărut. Mă simțeam de parcă mi-ar fi ars cineva o palmă zdravănă peste față. Mă uitam la rămășițele fumegânde ale cafenelei Mozart.

Patronul mi-a șoptit liniștit:

— Cred că viața și moartea sunt unul și același lucru. Ciudata operă a universului răsună în muzica lui Mozart. Ați afirmat și dumneavoastră asta, nu-i așa?

Căzând pe gânduri câteva clipe, a adăugat:

— Socoteam că-l cunosc pe Mozart mai bine decât oricine altcineva. Nu cred că există persoane care să-i fi ascultat muzica mai atent decât mine și cu mai multă pasiune. Am fost convins că-l înțeleg. Însă nu mi-a trecut niciodată prin cap să o privesc astfel. M-am tot gândit la cuvintele dumneavoastră și vă dau dreptate. Cu siguranță

că Mozart încerca să transmită în melodiile sale ceea ce li se întâmplă oamenilor după ce trec în neființă.

Vorbea cu însuflețire și părea foarte încordat. Privirea lui, de obicei blândă, a căpătat o sclipire intensă în spatele lentilelor groase. Cuvintele rostite de mine atunci sunaseră oarecum altfel decât încerca el acum să le interpreteze. Nu consideram că e vorba de „opera universului". Așa i s-a părut lui, pesemne.

— Nu cred că am pomenit de „opera universului".

— Ba da, chiar așa ați spus, insistă el, întorcându-se către mine uimit.

Eram convinsă că se înșelase, dar am lăsat lucrurile așa. Focul se stinsese, cu excepția unor grămăjoare de cenușă sclipitoare care arătau ca niște cărbuni aprinși. Pompierii îmbrăcați în costume argintii încercau să le stingă de tot.

Patronul s-a trezit spunând:

— Da, aveți dreptate. N-ați pomenit de „opera universului". Imaginația mi-a jucat feste. Oare cum ați zis?

Mă privea fix în ochi, încercând să-și amintească vorbele mele. Nu-l deranja funinginea așternută pe lentile.

— A, da! Ați zis „ciudatele ițe ale sorții".

Nici așa n-am zis, însă l-am lăsat în pace, înclinând capul ușor. A izbucnit în râs și m-am molipsit de la el. A făcut o plecăciune unuia dintre martorii oculari ai incendiului și l-a întrebat dacă are țigări la el. Îl văzusem deseori în cafenea. Bărbatul l-a servit cu o țigară și, în timp ce i-o aprindea, l-a întrebat îngrijorat dacă avea asigurare. Aflând că are, a încercat să-l mai liniștească, spunându-i:

— La magazinele de muzică se vând discuri, trebuie doar să începeți iar să le adunați.

Patronul a bombănit indignat, fără să se adreseze cuiva anume, că multe dintre ele nu se mai găseau nicăieri. A trecut apoi pe sub banda de protecție ca să stea de vorbă cu un pompier.

Am luat-o iute spre casă pe străzile pustii, amărâtă la gândul că Mozart s-a prefăcut în scrum. Mergeam cu ochii-n pământ și gândeam obsesiv: „A-nceput! Au început problemele!" Presimțirile care m-au invadat când am stat pe canapeaua din biroul tatei, hotărâtă să te părăsesc, începeau să se adeverească. Presupun că-ți amintești că ți-am pomenit de ele în prima scrisoare. Știam că divorțul atrage după sine nenorocire.

M-ai părăsit din cauza unui accident stupid. Nici nu s-a scurs un an și cafeneaua mea favorită și două mii trei sute de discuri conținând muzica unui geniu s-au transformat în cenușă. Oare ce urmează?

Ajunsă în cameră, mi-am scos paltonul și m-am așezat pe marginea patului. Era puțin trecut de ora patru. Știam că îmi este imposibil să închid ochii, așa că am ascultat de nenumărate ori una dintre piesele mele favorite: *Simfonia 39*. Cumpărasem discul de la un magazin mare de muzică din Umeda. Patronul mi-l recomandase. Era piesa despre care spusese că e „minunea compusă în șaisprezecimi".

„Poate că viața și moartea sunt unul și același lucru."

Nu cred că muzica lui Mozart m-a împins spre o asemenea afirmație. Mi-am amintit cuvintele patronului rostite în fața ruinelor carbonizate, cuvinte care nu-mi aparțineau cu siguranță: „opera universului", „țițele sorții". O tânără ca mine nu putea gândi astfel. Era prea complicat. Și totuși, simțind cum unduirile fermecătoare ale *Simfoniei 39* pătrundeau în toate ungherele dormitorului,

în liniștea nopții, trăiam cu senzația că acele cuvinte scoteau la lumină, la fel ca în arta prestidigitației, infinite mistere ale vieții.

„Oare ce-o fi văzut patronul în timp ce privea cum i se prăbușește cafeneaua în flăcări?"

Mă copleșea gândul acesta.

M-am întins pe pat și am închis ochii. Curând, a dispărut imaginea ce cuprindea flăcările, cafeneaua pârâind și pe patronul ei, fiind înlocuită de gânduri vagi, fără cuvinte, amestecate armonios cu *Simfonia 39*: umbra plăcută a copacilor din campus în vara în care ne-am cunoscut; roșul pal al luminilor de poziție ale mașinilor de pe bulevardul Midōsuji, pe care ne plimbam deseori ținându-ne de mână; luminițele din apropierea portului Kōbe, văzute din trenul de pe linia Hanshin, în care am urcat fericită, fără o destinație anume, în ziua în care tata a încuviințat căsătoria noastră. Cufundată în visare, am crezut pentru o clipă că înțeleg semnificația cuvintelor rostite de patron cu puțină vreme în urmă: „opera universului", „ițele sorții".

Dar numai pentru o clipă. Curând după aceea mi-a reapărut în fața ochilor imaginea lui Yukako Seo. Se cuibărise într-un ungher al sufletului meu, deși femeia aceea frumoasă, amuțită pe vecie, dispăruse din această lume.

Dimineața, pe când mâncam micul dejun, mai târziu decât de obicei, tata mi-a sugerat să le ofer un dar de consolare proprietarilor cafenelei, de vreme ce eram în relații atât de apropiate. Ikuko a propus să le dau bani, considerând că așa se cuvine în asemenea situații. Socotind că erau foarte ocupați, i-am vizitat acasă după patru zile.

M-au primit bucuroși, poftindu-mă în sufragerie și mulțumindu-mi de câteva ori pentru gestul de solidaritate

din noaptea incendiului, cu toate că fusese foarte frig. Nu l-am putut convinge pe patron să ia banii, așa că i-am lăsat până la urmă pe masă, afirmând că era ordinul tatei și nu mă puteam întoarce cu ei acasă. I-a acceptat cu chiu, cu vai. În momentul acela a sunat soneria. Un alt vizitator, venit în același scop, încerca s-o convingă pe soția patronului, în hol, să-i accepte darul. Amfitrionul a considerat momentul potrivit să ne facă cunoștință, așa că l-a poftit și pe el în sufragerie. Era un bărbat înalt, cu trăsături ferme, la vreo treizeci și doi sau treizeci și trei de ani. Mi l-a prezentat ca fiind nepotul lui, fiul cel mare al fratelui său decedat. Am schimbat saluturi de curtoazie adecvate primei întâlniri. Era Sōichirō Katsunuma, actualul meu soț. O să-ți scriu altă dată despre împrejurările care au dus la căsătoria noastră.

Plecând de acolo, mi-am omorât timpul într-o librărie din fața gării, răsfoind niște reviste pentru femei și parcurgând titlurile de pe cotoarele cărților în ediții de buzunar. Aveam chef să beau o cafea bună, dar nu m-am simțit în stare să intru într-un local nou imediat după dispariția cafenelei Mozart.

Cred că era sâmbătă, pentru că doar sâmbăta liceenele se întorc acasă imediat după prânz. Le-am văzut coborând din tren. La stilul de viață pe care îl aveam la vremea aceea, nu prea știam în ce dată și în ce zi suntem. Îmi amintesc doar că am aruncat o privire uniformelor și mi-a trecut prin minte că, fiind sâmbătă, și tata termina serviciul mai devreme și avea să ajungă acasă înaintea mea. Bănuiam că o să mă bombardeze cu vreo propunere, blând, dar ferm, așa cum îi era obiceiul.

Presimțirea mi s-a adeverit. Când am ajuns acasă, tata stătea întins în sufragerie și se uita la televizor.

Văzându-mă, mi-a făcut semn să mă așez pe canapeaua din fața lui și mi-a spus că are de discutat cu mine. Sunt surprinsă și totodată mândră de presimțirile mele. De multe ori mă gândesc cum de am dat greș cu tine. Cum de-ai reușit să mă păcălești atâta amar de vreme fără să-mi dau seama? Ești un actor desăvârșit, ce mai tura-vura!

— Ar cam fi timpul să te gândești la viitor, mi-a zis tata. E foarte important să nu te mai apese ceea ce nu merită, să uiți tot ce trebuie uitat. O să văd cum te pot ajuta.

— Am uitat...

Nu m-a lăsat să termin ce aveam de spus.

— Ce-ar fi să te duci undeva în străinătate? Poate Paris, Viena, Grecia... Ce părere ai de Scandinavia? Faci o excursie pe cinste, iar la întoarcere vei fi ca o foaie albă de hârtie, gata să scrii pe ea.

— Nu m-aș simți bine de una singură într-o țară străină, am răspuns cu ochii-n pământ, de parcă voiam să-mi întipăresc în minte modelul covorului persan din sufragerie.

— Când te văd așa, mi se rupe sufletul.

Am ridicat privirea și i-am zărit lacrimi în ochi. Era prima oară când îl vedeam astfel pe tata. Și-a luat asupra lui vina de a mă fi adus în starea aceea.

— Dacă nu l-aș fi numit pe Arima succesorul meu, v-ați fi putut rezolva problemele singuri. Se mai întâmplă pe lumea asta... Voi doi vă iubeați și ați fi trecut, la un moment dat, peste incident. Însă, ca președinte al firmei, a trebuit să-i cer să plece. Cred totuși că m-am pripit. Socoteam că, dacă părăsește firma, se desparte și de familia Hoshijima. Mai târziu mi-am dat seama că n-ar fi trebuit să procedez astfel. Chiar dacă nu mai avea dreptul să-mi

fie succesor, putea foarte bine să rămână cu tine. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta. Ar fi trebuit să-i dau altă slujbă, să locuiască o vreme separat, iar apoi să am grijă să fiți iarăși împreună. Ar fi fost cel mai înțelept lucru. De fapt, nu i-am spus direct să plece, însă felul cum am pus problema nu i-a dat de ales. Reacția mea l-a determinat să-ți ceară, înainte de externare, să divorțezi. M-am comportat ca un prost, făcând pe tatăl rănit în sentimente. De fapt, l-am certat în calitate de președinte al companiei. I-am spus pe ocolite că n-aveți cum să mai rămâneți împreună. În ciuda celor întâmplate, știam că nu vrei să-l părăsești. Ca tată, am simțit asta tot timpul.

Am izbucnit în plâns. A vorbit întruna. Când a tăcut, mi-am ascultat suspinele. Sufrageria părea inundată de razele soarelui de iarnă la apus.

— Ai dreptate, însă picioarele din față ale calului s-au frânt și vasul de sticlă s-a făcut țăndări. Nu-i așa, tată? N-ai spus tu asta în cafeneaua din Arishima, înainte să mă despart de soțul meu? La vremea aceea, lucrurile încă nu stăteau chiar atât de grav. Abia mai târziu, când am semnat actele de divorț... abia atunci s-a dus totul de râpă.

Tata s-a ridicat brusc, făcându-mi semn cu mâna să încetez.

— Arima a fost un om bun. Îmi plăcea.

Asta a fost tot. A ieșit din încăpere. Arăta ca o fantomă.

Când Ikuko a adus ceaiul și m-a văzut singură în sufragerie, plângând ca un copil, cu capul plecat, a încercat să spună ceva, dar s-a răzgândit. A pus ceainicul și ceșcuțele pe masă și s-a întors la bucătărie fără o vorbă. Priveam aburii înălțându-se și mă gândeam la cuvintele tatei: „Arima a fost un om bun. Îmi plăcea". Cuvintele păreau cu atât mai convingătoare și tandre, cu cât veneau din

partea cuiva care nu vedea în fața ochilor decât muncă, în stare să-și ignore familia și să se înstrăineze cu totul de lume. Soțul meu a fost cu-adevărat un om bun, iar pe tata îl preocupa acum fericirea mea. Am absorbit cele două gânduri precum buretele absoarbe apa. Dorul crâncen după tine și aversiunea față de propriul meu tată au dispărut într-o clipă. Mă simțeam plutind într-un spațiu gol, alb.

Cât oi fi stat așa? Când mi-am revenit, soarele apusese, iar felinarele de piatră din grădină, acoperite cu mușchi, își întindeau umbrele negre până spre fereastra tatei, din clădirea alăturată.

Mi-am dat cu puțină apă pe față și m-am dus la bucătărie. Ikuko mi-a dat o veste bună: fiul ei, care terminase liceul, își găsise slujba dorită. Se angajase la renumitul restaurant franțuzesc Maison du Roi din Ashiya, văzându-și astfel împlinit visul de a deveni bucătar. Am fost și noi acolo de două sau de trei ori.

Soțul lui Ikuko s-a stins din viață când băiatul avea trei ani. După aceea, timp de cinci ani a locuit cu socrii la o fermă din Tanba. Apoi s-a retras din registrul familiei lor și s-a mutat la sora ei mai mare, care locuia în cartierul Higashinada din Kōbe. Când mi-a murit mama, am căutat o menajeră de nădejde și sufletistă. S-a mutat la noi, lăsându-și copilul la sora ei. Am considerat-o membră a familiei noastre încă de atunci. Nu ne-a spus niciodată, dar eu și tata ne-am imaginat că nu-i e ușor să trăiască fără fiul ei. Așadar o mai întrebam de el din când în când. Ne-am gândit la un moment dat să-i propunem să-și închirieze o casă în apropiere de Kōroen, ca să-și poată aduce copilul la ea, și să vină la noi peste zi. A fost de acord și tocmai își căuta un apartament când… știi bine

ce s-a întâmplat. Incidentul în sine n-ar fi avut nici o legătură cu ea, dar se pare că a afectat-o. A început să se poarte cu mine ca o mamă. A renunțat la apartament și ne-a spus că rămâne la noi în continuare, zi și noapte.

— O să mă mut după ce vă reveniți. De fapt, îmi convine mai mult să locuiesc aici. Dacă se-așază și băiatul meu la casa lui, renunț la muncă și mă mut la el. Băieții neînsurați preferă să stea singuri. Chiar și-al meu zice că n-are nevoie de mine acum. Pe de altă parte, n-aveți cum să-l îngrijiți singură pe stăpân, adăugă ea în șoaptă. O să vă-mbolnăviți de nervi. Lăsați-l în seama mea!

De atunci n-a mai pomenit de căutarea unui apartament și de venirea ei la noi doar peste zi. Văzând-o cum se descurcă, ziceai că-i în preajma tatei de-o viață. Nu-i băga în seamă accesele de furie și hachițele, încerca să-l binedispună și nu-l supăra niciodată. Am admirat-o întotdeauna și i-am fost recunoscătoare. Când tata avea de făcut deplasări mai lungi în capitală, o lua cu el pe Ikuko, arătându-și astfel încrederea în ea.

Auzind că fiul ei și-a găsit de lucru la Maison du Roi, am felicitat-o și am încurajat-o, zicându-i că o să-l caute într-o bună zi toate restaurantele franțuzești renumite. Era puțin îngrijorată, știindu-l mai puțin perseverent, însă nu și-a ascuns bucuria. Mânuia cuțitul de bucătărie și aranja mâncărurile pe farfurie cu o viteză ieșită din comun. Când i-am spus că a fost norocos că și-a găsit de lucru acolo, a mărturisit:

— A pus și tatăl dumneavoastră o vorbă bună. I-a scris un bilețel și, când s-a dus la interviu, l-a arătat patronului. A fost angajat pe loc.

Și-a văzut mai departe de pregătirea cinei, fredonând veselă. M-am dus la tata. Stătea pe *tatami* la o măsuță

joasă și scria. Când m-a auzit mulțumindu-i din partea lui Ikuko, s-a întors și mi-a spus pe un ton aspru:

— N-aveți de ce să-mi mulțumiți!

— Tată! am strigat.

În clipa aceea am izbucnit în plâns. S-a uitat la mine și m-a întrebat dacă am venit la el în cameră ca să plâng. A îndesat într-un plic scrisoarea terminată și mi-a zâmbit cu căldură.

— Ce ai de gând? Ce-ar fi să pleci totuși în străinătate? O schimbare de decor ți-ar prinde foarte bine.

— Nu-i nevoie... Am uitat de incident, nu mă mai afectează.

— Zău? întrebă el fără să mă privească.

M-am ghemuit lângă el, i-am cuprins gâtul cu brațele, mi-am lipit obrazul de spatele lui și am șoptit:

— Zău c-am uitat! Crede-mă!

Însă, cu cât încercam să-l conving, cu atât mă gândeam mai mult la tine. Tata mi-a mângâiat mâinile și a șoptit ca pentru sine:

— Oamenii se schimbă. Ciudate ființe... se schimbă de la oră la oră, din minut în minut...

Apoi a adăugat, mai vesel:

— Ești o fată bună, sunt sigur că o să-ți găsești fericirea.

Vocea fermă a tatei și aerul rece din încăperea aceea de opt *tatami* îmi dăinuie în minte ca și când s-ar fi întâmplat ieri.

Nu numai că n-am plecat în străinătate, dar de atunci nici măcar nu m-am mai aventurat la cumpărături în magazinele mari din Kōbe sau Umeda. Reconstruirea cafenelei Mozart s-a terminat odată cu înflorirea cireșilor și înmugurirea altor copaci. În pofida faptului că beneficiaseră de asigurare, prețul lemnului crescuse cu vreo

patruzeci de procente între timp și s-au îndatorat serios. Cafeneaua a fost clădită ca înainte, însă, din motive financiare, s-a folosit un lemn mai ieftin. Prin urmare, în ziua deschiderii arăta altfel. Când am pășit înăuntru, am constatat că muzica a rămas neschimbată. Se auzea *Simfonia 40*, pe care o iubeam mai mult decât pe *41*, *Jupiter*. După ce i-am felicitat pe patroni pentru redeschiderea cafenelei, mi-am reluat locul la masa care dădea spre stradă.

— Ceșcuța dumneavoastră s-a spart, așa că am cumpărat una nouă de la un magazin cu articole chinezești din cartierul Kawaramachi, din Kyōto.

Patronul mi-a pus ceșcuța în față. Era simplă, gri, dintr-un material mai puțin prelucrat și atât de subțire, încât se vedea prin ea. Părea foarte scumpă, de aceea mi-am exprimat dorința să o plătesc, dar a insistat că e cadou și n-a vrut nici în ruptul capului să-mi spună cât a costat.

Era duminică și se plimba lume multă pe sub cireși. Cafeneaua se umpluse până la refuz, iar eu savuram o cafea bună după luni de zile, ascultând și muzică de Mozart, bineînțeles. Deodată, l-am văzut pe tata pe stradă. În sandale și cu o scurtă subțire, era încântat de razele blânde ale soarelui. Am scos capul pe ușă și l-am poftit să intre. S-a așezat la masa mea și m-a întrebat cum e cafeaua. El considera că cea mai bună cafea din Japonia se găsește la o cafenea mică din apropierea serviciului său, în Yodoyabashi. Patronul l-a auzit și i-a spus că a lui ocupa locul doi în țară. Dându-și seama că e tata, soția patronului a venit și ea fuga-fuga, cu un zâmbet larg pe chip și pusă pe glume. I-a mulțumit tatei pentru darul în bani oferit la dezastru și l-a invitat să se numere printre clienții lor.

Știam că tata se întorcea de la serviciu direct acasă atunci când nu avea ședințe sau întruniri. Nu mi-aș fi imaginat niciodată că e în stare să treacă pe la cafenea. După ziua aceea, l-am surprins deseori venind pe jos acasă. Când Ikuko îl întreba ce s-a întâmplat cu mașina, zicea că i-a dat liber șoferului la bulevard ca să facă puțină mișcare. În asemenea zile, mânca de seară mai târziu decât noi. Mi s-a părut cam ciudat și l-am obligat să mărturisească adevărul.

— Trec și eu pe la cafeneaua ta, a zis el, puțin jenat.

— Nu pot crede că asculți Mozart!

Ca răspuns la mirarea mea, a căzut puțin pe gânduri înainte de a recunoaște:

— Discut cu patronul perspectivele tale de măritiș.

L-am privit uimită și am reacționat prompt, pe un ton aspru:

— Nu vreau să mă recăsătoresc.

Tata era un om hotărât și, în asemenea momente, cu greu îi mai scoteai ceva din cap. Nu era omul care să se lase prea ușor și nici nu glumea mereu.

— De fapt, am auzit că te place un tânăr. Mi-a spus patronul cafenelei, pe ocolite. E vorba de nepotul lui. E lector universitar. Are treizeci și trei de ani, însă nu e căsătorit. S-a specializat în istoria Extremului Orient și am auzit că o să-l facă destul de repede conferențiar, poate în câțiva ani. Te-a întâlnit o dată, acasă la unchiul său, și de-atunci te soarbe din ochi când te vede la cafenea. El n-a mai fost căsătorit, dar nu-l deranjează că tu ești la a doua căsătorie. Până acum a fost ocupat cu studiul și n-a avut timp să-și găsească o parteneră de viață. Pe tine te-a îndrăgit din clipa în care te-a zărit. Când mi-a spus proprietarul cafenelei cum stau lucrurile, nu m-am

arătat prea entuziasmat, dar m-a rugat să accept să-l cunosc. I-am cerut stăruitor să nu-i spună că sunt tatăl tău, ci să mă prezinte ca pe un client obișnuit, așa cum se mai întâmplă uneori. N-am abordat subiecte serioase. Am vorbit despre vreme, leafă... și l-am îndemnat să-mi povestească una, alta despre istoria Extremului Orient.

Nu mă mai preocupă ca ginerele să preia conducerea firmei. Am renunțat la ideea asta când te-ai despărțit de Yasuaki Arima. Oricum, nu-mi pot alege eu succesorul. La momentul oportun, se va găsi persoana potrivită. M-am împăcat cu ideea asta. Grija mea principală este fericirea ta. Gândește-te! Ai numai douăzeci și șase de ani și poți lua viața de la capăt. Îți întemeiezi o familie. Dacă nu-ți place bărbatul acesta, n-ai decât să refuzi, fără jenă. Indiferent de simțămintele tale, eu sunt de părere că v-ați putea întâlni și sta de vorbă, măcar o dată.

În felul său, tata mă ruga să accept o întrevedere. În timp ce-l ascultam, mi-am dat seama că-l cunoscusem în treacăt pe nepotul patronului, însă nu-mi aminteam nici în ruptul capului cum arăta. Când am auzit ce meserie are, știu că am făcut remarca: „A, da, i se potrivește". Îl socoteam o persoană distinsă, dar, indiferent de dorința tatei, n-aveam de gând să accept o întâlnire aranjată. Nu te uitasem de tot, însă nici nu întrevedeam vreo posibilitate de a te aduce înapoi. Tata continua să facă mărturisiri, fumând țigară după țigară.

— Azi am trecut pe la Mozart și am vorbit cu patronul. I-am dezvăluit tot adevărul despre tine, vorbindu-i deschis despre divorț și l-am rugat să-i spună și nepotului acest amănunt. Puțin îmi păsa cum reacționează, dar, auzindu-mă, s-a posomorât și a rămas pe gânduri. A zis că propunerea de căsătorie n-avea sorți de izbândă. Credea

că tu mai ai nevoie de timp, susținând că și-a dat seama că ai suferit foarte mult. Altfel nu-și explica faptul că o tânără este capabilă să surprindă secretele muzicii lui Mozart cu o viteză uimitoare și mult mai profund decât a făcut-o el, care se consideră specialist. Și-a plecat capul politicos și a sugerat să nu mai discutăm despre perspectiva căsătoriei, cu toate că propunerea venise din partea lui. L-am întrebat de ce, dar nu mi-a răspuns.

M-am trezit apoi spunând:

„Fiica mea n-a fost de vină, a divorțat din pricina infidelității soțului ei, iar despărțirea a devenit inevitabilă în urma unei tragedii care a stârnit vâlvă".

Eu trăiam cu impresia că divorțul nu e un motiv suficient pentru a abandona propunerea. Reacția patronului mă iritase puțin. I-am spus înțepat că nu țin deloc să-mi dau fiica pe mâinile unui profesor fără renume și prost plătit. Patronul s-a scuzat politicos și m-a întrebat dacă tu personal te-ai resemnat cu despărțirea ca urmare a accidentului acela nenorocit. O clipă, am crezut că ceva îmi sfredelește sufletul. Mi-a mai atras atenția că te-a văzut deseori bându-ți cafeaua tristă, dusă pe gânduri, și era convins că sufereai. Apoi a repetat ceea ce mai spusese: tu ai nevoie de timp ca să-ți revii. Mi-am dat seama că are dreptate, dar mi-am pus problema și altfel: poate tocmai de aceea ai avea nevoie de cineva care să te ajute să uiți mai repede de necazurile trecute și să-ți refaci viața. Patronul a căzut iar pe gânduri. Părea să se fi răzgândit și m-a întrebat dacă am discutat și cu tine. I-am mărturisit cinstit că n-am abordat subiectul și m-a îndemnat s-o fac în seara asta, sperând că-ți place nepotul lui și că ați putea deveni un cuplu fericit. Am căzut puțin pe gânduri, cu brațele încrucișate. Nu pot suferi oamenii neîngrijiți și

nici pe cei care nu știu să bea. Ceea ce pot să-ți spun cu mâna pe inimă e că Sōichirō Katsunuma nu are nici unul din aceste defecte. Pare un temperament puternic, așa cum se cade unui universitar. În mare, mi-a plăcut. Iată că am făcut ceea ce mi-a sugerat patronul: am abordat problema direct.

Niciodată nu l-am biruit pe tata în vreo discuție. Pretextând că am nevoie de timp de gândire, m-am dus în camera mea. Cartierul se cufundase într-o tentă albăstruie de noapte de iarnă. Cum luna nu era încă plină, părea un pic strâmbă. Mi-am dat seama că s-a scurs un an de când ne-am despărțit, dar mie mi se părea că trecuseră trei sau patru. Mă simțeam obosită fizic și psihic, o oboseală care nu trecea oricât de mult mă odihneam, munceam sau mă distram. Mă întrebam ce mai faci și nu puteam crede că m-ai uitat complet într-un an. O femeie îmi răpise soțul, iar eu continuam să mă amăgesc. Mi-am închipuit tot felul de scenarii, însă am ajuns la concluzia că relația noastră nu poate fi reluată, chiar dacă nu m-ai dat complet uitării. Ar fi trebuit să mă împac mai devreme cu gândul acesta, dar nu mă simțisem în stare. Îmi tot spuneam că speranțele nu-și mai aveau rostul și mă obsedau și vorbele tatei: „Oamenii se schimbă. Ciudate ființe... se schimbă de la oră la oră, din minut în minut..." Eu cum să mă schimb? Mă apuca tremuratul numai când mă gândeam. Au început iar presimțirile sumbre, atât în ce mă privește, cât și pentru tine.

Două duminici mai târziu, patronii cafenelei Mozart, Sōichirō Katsunuma, tata și cu mine am cinat la Maison du Roi. Intermediarii noștri au făcut eforturi disperate să întrețină o atmosferă vioaie și au căutat tot timpul subiecte de conversație. După ce s-a terminat masa, am

luat-o împreună cu Katsunuma spre stația Ashiyakawa de pe linia Hankyū și ne-am oprit la o cafenea.

— Unchiul mi-a vorbit despre divorțul tău.

Mi-a fost clar că încerca să găsească un subiect de conversație și că nu putea depăși starea de tensiune. Își frământa mâinile, își mângâia perciunii și tot trăgea de ei, așa că m-am grăbit să-i servesc concluzia mea fără să mai aștept alte discuții.

— Nu sunt pregătită să mă recăsătoresc. N-am nici un plan de viitor, însă pur și simplu aș vrea să mai aștept.

Katsunuma s-a uitat țintă la mine și a răspuns prompt:

— Atunci aștept și eu.

N-aș putea spune că-mi displăcea, dar nici nu-mi plăcea. Atmosfera s-a destins și am vorbit vrute și nevrute, după care m-a condus acasă cu taxiul. Nici acum nu știu ce m-a determinat să mă căsătoresc cu el. Pesemne că divorțată mă simțeam în derivă, pe când împreună cu el socoteam doar că mă aflu într-o barcă fără o destinație anume. Grija pe care mi-o purtau patronii cafenelei și năzuința tatei de a mă vedea împlinită mi-au influențat decizia, ca să nu mai vorbesc de dorința de a te uita definitiv.

Ne-am căsătorit în luna septembrie. Tata voia să-l adopte ca moștenitor, însă a trebuit să renunțe la idee, pentru că era copil singur la părinți și-i trăia doar mama. Tatăl îi murise pe când era student. Nu-și putea lăsa mama singură și cu atât mai puțin nu putea fi adoptat, așa că a trebuit să mă mut eu la ei. Chiar dacă lucrurile n-au ieșit după voia tatei, pregătirile de nuntă au continuat fără ca el să mai obiecteze în vreun fel.

Katsunuma locuia într-o casă veche cu etaj și o grădină mică, pe strada Yuminoki, în cartierul Mikage. Lucrurile ar fi stat cu totul altfel dacă el n-ar fi fost la prima

căsătorie, dar așa, tata a trebuit să pună bani serioși la bătaie și să organizeze un ceremonial nupțial în toată puterea cuvântului, urmat de plecarea noastră în luna de miere. A insistat de nenumărate ori să mergem în străinătate. Până la urmă am cedat voinței sale ca o păpușă de cârpă.

Îmi amintesc că luna de miere cu tine mi-am petrecut-o într-o scurtă călătorie în partea de nord-est a Japoniei, în toiul iernii. Dacă am fi vrut să plecăm în străinătate, tata ne-ar fi dat bani, însă tu ai ținut-o una și bună cu ale tale și nimic nu te-a putut abate din drum. Eu aș fi vrut să ajungem în Europa, să văd Parisul, Roma, să vizităm Olanda... Îți amintești ce ninsoare a început când am pornit spre lacul Towada? A trebuit să poposim o noapte în stațiunea Nyūtō. Am băut sake și am ascultat cum cad fulgii mari de nea. În noaptea aceea mi-am dat seama cât de mult te iubesc. Mai fusesem de nenumărate ori în brațele tale și înainte de a ne căsători, dar atunci, în hanul acela neînsemnat, călcâiele mi s-au aprins rău de tot. Iar m-am apucat să-ți scriu tâmpenii și mă simt prost. Am să revin la ceea ce voiam să-ți spun, de fapt.

Prin urmare l-am ascultat pe tata și am plecat într-un tur prin Europa. La mai puțin de o lună după întoarcerea din luna de miere, venind de la cumpărături, am găsit-o pe mama lui în vârstă de șaizeci și șapte de ani zăcând pe pardoseala bucătăriei. Am chemat degrabă ambulanța, dar s-a stins din viață îndată ce a ajuns la spital. Făcuse infarct miocardic. După slujba de patruzeci și nouă de zile, tata a insistat să ne mutăm cu el în Kōroen. Katsunuma n-a prea vrut la început, dar a cedat insistențelor tatei. Așadar, după mai puțin de trei luni, m-am trezit din nou acasă la tata.

E trecut de ora trei și trebuie să plec imediat să-l iau pe Kiyotaka. Îți scriu de zile-ntregi și tot n-am apucat să-ți spun tot ce aș fi vrut. Oricum, n-am de gând să renunț, așa că așteaptă-te și la alte scrisori, chiar dacă le arunci la gunoi, nedeschise.

Autobuzul școlii speciale ajunge în fața gării la trei și jumătate, așa că trebuie să mă grăbesc. Închei aici și o să-ți mai scriu. Cam abrupt finalul, dar n-am încotro.

Cu bine,

Aki

31 iulie

Dragă Aki,

N-am rupt și n-am aruncat cele două scrisori lungi ale tale. Ca să fiu cinstit, când am primit plicul cel gros, la două luni după ce te-am rugat să întrerupem legătura, l-am azvârlit într-un sertar fără să-l deschid. A stat acolo două sau trei zile. N-aveam de gând să citesc scrisoarea și nici să-ți răspund. Până la urmă, curiozitatea a învins.

Citindu-ți rândurile, mi-am dat seama cât de mult te-ai schimbat în cei zece ani de când ne-am despărțit. N-aș putea să-ți spun în ce mod am perceput eu schimbarea, însă nu mai ești aceeași persoană ca pe vremuri. Te-ai luptat opt ani să-ți crești copilul handicapat. Socot că e potrivit cuvântul „luptă". Cred că ești mai cu picioarele pe pământ și mai puternică decât înainte. S-ar putea să consideri că văd lucrurile prea simplist, dar să știi că îmi pot imagina cât ți-a fost de greu și că nu o dată ai scrâșnit probabil din dinți de disperare, o disperare pe care cineva din afară n-ar putea-o înțelege.

Ce s-ar fi întâmplat oare dacă am fi rămas împreună și am fi avut un asemenea copil? Nici nu vreau să mă gândesc. Nu-mi doresc decât să pot șterge cu buretele

toate necazurile pe care ți le-am provocat cu zece ani în urmă, să fac să-ți dispară toată nefericirea. Când mă mai îmbăt sau privesc în gol la vreun afiș dintr-un tren aglomerat, mă copleșește o senzație cumplită de vinovăție, gata să mă sfâșie.

Însă n-am pus mâna pe stilou ca să mă tângui ca o muiere. M-a stârnit un cuvânt din scrisoarea ta, care se cere comentat. Afirmai că muzica lui Mozart îți sugerează cuvântul *moarte*, iar patronului i-ai spus că viața și moartea sunt totuna. După ce am terminat-o, am recitit de câteva ori pasajul acela, simțind totodată îndemnul să-ți relatez o experiență mai deosebită. Te avertizez că o să fie cam lungă scrisoarea mea, dar vreau să aștern pe hârtie exact ce-am văzut, fără speculații și concluzii personale. Înainte de toate, am să încep cu ziua în care te-am întâlnit pe muntele Zaō.

De ce-am ajuns la stațiunea de pe muntele Zaō? Povestea e simplă și are ca punct de plecare un incident bizar. Afacerea pe care am pornit-o împreună cu un prieten nu mergea bine, iar polița pe care am semnat-o din disperare a căzut în mâinile unui individ dubios. Nu era valabilă și voiam să o retrag îndată, dar ticălosul care a pus mâna pe ea s-a gândit s-o folosească drept sursă de venit, așa că urma să mă prezint cu o sumă considerabilă de bani la o dată anume.

Am luat-o spre Tokyo și am pierdut pe-acolo o săptămână, solicitând ajutorul prietenilor și clienților, dar n-am reușit să strâng banii. Eram pur și simplu panicat. În apropierea gării Iidabashi, am întors capul și am zărit un tânăr pe urmele mele. Era frumos îmbrăcat, dar ceva îmi spunea că e din același aluat ca și ticălosul care pusese mâna pe poliță. Cum la firmă nu lucram decât eu și

prietenul meu, s-or fi gândit că am fugit la Tokyo ca să mi se piardă urma.

M-am strecurat prin mulțime și am urcat într-un tren care intra în gară. Individul a forțat ușile care tocmai se închideau și s-a suit și el. Încercam să-mi fac curaj, zicându-mi că putea foarte bine să fi fost un călător ca oricare altul, că privirile ni s-au întâlnit și, întâmplător, a urcat în același tren în care mă aflam și eu. Cu toate acestea, eram hotărât să scap de el. Mi se părea că-mi urmărește orice mișcare.

Am coborât la stația Ochanomizu. Și el la fel. Am hotărât să iau un tren până la gara Tokyo și acolo să-l păcălesc. Am coborât scările în fugă, am țâșnit pe alt peron și m-am ascuns la capătul lui. Bărbatul dispăruse. Trenul a intrat în gară și m-am urcat fără să știu încotro merge. Am ajuns destul de repede la gara Ueno. M-am gândit să dispar o vreme. Oriunde, numai să nu mai văd pe nimeni. Măcar două sau trei zile. M-am dus să-mi iau bilet și priveam în jur îngrijorat, dar nu mă urmărea nimeni.

Nici acum nu știu de ce mi-am cumpărat bilet spre Yamagata, dar, în timp ce-mi scoteam banii din buzunar, m-am trezit spunând: „Un bilet până la Yamagata, vă rog". M-am uitat la tabelul cu plecări și am constatat că expresul Tsubasa 5 pleca peste cinci minute. Am ajuns într-un suflet la peronul respectiv și, înainte de a urca în tren, am privit cu prudență în jur. Nici urmă de bărbat! Trenul s-a pus în mișcare și am ajuns la Yamagata în câteva ore. Am coborât ultimul. După ce am trecut de ieșire, m-am liniștit. Aveam la mine doar șaizeci de mii de yeni, din care trebuia să-mi cumpăr și biletul de întoarcere la Ōsaka. În căutarea unui han ieftin, am ajuns pe străzile pline de magazine din fața punctului de plecare al telecabinei spre

muntele Zaō. Stațiunea de pe munte e foarte aglomerată în plin sezon de schi, însă eram convins că o să găsesc o cameră la o pensiune ieftină în extrasezon. M-am gândit să mă ascund acolo vreo trei-patru zile, să-mi contactez prietenul și să mă gândesc la următoarea mișcare.

Să-ți mărturisesc cinstit, în cei zece ani de când nu mai suntem împreună m-am ocupat cu diverse afaceri. De tot felul. Mi-ar lua doi sau trei ani doar ca să le descriu pe toate. Lumea vorbește de declin, dar eu m-am trezit de-a dreptul în cădere liberă. Dacă stau și mă gândesc bine, totul a început cam la un an după ce ne-am căsătorit, cu prilejul vizitei pe care i-am făcut-o lui Yukako la raionul de lenjerie de pat de la etajul șase al magazinului universal. Mi se făcuse dor de ea. De fapt, pornisem să cumpăr un pepene din Kawaramachi. De atunci a început prăbușirea.

În tot acest răstimp am lucrat la mai bine de zece firme și m-am ocupat cu tot felul de lucruri. M-am combinat cu mai multe femei, iar una chiar m-a întreținut timp de trei ani. Acum locuiesc împreună cu o femeie blândă și bună, care are grijă de un neghiob ca mine. N-o iubesc. Aș descrie acești zece ani printr-o analogie cu luptele *sumō*: dacă împing adversarul de-a-ndăratelea, mă trezesc scos afară din ring; dacă-l îmbrâncesc, se ferește; dacă încerc să-l dobor, mă trage și mă aruncă el; dacă încerc să-l dezechilibrez imobilizându-i un picior, îmi pune el piedică; orice mișcare încerc, iese tot pe dos, de parcă m-ar urmări un spirit malefic. Când ne-am întâlnit întâmplător la Zaō, eram la pământ.

Ajungând în stațiune, am urcat panta lină. Mirosea a sulf. De o parte și de alta a drumului se întindeau hanuri, însă nu-mi permiteam să poposesc la vreunul dintre

ele. Am întrebat un tutungiu dacă știe vreo cameră ieftină undeva aproape de vârful muntelui și mi-a spus că sunt câteva lângă helești Dokko. Am pornit pe cărarea ce duce la platforma de pe care pleca telecabina, în apropierea grădinii cu dalii, am urcat în gondolă și am ajuns la helești. Am dat cu ochii de niște cabane. Am intrat într-una, am întrebat cât mă costă să stau două-trei zile și am răsuflat ușurat aflând că sunt chiar mai ieftine decât m-am așteptat. M-am așezat pe o bancă murdară dinăuntru. Fiind extrasezon și neavând alți turiști, mi-au spus că nu-mi pot oferi decât ceea ce au deja pregătit. Am fost de acord și am urcat într-o cameră de la etaj, care, în plin sezon, ar fi fost cu siguranță înțesată de tineret. Recepționerul mi-a explicat că iarna se intră pe la etaj, deoarece zăpada atinge chiar și patru metri.

Clădirea era cam mare pentru o cabană de munte. Avea o cantină și un magazin mic la parter, iar la etaj, dormitoare. Mi s-a mai spus că, dacă vreau o baie fierbinte, trebuie să iau telecabina până în zona cu hanuri, unde există și băi publice ieftine. Am mâncat ceva de cină – cam devreme – și am coborât. După ce m-am scăldat în baia sulfuroasă de pe la jumătatea pantei, am băut o cafea și m-am întors la cabana de lângă helești Dokko. După cum ai menționat și tu în prima scrisoare, cerul era complet văduvit de stele. M-am băgat în așternut pe la opt și am dormit buștean. Chiar mă simțeam ca un buștean putred.

După micul dejun, am vrut o cafea. Am luat telecabina până la cafeneaua la care fusesem cu o seară în urmă. Voiam să hoinăresc până la prânz, însă mi-am dat seama că trebuie să iau legătura cu prietenul meu din Ōsaka. M-am gândit să folosesc telefonul cafenelei, dar mi-am

zis apoi că prietenul meu, ca asociat principal, încerca și el să facă rost de bani și, prin urmare, alerga de colo-colo. Sau poate fugea de vreun nenorocit de gangster. Dacă se ascundea, atunci nu putea fi decât într-un singur loc. Deși însurat și cu copii, avea o iubită. Însă carnețelul cu numere de telefon era în geanta de voiaj, pe care o lăsasem la cabană. Am luat-o la fugă spre grădina cu dalii și am țâșnit într-o telecabină aglomerată, cu toate că puteam foarte bine s-o aștept pe următoarea. Așa se face că ne-am întâlnit.

Am fost foarte surprins s-o văd pe femeia distinsă de pe locul din fața mea, mai uluit decât îți imaginezi. Eram nebărbierit, aveam gulerul de la cămașă și pantofii murdari și arătam cât se poate de rău. Se vedea de la o poștă că nu-mi merge bine. M-am pierdut cu firea. Nu-mi doream decât să dispar din fața ta cât mai repede. De îndată ce am coborât, am luat-o direct spre cabană, fără să întorc capul. Am intrat repede în cameră, m-am ascuns după fereastră și v-am privit – pe tine și pe fiul tău mergând în cârje. Chiar și după ce ați lăsat copacii mult în urmă, pornind în sus pe cărare și dispărând din raza mea vizuală, tot nu m-am putut desprinde de-acolo. Mă uitam în direcția voastră, încremenit locului. Petele de lumină ce se furișau printre copaci se transformaseră, într-un fel de care nu mai avusesem niciodată parte, într-un soi de pumnale care-mi străpungeau inima îndurerată. Am uitat să-i mai telefonez prietenului. Am rămas nemișcat, rezemat de fereastră, până când v-am văzut apărând iar printre copaci.

Nu mai știu câte ore au trecut. Zărindu-te iar, printre petele de lumină lăsate de razele soarelui, m-a copleșit un sentiment greu de descris.

„Aki s-a recăsătorit, o duce bine, e mamă, pare bine dispusă", mi-am zis.

Habar n-aveai că te priveam de la etaj și v-ați văzut de drum, încet, coborând pe aleea dintre copaci și îndreptându-vă spre telecabină.

Nu mai erau alți turiști în cabană. Patronul, cam de vârsta mea, mi-a adus o sobiță cu gaz. A încercat să intre în vorbă cu mine, abordând diverse subiecte, dar a văzut că n-am chef de taclale și a plecat după ce mi-a atras atenția să închid soba înainte de culcare.

Cred că se făcuse ora nouă când tu și fiul tău priveați stelele din grădină. Am stins lampa din tavan, am aprins veioza și m-am băgat în așternut. Foșnetul copacilor de lângă helești, legănându-se în bătaia vântului, răzbătea printre chicotelile patronului și ale nevestei. Din când în când, ceva se lovea de geam. Nu era fluture, ci un fel de bondar. Am închis ochii o vreme și am inspirat aerul umed. Tot felul de zgomote vagi îmi lăsau impresia unei liniști tulburi. Mirosul îmi era tare familiar. Am auzit ceva dinspre un colț al încăperii. M-am ridicat și am privit într-acolo. Două mărgele sclipeau în întuneric. O pisică își arcuise spinarea, pândind ceva. Pentru că mă obișnuisem cu semiîntunericul, am văzut cât e de mare și ce culoare are. Avea un șnur roșu în jurul gâtului, ceea ce însemna că aparținea familiei. Am apucat perna și mă pregăteam să sperii pisica, în clipa în care am zărit un șoarece chircit în celălalt colț al încăperii, uitându-se la pisică. O singură dată în viața mea, în copilărie, am mai văzut o pisică mâncând un șoarece. Asemenea ocazii sunt foarte rare, așa că am rămas nemișcat ca să văd ce se întâmplă. Pisica nu m-a băgat în seamă. A făcut un pas înainte, cu urechile ciulite. Așteptam, încordat, următoarea mișcare. Se apropia

încet de șoarece. Am privit în jur să văd dacă șoarecele are vreo cale de scăpare. N-avea.

Ușa era închisă, la fel și fereastra, cu perdeaua trasă. Am zărit o gaură în tavan, chiar deasupra șoarecelui. Dacă ar fi țâșnit spre ea în clipa aceea, ar fi scăpat. Pisica s-a năpustit asupra lui. Șoarecele a rămas nemișcat, ca hipnotizat. Pisica și-a înfipt ghearele în spinarea bietului animal neputincios și abia în clipa aceea s-a uitat și la mine, cu o privire triumfătoare parcă. Apoi a început să se joace, aruncându-l în sus. După o tumbă în aer, șoarecele s-a prăbușit pe pardoseală. A făcut o tentativă de evadare, dar pisica l-a prins îndată și l-a aruncat iarăși în sus. Și tot așa de câteva zeci de ori. Mișcările mlădioase ale pisicii sugerau un fel de inocență, ca și când obiectul de joacă ar fi fost o minge. Privind animalele, nu trăiam deloc cu impresia că e vorba de o confruntare între un ucigaș și victima lui, ci mai degrabă o hârjoneală între două creaturi lipsite de griji. După ce șoarecele s-a prăbușit la pământ, parcă fără suflare, pisica l-a rostogolit cu lăbuța pe partea dreaptă, apoi pe stânga, aruncându-mi o privire plictisită.

„Lasă-l în pace!" mi-am zis în sinea mea.

În clipa aceea, pisica și-a înfipt colții în burta șoarecelui, care se făcuse tot mai mic, fără să fi murit încă. După ce n-a mai mișcat deloc, pisica a lins sângele de pe *tatami* și l-a rontăit până la ultimul oscior. Am auzit cum i-a pârâit scăfârlia șoarecelui, pe care o lăsase ultima, ca desert. Terminând-o, a mai lins o dată în jur și apoi a început să se spele pe bot cu lăbuțele din față. Pe *tatami* nu mai rămăsese decât coada – poate nu tocmai pe gustul pisicii.

O urâ stranie a pus stăpânire pe mine. Lângă ușă se afla o vază goală. M-am ridicat încet, am apucat vaza și

m-am apropiat de pisică. Se mai lingea încă pe bot. Când m-a văzut, s-a arcuit toată și a țâșnit spre ușă. Simțea și ea ce am de gând să-i fac.

„Crezi că scapi? am gândit eu. N-ai cum să ieși."

Pe latura ușii era totuși o gaură în perete, destul de mare și pentru un câine, darămite pentru o pisică. Era mascată de o scândură pe partea cealaltă și de aceea n-o observasem. Însă pisica a știut de ea, așa că a întins-o cât ai clipi.

Fumam și mă uitam la coada șoarecelui. Nu știu câtă vreme am stat așa, dar la un moment dat am stins țigara și m-am întins. Multe, foarte multe întrebări care mă măcinaseră în acei zece ani mă chinuiau din nou.

„Ce fel de femeie a fost Yukako? De ce și-a tăiat gâtul cu cuțitul? N-oi fi tratat-o și eu ca pisica pe șoarece? Sau Yukako a fost pisica?"

Ca să înțelegi de ce mă frământau asemenea întrebări, ar trebui să-ți povestesc niște incidente dintre mine și Yukako, dar am să le las pe altă dată.

N-am pus geană pe geană toată noaptea. Am stat nemișcat sub plapumă și m-am tot gândit la una, la alta. Imaginea șoarecelui mâncat de viu mă dăduse peste cap. M-am gândit la multe: la tine, trecând prin dreptul ferestrei, îmbrăcată în haina aceea roșie; la anii care s-au scurs între prima noastră întâlnire și divorț; la Yukako cea dispărută dintre vii; la scurta mea viață în Maizuru; la poliță și la banii pe care trebuia să-i procur. Întorcându-le pe toate părțile, mi-am dat seama că eu eram și șoarecele, și pisica. Am privit cu multă atenție cele două creaturi și m-am văzut pe mine… ba viu, ba mort. La un moment dat, chiar am avut senzația că trecusem pe tărâmul morților și că aruncam o privire propriei mele existențe de pe pământ.

Ziua aceea. Ziua aceea din urmă cu zece ani, când s-a petrecut tragedia. M-am hotărât s-o povestesc cât se poate de exact, în măsura în care mă ajută memoria.

După ce am ieșit de la serviciu, am pornit cu o mașină a firmei spre Kyōto. O universitate particulară urma să-și aniverseze centenarul prin construirea unei biblioteci și a unei săli de conferințe. Negociaseră și cu alte câteva firme de construcții. Nu era o afacere care să ne intereseze în mod deosebit, însă când antreprenorul Tanikawa a făcut o estimare absurdă, ca și când ar fi declarat că n-avea de gând să lase firma Hoshijima să pună mâna pe proiect, tatăl tău, în stilul lui autoritar, m-a trimis să preiau contractul. Răspunzând de proiect, am luat legătura cu rectorul universității și cu președintele senatului, la recomandarea unui profesor pe care-l cunoșteam. Am lăsat deoparte detaliile de afaceri și le-am propus să cinăm într-un loc liniștit, unde să ne simțim bine. Au fost de acord și i-am invitat la restaurantul Fukumura din Gion. Cei de la universitate s-au cam îmbătat și, pentru că erau destul de în vârstă, am renunțat să-i mai invit și-n altă parte, așa că i-am condus acasă. Deoarece rezervasem deja o masă la Arles, l-am rugat pe șofer să oprească la un telefon public și i-am anunțat că ne-am schimbat planurile.

Când mă aflam prin zonă, luam de obicei un taxi până la hanul Kiyonoya din Arashiyama, unde o așteptam pe Yukako să-și termine tura. De data asta, Yukako mi-a răspuns la telefon și mi-a spus că nu vine la han în seara aceea. Am întrebat-o de ce, dar nu mi-a răspuns. Mi-a venit în minte bărbatul prezentabil care trecea pe la barul ei în fiecare zi – directorul unui spital mare, în vârstă de cincizeci și doi sau cincizeci și trei de ani. De vreo trei luni se ținea de ea, promițându-i că-i deschide propriul

bar. Când Yukako mi-a zis de intenția lui, știind că ea își dorea acest gen de ocupație, mi s-a părut, sincer, o ofertă bună, cu atât mai mult cu cât n-aveam de gând să-mi eternizez relația cu ea. Pe de altă parte însă, afecțiunea pe care i-o purtam prinsese rădăcini adânci și-mi era destul de greu să mă desprind. Am întrebat-o dacă se întâlnea cu individul în ziua aceea. Nu mi-a răspuns. Tăcerea mi-a confirmat bănuielile, dar socoteam că e liberă să facă ce vrea. N-aveam dreptul să mă amestec în viața ei. Însă gelozia și-a arătat colții. I-am spus că o aștept la Kiyonoya și am trântit receptorul. L-am trimis pe șofer acasă și am luat un taxi spre Arashiyama.

Presimțeam că nu va veni, dar mă hotărâsem s-o aștept totuși. A apărut în cameră pe la ora trei dimineața. A intrat fără un cuvânt în baie și a făcut un duș prelungit. În pofida vechimii considerabile, Kiyonoya avea băi pentru clienți ca noi.

M-a surprins teribil expresia feței sale, cum ședea lângă mine, îmbrăcată în chimonoul de noapte, pe jumătate aplecată, la fel ca în seara aceea în Maizuru, când părul îi atârnase ud pe umeri. Am privit-o țintă în ochi. Când i-am desfăcut chimonoul și am început s-o mângâi, s-a tras brusc îndărăt. Nu-mi refuzase niciodată avansurile până atunci.

— Te-ai culcat cu el?

— Îmi pare rău, dar mâine-dimineață pleci înainte să mă trezesc eu, nu-i așa? mă întrebă ea, sfredelindu-mă cu privirea.

Ne-am privit câteva clipe fără să scoatem o vorbă.

— Întotdeauna te întorci la familie și pe mine mă lași aici. N-o să-mi spui niciodată că vii acasă atunci când vii la mine, continuă ea cu capul plecat.

— Dar individul acela nu se-ntoarce întotdeauna la familie?

Yukako a încuviințat ușor. M-a surprins și pe mine detașarea cu care-i vorbeam și socoteam că a sosit momentul să ne despărțim. M-am apropiat de ea și am îmbrățișat-o. Atunci mi-am dat seama că Yukako se simțea nefericită de foarte multă vreme. Era frumoasă și avea un șarm aparte... și poate de aceea nu reușise să se așeze la casa ei.

— Stoarce-l zdravăn de bani, nu te lăsa! Ai mai mult de câștigat de la el decât de la un coate-goale ca mine. N-ai decât să-ți deschizi propriul bar și să te-mbogățești cât dorești. Chiar nu mă deranjează!

N-aveam cum s-o ajut, însă i-am mărturisit cinstit cât de mult o iubeam, că m-am îndrăgostit de ea încă din primele clipe la Maizuru și că ea m-a învățat ce înseamnă dragostea trupească. Mi-am exprimat regretul că nu aveam cum s-o răsplătesc decât lăsând-o în pace.

În sufletul meu se dădea o luptă puternică între gelozie și un sentiment ciudat de ușurare. Perspectiva egoistă a unei despărțiri fără scandal și probleme mă făcea să mă simt stăpân pe mine. Ne-am băgat în așternut, dar eu am rămas cu ochii închiși o bună bucată de vreme, fără să pot adormi. La un moment dat am aținit.

M-a trezit o durere sfâșietoare în piept. Yukako stătea lângă mine și clipea des. Când am deschis ochii, s-a aruncat brusc peste mine. Am simțit o durere ascuțită la gât, de parcă m-ar fi străpuns cu un fier înroșit. Am împins-o la o parte și am sărit în picioare. Am simțit ceva lipicios pe gât și pe piept și am văzut așternutul înroșit de sânge. Am străfulgerat-o cu privirea înainte să-mi pierd cunoștința.

Conform polițiștilor, după ce m-a înjunghiat pe mine, Yukako și-a tăiat gâtul pe o lungime de vreo șapte centimetri, de la baza urechii drepte până la bărbie. Rana avea o adâncime de trei centimetri în dreptul urechii, unde cuțitul s-a înfipt cu forță, însă pesemne că a pierdut din puteri până a ajuns la bărbie, unde nu a pătruns mai mult de doi milimetri. Yukako s-a prăbușit în alcov și, după cum am aflat mai târziu, asta mi-a salvat viața. În cădere, brațul ei stâng a răsturnat telefonul conectat la recepția hotelului.

Proprietarul dormea dus în camera lui, iar tânărul de serviciu verifica o țeavă care ducea spre boilerul din baia comună, aflată la celălalt capăt al clădirii, și n-a auzit telefonul sunând. S-a întors la recepție după vreo douăzeci de minute, de unde poliția a dedus că trecuseră vreo zece-cincisprezece minute de la incident. Dacă ar fi rămas în continuare să repare țeava, aș fi murit și eu cu siguranță. Tânărul angajat a ridicat receptorul, dar la celălalt capăt al firului nu se auzea nimic. Socotind straniu că telefonul din încăperea noastră nu era în furcă, a bătut la ușă, însă n-a răspuns nimeni. A luat o cheie de rezervă și a intrat în cameră. Yukako murise, dar eu mai aveam puls și respiram. Nu mai știu când m-am prăbușit în starea aceea ciudată: în timpul agitației care a urmat imediat la hotel sau după ce am ajuns la spital.

Cred că a trecut ceva timp până am simțit o răceală lugubră și mi-am pierdut complet cunoștința. Nu era un frig obișnuit. Aveam senzația că-mi îngheață tot trupul cu un pârâit straniu și că în condițiile acelea înfiorătoare eu mă întorceam în trecut. Nu prea știu cum să-ți explic. Toate faptele de demult se transformau în imagini care mă asaltau într-un ritm infernal. În pofida vitezei, fiecare

imagine se proiecta foarte clar și eu le priveam pe toate, învăluit în frigul acela straniu. La un moment dat, parcă am auzit pe cineva spunând: „Nu mai e nici o speranță". Îmi amintesc foarte limpede cuvintele acelea. Imaginile au început să se deruleze mai lent și am simțit o durere greu de descris. Imaginile din trecutul meu m-au târât în mijlocul lor. Printre ele se numărau fapte bune și fapte rele. Nu-mi găsesc cuvintele potrivite, pentru că nu era vorba de bine și rău în înțelesul simplist al noțiunilor. Simțeam că o toxină ucigașă și antidotul ei – extrem de concentrat – se dezintegrau și mă-nvăluiau.

Mă vedeam pe mine însumi pășind în lumea de dincolo. Un alt „eu" evalua bunele și relele din viața „eului" de aici, care trecea prin niște chinuri îngrozitoare. Unii ar zice că am visat. Nu, n-am visat. Sunt sigur. Mă autoevaluam dintr-un colțișor mai retras, în sala de operație a spitalului. Îmi amintesc și cuvintele chirurgului. După ce mi-am revenit, l-am și întrebat dacă a spus ceva în timpul operației și s-a arătat teribil de surprins că l-am auzit. Nu numai că l-am auzit, dar am văzut totul: doctori, asistente, instrumentarul și am urmărit desfășurarea operației. Cel care l-a auzit pe chirurg n-a fost acel „eu" de pe masa de operație, ci celălalt „eu" deja pornit pe alt drum, urmărindu-l pe primul, chinuit, în agonie.

Scriam adineauri că-l priveam pe celălalt „eu", care-și evalua bunele și relele făcute în viață pe când îndura niște chinuri greu de imaginat. Nu-i chiar așa. Acum, că-mi scotocesc prin cele mai ascunse unghere ale memoriei, aș zice mai degrabă că am fost obligat să dau socoteală pentru toate bunele și relele pe care le gândisem, chiar dacă nu le pusesem în practică. Nici nu-ți pot descrie disperarea, durerea și remușcările „eului" care-l privea pe

cel agonizant. Cred că intrasem în moarte clinică. Altfel nu-mi explic cine să fi fost celălalt „eu". „Viața" desprinsă de trup?

La un moment dat, frigul a dispărut brusc și am simțit căldură. Durerea, disperarea, remușcările s-au topit brusc, la fel ca și celălalt „eu". Până mi-am revenit, totul s-a învăluit într-o beznă totală. Nu-mi amintesc nimic. Am auzit o voce strigând „Domnule Arima! Domnule Arima!" și în raza vizuală foarte neclară a apărut silueta unei asistente între două vârste. Apoi te-am văzut pe tine. Cred că ai spus ceva, dar nu-mi amintesc ce anume. Și iar am adormit.

Indiferent ce crezi, asta mi s-a întâmplat cu zece ani în urmă. Până azi n-am povestit nimănui și nici n-aveam de gând s-o fac vreodată. Însă m-au intrigat vorbele tale din scrisoare, și anume că „viața și moartea sunt totuna", și am început să le întorc pe toate părțile. Ideea că viața dispare odată cu moartea este o iluzie creată de trufașa minte omenească. Asta cred eu, și pace.

Revenindu-mi, „celălalt eu", care stătuse cu ochii pe mine, a dispărut. Dar, dacă aș fi murit, ce s-ar fi întâmplat cu el? Nu s-ar fi transformat într-un spirit fără trup, contopindu-se cu universul? Mai mult decât atât, n-ar fi rămas în stare de agonie, ducând în cârcă bunele și relele mele?

Repet, n-a fost un vis. Dimpotrivă, aș numi-o chiar „realitatea vieții".

La începutul scrisorii, ți-am promis că nu includ speculațiile și concluziile mele. Recunosc faptul că n-am fost totuși capabil să mă abțin de la câteva interpretări bazate pe propriile-mi idei. M-am întrebat deseori dacă „celălalt eu" nu e ceea ce numim „spirit". De fapt, nu prea știu ce e spiritul și nici dacă există în realitate. Însă

oricum o iau, cel care-mi privea „eul" – sau, mai bine zis, „eul" care murea – nu era spiritul meu. Dacă ar exista așa ceva, ar trebui să recunoaștem că activitățile noastre fizice și intelectuale sunt guvernate de „spirit" cât suntem pe pământ. Nu numai trupurile, bătăile inimii, circulația sângelui, sutele de hormoni și funcționarea organelor interne, dar și nenumăratele frământări mentale ar fi controlate de „spirite". Lucrurile nu stau așa. Corpurile noastre funcționează independent: râdem, plângem, ne înfuriem pentru că așa vrem noi. Nu-mi vine să cred că un „spirit" ar putea dicta toate astea.

Am ajuns la concluzia că „celălalt eu" este doar depozitarul bunelor și relelor mele, care continuă să existe după moarte și este supus unor suplicii nesfârșite. Nu stafia se numește „spirit", ci mai degrabă „viața" noastră, „viața" din noi care ne permite să ne supărăm, să ne întristăm, să suferim, să ne bucurăm. N-a fost vorba de un „spirit". A fost cu siguranță viața, care nu poate fi exprimată prin formă și culoare, și cu atât mai puțin prin cuvinte. Cam la asta mă gândeam pe patul de spital, convalescent, în așteptarea primăverii.

Nu mi-a ieșit nici o clipă din cap experiența aceea stranie. Mă temeam chiar să mai trăiesc. Am supraviețuit atunci, dar tot o să vină ziua când mă voi confrunta cu moartea. Mă vor pune într-un coșciug și mă vor duce la crematoriu. Voi dispărea fără urmă de pe pământul ăsta. Dar „viața" mea, învești mântată în mantia bunelor și relelor cu care m-am împovărat, va continua să existe. Până și gândul ăsta mă înfioară. Mi-au revenit în nări parfumul trupului ei, așa cum am ținut-o în brațe în noaptea aceea fatală, și în minte imaginea chipului ei de copil drăgălaș, dispus să încuviințeze la auzul vorbelor mele.

Eu am omorât-o. Ideea asta a prins rădăcini adânci în sufletul meu și n-a dispărut nici până-n ziua de azi.

Eu, care mi-am văzut moartea cu ochii, trebuia să mă schimb. „Trebuie să devin altul", mi-am zis, după ce m-am vindecat. Am înțeles cât de mult te-am întristat și câtă durere ți-am provocat. După incident, te-am iubit și mai mult, însă dragostea pentru tine coexista cu o afecțiune puternică și amețitoare pentru Yukako Seo.

Atunci a venit tatăl tău cu propunerea de divorț. Mi-a spus pe ocolite, dar foarte ferm. Era felul lui de a vorbi. Dacă n-ar fi fost situația aceea nenorocită la mijloc, mi-aș fi plecat capul și aș fi cerut iertare și permisiunea de a-mi continua căsnicia, în cazul când ai fi fost și tu de acord. Dar nu mai aveam nici o portiță de scăpare. Mă simțeam doar propulsat de ideea de a mă schimba, de a trăi altfel decât înainte. În seara în care m-au externat, am pus punct ezitărilor și m-am hotărât să divorțez. Am crezut că o să fiu capabil să iau viața de la capăt.

M-am schimbat. Am trăit altfel. Însă nu cum am visat. M-am prăbușit tot mai mult în hău și m-am târât tot mai rău în noroi. M-am transformat într-un coate-goale sătul de viață.

În timp ce priveam pisica mâncând șoarecele, la cabana de pe Zaō, tu stăteai pe o bancă în grădina cu dalii și priveai cerul înstelat, împreună cu fiul tău infirm.

Probabil că am văzut toți trei același lucru, deși din locuri diferite. Ce ciudat mi se pare totul! Și cât de plină de tristețe e viața! Poate n-ar fi trebuit să-ți scriu toate astea. Oricum, închei pentru moment. Dacă mai continui așa, o să mă trezesc scriindu-ți lucruri care mai bine ar rămâne nedezvăluite.

Îți doresc numai bine și ai grijă de tine.

Ispitit de cuvintele tale profunde privind muzica lui Mozart, am încheiat prin a scrie ce n-aș fi crezut că o să dezvălui vreodată. M-am lăsat pradă slăbiciunii, însă te rog să consideri rândurile astea ca fiind rătăcirile unui amărât cât pe-aci să fie ucis de o barmaniță.

Cu bine,

Yasuaki

P.S. Nu-mi puteam pune numele adevărat pe plic, de vreme ce ești căsătorită, așa că am folosit un nume de femeie. Sunt convins că ai recunoscut expeditorul după scris.

3 august

Dragă Yasuaki,

Am plâns când ți-am citit scrisoarea. Nu mă mai puteam opri. Nu-mi vine să cred că ai fost în camera de la etaj de lângă helești Dokko și ne-ai privit, apoi ne-ai așteptat ore-n șir la fereastră, până ne-am întors pe aleea umbrită. De unde era să știu! Ochii îmi mai sunt încețoșați de lacrimi și n-am idee ce să aștern pe hârtie. De ce ți s-a părut că o duc bine și că sunt mulțumită? De ce a trebuit să menționezi asta? Socot că ar fi fost mai potrivit să scrii că arătam mai înstărită decât o gospodină de rând și că te-ai bucurat că nu sunt bolnavă. Bine că n-ai scris că eram fericită. Știu că n-ai fi îndrăznit să afirmi așa ceva. Ți-ai dat seama ce simt și ai rămas ore-n șir la fereastră, așteptând să revin prin fața cabanei ca să te asiguri că nu te-ai înșelat. Sunt absolut convinsă.

Citindu-ți scrisoarea, m-a impresionat teribil ce mi-ai povestit. După ce am terminat-o, am rămas o vreme nemișcată, privind în gol și încercând să mă liniștesc. Apoi am recitit de câteva ori porțiunea în care ți-ai descris sentimentele și ai povestit cele văzute în timpul morții clinice. Îmi depășeau puterea de înțelegere. Ai vorbit de

„bune și rele" în ceea ce te privește. Care anume sunt bunele și care sunt relele? Nu pricep cuvintele astea și nici ce vrei să spui. Însă mi-a fost limpede că n-ai inventat povestea și că ai trecut prin experiența descrisă. Habar n-am cum s-o interpretez. Poate ar fi mai înțelept să nu mai fac referire la scrisoarea ta și să încui cele relatate de tine într-un sertăraș din sufletul meu.

Îți sunt recunoscătoare că mi-ai citit cele două scrisori lungi și că ai binevoit să-mi răspunzi. Intuiția îmi spune că o să-mi mai scrii. Sunt fericită la gândul că-mi vei citi scrisorile și că-mi vei trimite și tu, la rândul tău, răspunsuri. Pe de altă parte însă, trăiesc cu impresia că sfidez bunul-simț. Cred că o asemenea mărturisire o să-ți smulgă un zâmbet strâmb, dar cred că va trebui să punem punct corespondenței noastre, în cazul în care îmi răspunzi la această scrisoare. Sunt conștientă de asta.

Azi sunt foarte tulburată și nici nu știu ce să-ți scriu. Poate ar fi bine să mai aștept câteva zile ca să mă calmez. Când am primit scrisoarea ta ieri, am simțit o dorință nebună să-ți răspund imediat.

Până acum câteva zile soțul meu a fost plecat în America și am avut mai mult timp la dispoziție. De când s-a întors, a început iar corvoada. Colac peste pupăză, azi-dimineață, după ce Sōichirō a plecat la universitate, Kiyotaka s-a încuiat în camera lui și a refuzat să meargă la școală. Întrebându-l ce se întâmplă, s-a bosumflat – așa își arată el nemulțumirea – și a rămas ghemuit în pat, fără să scoată o vorbă. Presupun că s-a întâmplat ceva la școală. Contează pe faptul că-l răsfăț ori de câte ori are probleme. Când sunt mai aspră cu el și-l cert diminețile, tata, care e întotdeauna pregătit să-l ia cu el în mașina firmei, îmi spune:

— Dacă nu vrea, lasă-l în pace!

Mereu am discuții cu tata pe tema asta. El susține că ar trebui să fiu mai îngăduitoare cu Kiyotaka, fiind infirm. Mie mi se pare că tocmai de aceea nu trebuie să-i dau apă la moară când scâncește sau când se alintă.

Am observat că fiul meu are probleme locomotorii abia după ce a împlinit trei luni. Nu se putea ridica în șezut și nu se târa în patru labe. Pe deasupra, avea o privire inexpresivă și nu reacționa la zgomote sau la mișcări. La nouă luni, mi-am dat seama că ceva nu e în ordine și m-am gândit și la faptul că s-ar putea să fie handicapat, dar mi-a fost teamă să înfrunt cruntul adevăr și am tot amânat mersul la spital. Citeam în disperare cărți despre creșterea copiilor. Într-una scria că unii copii nu se ridică în șezut până la cinci luni, în alta, până la opt. Mi-am dat seama că băiatul meu nu se dezvoltă normal. Când a împlinit un an și trei luni, nu m-am mai putut amăgi. Eram pur și simplu înspăimântată.

— Dat fiind gradul de dezvoltare a mușchilor, nu este un caz foarte grav, dar e cu siguranță vorba de o paralizie cerebrală congenitală.

Auzind diagnosticul medicului, l-am luat pe Kiyotaka în brațe și am fugit spre casă. Nu-mi amintesc pe unde am luat-o și nici cum am ajuns.

Până a intrat Ikuko în camera mea, teribil de îngrijorată, am stat chircită lângă pătuțul lui, ținându-l strâns la piept și privind în gol. Eram în stare de șoc și nu mai știam de mine.

Sculându-mă în toiul nopții ca să-i schimb scutecul, m-am trezit spunându-mi că nu merit o asemenea soartă, că n-am făcut rău nimănui. Mi-am privit soțul în somn

și mi-am zis că aș fi avut un copil sănătos, dacă tatăl lui ar fi fost Yasuaki Arima.

Ce idee cruntă! Cât dispreț față de propriul meu soț! Însă eram convinsă că așa s-ar fi întâmplat. Dacă nu m-aș fi măritat cu Sōichirō Katsunuma, nu l-aș fi avut pe Kiyotaka. De vină era doar Yasuaki Arima. Din cauza lui am avut parte de un copil vrednic de toată mila.

La lumina becului minuscul, arătam pesemne ca un căpcăun. În sufletul meu țipam: „N-am să-l iert niciodată pe Yasuaki Arima! Niciodată! E vina lui. Numai el e de vină!" Pe măsură ce Kiyotaka creștea și infirmitatea lui devenea tot mai evidentă, se ascuțea și ghimpele din inima mea. Te uram tot mai mult.

Sunt tare emoționată acum. Îmi tremură mâinile și îmi simt degetele vlăguite. Tulburarea provocată de scrisoarea ta și faptul că te-am detestat m-au sleit de puteri. Te rog să mă ierți.

Trebuie să pun punct acestei scrisori. Chiar dacă nu-mi răspunzi, eu o să-ți mai scriu. Îmi curg iar lacrimile șuvoi. Ce-oi avea în seara asta de sunt atât de plângăcioasă?

Cu bine,

Aki

8 august

Dragă Aki,

Când am văzut literele tremurate și, spre sfârșit, chiar greu de descifrat – dacă mă gândesc ce scris frumos ai! – am pornit spre un bar ieftin din spatele gării, unde nu mai fusesem de multă vreme, m-am așezat la tejghea și am băut singur până la închidere.

„Rațional vorbind, sunt cu siguranță vinovat pentru copilul cu handicap al lui Aki", mi-am zis eu cu inima grea. Nu puteam scăpa de gândul sumbru că soarta atâtor oameni se lega de trecerea mea pe la raionul de lenjerie de pat de la etajul șase dintr-un magazin din Kyōto, sau, întorcându-mă și mai mult în timp, de adoptarea mea de către familia Ogata din Maizuru, după trecerea în neființă a părinților mei. Ai dreptate. Eu sunt vinovatul și am fost pedepsit cu vârf și îndesat în acești zece ani.

M-am resemnat și, pe măsură ce timpul trecea, udam resemnarea cu o mare cantitate de whisky, mai mult decât mi-aș fi închipuit că pot bea. Uneori patronul, care e cam de vârsta mea, mai încerca să intre-n vorbă cu mine, dar nu-i răspundeam. Priveam țintă la conținutul paharului și-atât. Clienții obișnuiți ai acelui bar ieftin erau: un fost

yakuza[1], angajat acum la un magazin cu jocuri mecanice din apropiere; muncitori posaci de pe la făbricuțele din din zonă; delincvenți fără slujbă, care se întrețineau din tot felul de munci temporare ciudate și care-și cheltuiau apoi banii la curse de biciclete sau bărci. Te-ai fi așteptat ca din când în când să mai treacă pe-acolo, la un pahar, și câte o persoană cât de cât respectabilă, dar nu s-a întâmplat niciodată așa ceva. Clienții pufăiau întruna din țigări în aerul acela irespirabil, se mai dădeau la tânăra soție a patronului, care nu-și declara starea civilă (dar eu îmi dădeam seama imediat că erau căsătoriți), făceau comentarii porcoase și râdeau prostește la orice glumă. Cei mai mulți nu plecau de-acolo până nu se închidea.

Ți-am mai scris că într-o zi friguroasă de noiembrie, după ce individul acela m-a aruncat în mare și Yukako a sărit după mine, ne-am dus la ea acasă ca niște șoareci murați. Ne-am schimbat, ne-am încălzit la radiator, și-a frecat obrazul de al meu și m-a copleșit cu sărutări, cu o îndrăzneală rar întâlnită la o fată de paisprezece ani. Îmi amintesc comentariul pe care l-am făcut în scrisoare: „Mi-am dat seama că e cam păcătoasă. Nu prea îmi era mie clar cuvântul păcat, însă îl consideram și atunci cel mai potrivit pentru a-l asocia cu Yukako Seo". La un moment dat, m-am amețit și mi-au venit în minte vorbele astea. Mă nedumerea tot mai mult cuvântul „păcat".

Retrăind atingerea trupului ei, am început să pricep vag ce anume l-a făcut pe „celălalt eu" să-l privească atât de insistent pe „eul" aflat pe moarte. Nu era vorba doar de faptele mele trecute. Până și trăiri ca ura, supărarea, afecțiunea, nesăbuința își croiau drum în sufletul meu,

1 Gangster japonez.

în viața mea, marcându-mă puternic pe măsură ce pătrundeam în lumea morților. S-au asociat treptat cu vorba „păcat", ce m-a străfulgerat în clipa în care m-am gândit la Yukako. N-am înțeles cum și de ce se corelau, însă am priceput că se contopeau la un moment dat. Pentru că mă îmbătasem prea tare, lumina roșiatică din bar și rândurile de sticle cu whisky s-au încețoșat și au început să se învârtă. Nici nu mai puteam respira. Nu știu cât timp a trecut până mi-am dat seama că cineva mă scutură de umeri. M-am întors și am rămas trăsnit. Era Reiko, femeia cu care trăiesc. Se îngrijorase că nu mai ajung acasă și venise să mă ia. Cred că tot ea mi-a plătit consumația.

M-am ridicat și am pornit împleticindu-mă. Mă simțeam mai nedemn decât câinele de la marginea drumului. Câțiva călători coborâți din tren au trecut pe lângă mine, dispărând fiecare la treburile lui. Îmi erau cu toții superiori. Deodată, v-am văzut parcă în fața ochilor – pe tine și pe fiul tău – așa cum mi-ați apărut de la fereastra cabanei de lângă helești Dokko. Nu valoram nici cât o ceapă degerată. Reiko venea în urma mea fără să scoată un cuvânt. Mă îmbătasem prea tare ca să rostesc vorbe clare, însă eram conștient. Pe când înaintam în zigzag, mi s-a făcut rău. M-am aplecat mult – aproape că atingeam pământul – și am vomitat. Reiko m-a frecat pe spate și mi-a promis că-mi face masaj cu un prosop umed de îndată ce ajungem acasă. M-am scuturat de scârbă și i-am aruncat vorbe grele.

— Nu te pot suferi! Mi-e greață când te văd cum îngrijești o lichea ca mine. Ai venit să mă iei de la bar, îngrijorată de soarta mea. Ai plătit consumația fără să-mi ceri măcar voie. Lași câțiva pași între noi ca să-mi dai senzația că sunt liber și independent. Ce rol joci în drama asta a

ta în care ești singurul actor? Faptul că mi-am vărsat mațele pe stradă spune totul despre mine, nu-i așa? Mă freci pe spate și vrei să mă masezi cu un prosop ud când ajungem acasă, nu? Și în felul cum vorbești pari obsedată de virtute și amabilitate. Dar eu nu te pot suferi. Nu te plac deloc. N-am să regret nici o clipă dacă ne despărțim acum.

Reiko mă privea uimită. Nu-i venea să creadă și nu știa cum să reacționeze. Arăta ca o școlăriță certată de profesor fără nici un motiv. Apoi mi-a zis calmă, privindu-mă în ochi:

— Nu m-am gândit nici o clipă să-ți cer să mă iei de nevastă.

Stânjenit de reacția ei, am reacționat brutal:

— Atunci, hai să ne despărțim imediat! Mâine îmi iau lucrurile și plec.

Reiko are douăzeci și opt de ani. Am cunoscut-o cu un an în urmă. Era fecioară, am fost primul ei bărbat. S-a angajat la un supermarket de îndată ce a terminat liceul și, cu excepția zilelor libere, n-a făcut decât să înregistreze prețuri și coduri la casă. Face același lucru de aproape zece ani și singura ei plăcere e să pregătească o gustare și să mă târască în fiecare joi – ziua ei liberă – la iarbă verde. N-o interesează mâncărurile alese, nu-i trece prin cap să economisească bani pentru Hawaii sau Guam și nu prea cheltuiește pe îmbrăcăminte. E mică de statură, cu pielea albă și are un chip inocent, ca de fetiță care se apropie de pubertate. Nu vorbește mai mult decât e cazul, iar când vine vorba de tact, are cu carul, mai ales când mă vede enervat.

Reiko este al doilea din cei șase copii. Sora mai mare s-a căsătorit cu un individ care are un salariu de mizerie și duce o viață mai mult decât cumpătată. După terminarea

liceului, cei doi frați mai mici, niște trântori, nu s-au angajat, dar nici nu și-au continuat studiile. În schimb, dispăreau de-acasă cu lunile, iar când se întorceau, îi jumuleau de bani pe părinți și iar o întindeau. Surorile celelalte sunt încă eleve, însă nu prea dau pe la școală. Se machiază puternic și se învârtesc prin cartierul prostituatelor. Tatăl ei e dulgher, a suferit un accident și, având probleme cu spatele, nu mai poate munci. Asta s-a întâmplat cu doisprezece sau treisprezece ani în urmă. De atunci, nu mai are nici un venit și familia trebuie să supraviețuiască din puținii bani câștigați de mamă la o fabrică mică și din ceea ce le trimit Reiko și sora ei mai mare. Cel puțin așa mi-a povestit ea. Nu i-am cunoscut părinții, surorile și frații.

Când am ajuns la apartamentul ei, m-am dezbrăcat și m-am prăbușit în așternut. Îmi era cald și am rugat-o să dea drumul la aer condiționat. A obiectat, spunând că nu e sănătos, mai ales că am băut. A dat drumul la apă în chiuvetă, a adus cuburi de gheață din congelator și a înmuiat un prosop în apă. L-a stors și mi-a frecat bine fruntea, fața, urechile, gâtul, pieptul, burta și spatele. După ce a terminat, s-a așezat cu picioarele sub ea și mi-a privit o vreme trupul gol. Apoi mi-a pipăit cu vârfurile degetelor cicatricele de pe gât și piept. Nu i-am spus niciodată nimic despre ele, însă nici ea nu m-a întrebat. Uneori chiar mă stingherea tăcerea ei. Acum era prima oară când le atingea. M-am simțit relaxat cât timp m-a frecat cu prosopul ud, dar pe urmă m-am încins și mai tare. Am rugat-o să mă frece iarăși. S-a conformat. La un moment dat i-am spus că e târziu și am poftit-o să se culce.

Ceasul arăta două dimineața și știam că Reiko se scoală la șapte ca să pregătească micul dejun și să iasă pe ușă la opt și jumătate.

— Nu merg la serviciu mâine, afirmă ea amărâtă.

Cu ochii la cicatrice, mi-a spus că și-a adunat destul concediu plătit și putea lipsi două sau trei zile. Era prima oară de când locuiam împreună când își manifesta dorința să-și ia liber. Oi fi rănit-o cu vorbele mele nemiloase.

I-am spus din nou că e cazul să ne despărțim. Am închis ochii și mi-am imaginat, o clipă, că ar putea reacționa ca Yukako. Mi se părea ciudat că, deși m-am schimbat atât de mult în zece ani, mă comportam la fel.

Nu știu de ce, mă simțeam foarte liniștit. Reiko a stins lumina, și-a pus pijamaua, și-a întins așternutul lângă al meu și s-a așezat pe burtă. Îndată după aceea, s-a întors cu fața spre mine. A început să-mi povestească, mai întâi cu voce stinsă, apoi tot mai înflăcărată.

— Bunica a murit la șaptezeci și cinci de ani. La vremea aceea, eu aveam optsprezece, iar sora mai mică nu intrase nici măcar la grădiniță. Ziua funeraliilor a fost rece și ploioasă.

Spre deosebire de ceilalți frați, eu mă simțeam foarte apropiată de bunica. Nimic nu ne putea despărți și toată lumea a observat cu câtă dragoste mă învăluia. Pentru că se născuse fără degetul mic de la mâna stângă, tot timpul își ținea mâna în chimono sau în buzunarul șorțului. Când eram mică, copiii o tachinau. A avut cinci băieți, dintre care patru au murit în război, cu vreo lună înainte de terminarea ostilităților, cam în același timp, dar în locuri diferite: Birmania, Saipan, Leyte. În copilărie, bunica mă așeza în fața ei și-mi povestea cu lacrimi în ochi cât de mult suferise la aflarea veștilor. Nu era zi să nu-mi spună despre asta. Pesemne că aveam mai multă răbdare decât frații și surorile mele, pentru că, ori de câte ori îmi relata întâmplările, o ascultam cu interes nedisimulat,

prinzându-mi lobul urechii între degetul mare și cel arătător. Era un obicei de-al meu din fragedă pruncie, așa că aveam întotdeauna o ureche mai fierbinte și înroșită. Mă mai surprind și acum la serviciu masându-mi urechea, iar cu cealaltă mână bătând prețuri și coduri. Dându-mi seama de gest, îmi trag îndată mâna la o parte.

Când termina de vorbit, îmi arăta întotdeauna mâna infirmă. Îmi mai spunea că cei puternici, care trăiseră departe de front în timpul războiului și care trimiseseră acolo carne de tun, nu aveau să se reincarneze în ființe umane. Nu era nici o diferență între mai-marii țărilor victorioase și ai celor învinse. Cu siguranță aveau să renască sub formă de șerpi, viermi, miriapode sau alte creaturi scârboase. Și chiar dacă renășteau, din întâmplare, ca ființe umane, urmau să fie pedepsiți cum se cuvine pentru faptele lor mârșave și pentru a-și fi trimis semenii la moarte. Când făcea asemenea afirmații, chipul bunicii se crispa. Mi se părea teribil de hotărâtă în asemenea momente. Credea în reincarnare și era convinsă că cei care mureau aveau să renască. Și, ca dovadă, îmi arăta mereu mâna ei stângă cu patru degete.

Nici acum nu îmi este clar de ce-mi atrăgea întotdeauna atenția asupra infirmității, zicând: „Degetele astea m-au făcut să-mi dau seama de un lucru. Fiii mei au fost trimiși să lupte pe front și au murit puțin înainte de terminarea războiului, unul după altul, în ținuturi îndepărtate. În anul următor, când aveam cincizeci și unu de ani, mă plimbam printre ruinele orașului Ōsaka pe o căldură toridă, amărâtă la gândul că am rămas fără băieții care nu împliniseră nici măcar treizeci de ani. Mă întrebam de ce a fost soarta atât de crudă cu mine și brusc am avut

presimțirea că urma să-i întâlnesc pe trei dintre ei, nu într-o viață viitoare, ci aici, pe pământ. Am izbucnit în plâns. Eram fericită și mâhnită totodată. Mi-am scos din buzunarul pantalonilor mâna cu patru degete și am privit-o la lumina soarelui multă vreme. Chiar și mie mi se părea urâtă și înspăimântătoare, trecându-mă fiorii numai când o vedeam. Și totuși, infirmitatea mi-a dat speranța că-mi voi reîntâlni fiii".

Trebuia să-i ascult mereu povestea. Era ca un basm înfricoșător, dar stăteam cu spatele drept și cu picioarele sub mine, frecându-mi lobul urechii până când bunica obosea. Întotdeauna mi s-a părut ciudată speranța ei de a reîntâlni doar trei dintre băieți, deși muriseră patru. N-am întrebat-o niciodată de ce. O ascultam tăcută, iar ea își termina relatarea cu aceleași avertisment: „Luarea unei vieți e cea mai mare ticăloșie cu putință. Și nu numai a altcuiva..., ci și propria-ți viață. Sunt multe rele pe lume, lucruri pe care n-ai voie să le faci, dar astea două sunt cele mai cumplite".

Abia mulți ani mai târziu, în liceu, cu puțin înainte ca bunica să se prăpădească, am aflat răspunsul la nedumerirea mea. Ea zicea că cei patru fii ai ei muriseră pe câmpul de bătălie, dar lucrurile n-au stat chiar așa. Și tata zicea că trebuie să fi fost un oarecare neadevăr la mijloc. Într-adevăr, trei dintre ei pieriseră în luptă, însă Kensuke s-a afundat într-o pădure din Birmania și s-a spânzurat când și-a văzut camarazii murind, unul după altul, de inaniție și malarie. Oficialitățile au raportat moartea lui în acțiune, dar bunica a aflat adevărul de la un soldat repatriat, care a trecut pe la ea ca să-i aducă o cutiuță de carton cu cenușa fiului ei, ochelarii și un carnețel făcut ferfeniță. Aflând că nu murise de glonțul dușmanului,

ci de propria lui mână, bunica s-a schimbat la față. În carnețel scria doar atât: „N-am fost fericit".

În ziua funeraliilor, după incinerare, roboteam cu mama prin bucătărie ca să tratăm cu ceva rudele venite de departe. Mi-am amintit brusc povestea bunicii și m-am întrebat dacă și-o fi reîntâlnit vreunul din fii în timpul vieții. Pe când îmi serveam musafirii cu bere și sake, socoteam că n-avea cum să se fi întâmplat o asemenea minune. Și totuși, aveam senzația că trebuie să-i fi întâlnit, chiar dacă nu și-a dat seama că erau fiii ei și nici aceștia că o aveau pe propria lor mamă în fața ochilor. M-a cuprins bucuria, dar și tristețea, și-mi venea să plâng. Pesemne că oboseala pricinuită de nopțile de veghe își spunea cuvântul și devenisem mai sensibilă. Am priceput de ce bunica știa că-și poate întâlni doar trei din cei patru copii. Era convinsă că n-avea cum să-l revadă pe Kensuke, care se sinucisese și, prin urmare, nu putea renaște ca ființă umană. Îi pricepeam durerea. Își îndrăgise băieții dispăruți în război. Însă trăiam cu senzația că dorința ei cea mai arzătoare fusese să-l întâlnească pe Kensuke. Sunt sigură că-l iubise cel mai mult.

După ce a terminat de vorbit, Reiko s-a cuibărit la pieptul meu. M-a surprins gestul ei și am simțit nevoia s-o iau în brațe. Era prima oară când vorbea atât de mult fără să-i ceară nimeni și când lua o asemenea inițiativă.

Am întrebat-o pe un ton destul de aspru ce a urmărit cu povestea aceea. A oftat adânc și mi-a spus că are impresia că sfârșitul mi-e aproape. I-am cerut, morocănos, explicații. A vrut să mai spună ceva, dar s-a abținut.

Am închis ochii și am încercat să-mi închipui de ce mi-a povestit amănuntele acelea despre bunica ei. Imaginea

mâinii cu patru degete mi-a trecut ca un fulger prin fața ochilor. Parcă îmi era cunoscută. Cuvintele lui Kensuke – „N-am fost fericit" –, stins în jungla Birmaniei, mă obsedau cumplit. Aveam impresia că n-am să pot închide un ochi toată noaptea.

I-am șoptit lui Reiko să-și scoată pijamaua. S-a supus fără crâcnire și am făcut sex, ținând-o într-o poziție umilitoare. Am ejaculat repede, fără să-mi pese de ea câtuși de puțin, apoi m-am prăbușit în așternut. I-am întors îndată spatele, lăsându-i impresia că sforăi.

După câteva minute, Reiko a început iar să vorbească.

— Mi-a venit o idee, spuse ea, frecându-și obrazul de spatele meu.

M-am prefăcut că n-o aud. Îmi era rău de la atâta băutură și nu-mi doream decât să dorm.

— Oare de ce nu mi-o fi spus că unul dintre fiii ei n-a murit pe front, ci s-a spânzurat? insistă Reiko.

Și eu îmi pusesem aceeași întrebare, dar n-aveam chef să comentez. Îmi era indiferent.

Am adormit.

M-am trezit târziu a doua zi dimineață. Pe masă erau niște foi de hârtie împrăștiate și Reiko scria ceva, dusă pe gânduri. Întrebând-o ce face, mi-a zâmbit și a repetat ce-mi spusese peste noapte:

— Mi-a venit o idee.

M-am spălat pe față, m-am așezat în dreptul ei și mi-am aprins o țigară.

Reiko umpluse câteva foi de hârtie cu cifre scrise mărunt, cărora le adăugase niște dreptunghiuri cu comentarii. Cu privirea ațintită pe una din foi, m-a întrebat:

— Câți bani crezi că am economisit?

Adevărul e că trăsesem cu ochiul la carnetul ei de bancă, pe care-l ținea ascuns sub rufele din dulap, dar am susținut că habar n-am și am rugat-o să-mi dea o ceașcă cu ceai rece. De obicei, sărea și mă servea imediat, dar de data asta a rămas cu nasul în foi, arătându-mi frigiderul cu mâna.

— E acolo, servește-te singur.

N-avea rost să mă cert cu ea, așa că m-am ridicat și mi-am luat ceai singur, în timp ce Reiko mă anunța, zâmbind, de parcă punea ceva la cale:

— Am trei milioane două sute de mii de yeni.

Apoi a ridicat ochii și m-a anunțat veselă:

— Și mai am un milion în depozite, la care voi avea acces pe data de trei luna viitoare.

Dacă nu i-ar fi trimis bani tatălui, ar fi economisit și mai mult, însă părinții ei nu s-ar fi descurcat numai cu salariul mamei.

— Îmi pare rău că nu-s mai mulți, spuse, de parcă voia să se scuze.

— Mă anunți ca și cum i-ai fi economisit pentru mine, am bombănit eu.

— Nici vorbă! se apără Reiko, supărată. Nici prin cap nu mi-a trecut așa ceva!

Am izbucnit în râs.

— Ne-am cunoscut abia anul trecut și n-aveam cum să strâng patru milioane și două sute de mii de yeni într-un singur an.

Mi-a spus că intenționează să pornească o afacere. Ideea îi venise la coafor. În ultima vreme, concurența în acest domeniu a devenit acerbă. Au ajuns să existe cinci-șase pe aceeași stradă, dacă nu chiar zece, și toate vânează clienți în disperare. Își dau silința să țină pasul

cu ultima modă, să ofere servicii excepționale, dar cea mai mare problemă a lor este reclama.

— Salonul de coafură pe care-l frecventez publică o broșură lunară, pe care o oferă clienților. Nu scot mii de exemplare, ceea ce înseamnă că prețul e foarte ridicat. Și-apoi, e mare bătaie de cap să tot scoți câte una lunar. Tocmai au cerut sprijinul unei firme de marketing, însă costul de producție e uriaș. Când am aflat amănuntele de la patron, mi-a venit o idee.

Reiko mi-a arătat ce-și notase pe hârtii. Foile erau împăturite în două, arătând de mărimea unei broșuri de reclamă. Pe partea de sus a primei pagini se zărea un dreptunghi în interiorul căruia scrisese numele unui salon de coafură și al patronului, precum și adresa și numărul de telefon. Alături, numele broșurii cu litere mari – nume provizoriu, pentru că nu pusese la punct toate detaliile. Reiko mai avea de gând să insereze pe prima pagină fotografii ale florilor din luna respectivă. A răsfoit-o ca să-mi arate că pe a doua și a treia pagină urma să prezinte indicații despre modul de folosire a șamponului, sfaturi pentru îngrijirea pielii, rețete culinare noi, ilustrații ale celor mai moderne coafuri. Spunea că se mai gândește ce să pună pe coperta a patra.

Ochii îi sticleau de fericire. Bătând cu pixul în dreptunghiul de pe prima pagină, s-a aplecat și a zis:

— În asta constă ingeniozitatea. Toate rămân neschimbate, cu excepția numelor.

Ea vorbea, iar eu o ascultam fără să scot un cuvânt. Trecuse recent pe la un atelier tipografic din zonă și se interesase cam care ar fi costul pe exemplar. La treizeci de mii de exemplare, la două culori, ar însemna șapte sau opt yeni. Socotind că le-ar vinde saloanelor în pachete

de câte două sute de exemplare cu patru mii de yeni și că pentru treizeci de mii de exemplare i-ar trebui o sută cincizeci de saloane de coafură cu care să colaboreze, se gândea că poate pune afacerea pe picioare. La douăzeci de yeni pe exemplar, salonul își făcea reclamă cu patru mii de yeni pe lună. Broșura era atrăgătoare, având înscrise pe ea numele, adresa, numărul de telefon și alte informații necesare. Saloanele de coafură urmau să fie încântate. Cu o clientelă de o sută cincizeci de saloane, vânzările ajungeau la șase sute de mii de yeni. La prețul de șapte yeni pe exemplar, costul de tipărire se ridica la două sute zece mii de yeni. Chiar dacă lua în considerare și alte cheltuieli neprevăzute, profitul avea să fie cam jumătate din vânzările totale, adică trei sute de mii de yeni.

La început n-am prea fost atent, așa că am pus-o să repete. A făcut-o cu și mai mult zel. Am întrebat-o cum avea să rezolve tipărirea spațiului liber, gândindu-mă că va trebui să reseteze matrița de o sută cincizeci de ori pentru cele treizeci de mii de exemplare, iar atunci nu putea scoate costul de producție la numai șapte sau opt yeni pentru un exemplar.

— Nu e complicat. Prima dată se tipăresc treizeci de mii de exemplare lăsându-se spațiul liber necompletat, iar apoi se tipăresc iarăși câte două sute de exemplare odată, cu conținutul dorit.

— E posibil așa ceva?

— Tipograful și-a dat cuvântul, spuse Reiko, râzând.

— Și la ce mai servește acest tip de reclamă ieftină dacă toate saloanele distribuie același tip de broșură? Cred că se vor gândi bine înainte de a o cumpăra. Când clientela își va da seama că toate saloanele vând broșuri

identice, diferența constând doar în nume, adresă și numărul de telefon, își va pierde cu siguranță interesul.

— Tocmai de aceea o să am grijă să-mi fac o rețea puternică, cu un singur salon pe zonă. Dacă semnez un contract cu un salon, nu mai abordez și altul din vecinătate. Optsprezece saloane de coafură mi-au solicitat deja serviciile.

Reiko era foarte încrezătoare. Făcuse deja niște mostre, fără ca eu să bag măcar de seamă, și a dus tratative cu salonul pe care-l frecventează. Patroana era foarte entuziasmată de ideea că putea avea o broșură cu conținut diferit în fiecare lună. S-a arătat dispusă să încheie contractul pentru douăzeci de yeni pe exemplar. Mai mult decât atât, a recomandat-o prietenelor care își deschiseseră saloane de coafură în Kyōto și Kōbe. Respectivele au prezentat-o altora și așa mai departe. Astfel, Reiko s-a trezit cu contracte încheiate cu optsprezece saloane de coafură.

— Bine, bine, dar nu sunt decât optsprezece, am obiectat eu. Dacă tipărești treizeci de mii de exemplare și ai doar optsprezece contracte, ce ai de gând să faci cu celelalte douăzeci și șase de mii patru sute? Îi plătești tipografului două sute zece mii de yeni, dar câștigi doar șaptezeci și două de mii.

A întins mâna spre carnetul de bancă și certificatul de depozit, explicându-mi:

— La început, am să lucrez în pierdere, dar după ce o să fac rost de cincizeci de colaborări, ajung pe zero, iar la o clientelă de o sută cincizeci de saloane, obțin un profit net de trei sute de mii de yeni. Dacă mă extind la trei sute de saloane, voi avea un profit de șase sute de mii. Atunci mi-aș deschide filiale în Tokyo, Nagoya și chiar

în orașele mai mici. Aș putea ajunge la o mie sau o mie cinci sute de clienți.

— Dacă te limitezi la un singur salon pe zonă sau cartier, asta înseamnă că vei avea de acoperit o suprafață imensă pentru a-ți face clienți și a păstra legătura cu ei. Cine se ocupă de deplasări? am întrebat.

— Tu vei umbla din salon în salon, a răspuns ea fără pic de ezitare.

M-am uitat la ea uimit la culme. Nu-mi venea să-mi cred urechilor.

— Și cine va face macheta broșurilor în fiecare lună?

— Tu, bineînțeles.

Reiko m-a privit drept în ochi, apoi și-a acoperit gura cu mâinile ca să-și înăbușe râsul.

— Hai, fă-mi o cafea și prăjește-mi niște pâine. Mi-e foame.

Reiko s-a ridicat. Mă întrebam dacă nu s-o fi scrântit. Planul ei mi se părea extrem de riscant. În anul acela, de când eram împreună, nu-și dezvăluise niciodată ideile și sentimentele. N-am știut niciodată ce gândește. Am constatat doar că e tăcută și blândă. Nu e frumoasă și nici prea inteligentă. Când am văzut-o atât de volubilă cu o seară în urmă și i-am auzit și planurile îndrăznețe, mi s-a părut alt om.

Reiko mă privea cu ochii ei mari pe când mestecam pâinea prăjită.

— Dacă îmi amintesc bine, ieri ziceam că ar fi cazul să ne despărțim, am punctat eu cu răceală.

Reiko și-a fixat privirea în dreptul pieptului meu și a început să-și frece lobul urechii.

— Nu vreau să mai vorbim despre despărțire. Dacă pleci de la mine, ce te faci?

Începuse să plângă înainte de a termina de rostit cele câteva cuvinte.

I-am spus că nu m-am gândit la viitor. Eram mulțumit că a izbucnit în plâns, pentru că nu mă gândeam să o părăsesc prea repede, neavând cu ce să mă întrețin. Doream să aud din gura ei că nu vrea să ne despărțim. Amenințând-o cu plecarea cu o seară în urmă, am vrut să văd cum stau.

I-am spus că nu sunt dispus să-mi încerc norocul cu o afacere nouă. Oricât de bine ar pune-o pe picioare, dacă mă implic eu, se duce cu siguranță de râpă. Așa am pățit tot timpul. M-am săturat de afaceri. Moartea și-a aruncat deja vălul asupra mea. Dacă ea vrea să pornească afacerea, n-are decât. Dar singură.

„Cât de egoist sunt! îmi spuneam mirat, privindu-i ochii înecați în lacrimi. Nu fac altceva decât să mă las întreținut de o femeie și să decad."

Imediat după prânz am plecat amândoi la o cafenea din apropiere. Reiko mi-a spus cu amărăciune în glas:

— Nu-ți cer mare lucru. Ajută-mă puțin la început. Am nevoie de o mostră înainte de a porni afacerea. Prioritatea mea este să le ofer broșuri celor optsprezece saloane de coafură cu care am încheiat contracte. Nu știu ce să scriu pe paginile doi și trei și habar n-am cum ar trebui să arate coperta din spate. Te implor, dă-mi o idee. După ce pun afacerea pe picioare, o să am nevoie de un nume de firmă, de un program și un prospect, pe care să le trimit la saloanele din Ōsaka și din preajmă. Nu vrei să mă ajuți nici măcar cu atât? întrebă ea, împreunându-și mâinile a implorare.

— Nu-ți pasă că te aventurezi într-o asemenea prostie și că pierzi peste patru milioane de yeni, adunați cu atâta trudă? am întrebat eu, plictisit de toată discuția.

— Sunt convinsă că o să iasă bine până la urmă. Dacă nu, mă întorc la supermarket. Sunt bine-venită acolo oricând.

Stabilise deja detaliile cu optsprezece saloane. Trebuia să trimită primele broșuri la sfârșitul lunii și era deja 5 august. Tipograful avea nevoie de text și de fotografii până pe data de 10, ceea ce însemna că mai aveam doar cinci zile. Mă întrebam dacă sunt în stare să o scot la capăt, mai cu seamă că n-aveam pic de experiență în domeniu. Văzând-o disperată, m-am trezit spunând:

— Doar de data asta...

Cu patru ani în urmă lucrasem la o tipografie nu prea mare, dar respectabilă. Am plecat de-acolo după trei luni, însă mă ocupasem de vânzarea unei broșuri pentru renumita cofetărie Shitase din Shinsaibashi și socoteam că mă descurc cu aranjarea textului în pagină, cu toate că la respectiva broșură colaboraseră o seamă de specialiști și eu nu avusesem nici o contribuție.

Reiko s-a luminat subit. Am plecat iute din cafenea și ne-am oprit la o librărie din fața gării. Mi-a dat mână liberă să cumpăr orice carte m-ar fi inspirat la alcătuirea broșurii. Între timp, ea s-a dus la papetărie și a cumpărat hârtie, riglă, compas, lipici, radiere și tot ce i-a dat prin minte că mi-ar trebui.

Eu am ales: *Ce puteți meșteri acasă*, *În grădina de legume de acasă*, *Enciclopedia lucrurilor interesante* (o carte groasă, nu glumă), *Manual de ocazii festive* și două reviste lunare specializate pe cosmetice. Situația era disperată. Nu numai că trebuia să pun cap la cap o revistă în cinci zile, lucru pe care nu-l mai făcusem în viața mea, dar mai trebuia să arate și suficient de atractiv ca să le placă viitorilor abonați.

Am să închei scrisoarea acum.

Reiko nu se mai duce la magazin de atunci și aleargă toată ziua pe la saloane de coafură și tipografie. Ar cam fi timpul să mă apuc de broșură. Am pierdut două zile scriindu-ți scrisoarea asta, așadar mi-au mai rămas numai două. Pentru că a avut grijă de mine un an de zile, simt nevoia să o răsplătesc măcar cu atât. În fața mea se află cărțile cumpărate, o fotografie reprezentând un peisaj – pentru copertă – precum și creioane, radiere, o riglă și hârtie lucioasă. Fotografia înfățișează malul lacului Towada și a fost făcută în luna noastră de miere. E singura fotografie care mi-a rămas printre lucrurile personale. Nu se știe niciodată ce anume se dovedește folositor, nu-i așa?

La început am crezut că scrisoarea nu va avea cap și coadă. Recitind-o, mi-am dat seama că e o prezentare destul de exactă a evenimentelor petrecute de la scrisoarea ta anterioară și până azi.

Cu bine,

Yasuaki

18 august

Dragă Yasuaki,

Ikuko a scos scrisoarea ta din cutie și mi-a adus-o la bucătărie râzând în hohote.

— Ce nume drăgălașe au prietenele dumneavoastră! a remarcat ea.

Văzând numele expeditorului, Ayame Hanazono[1], am izbucnit și eu în râs. S-ar potrivi foarte bine uneia dintre dansatoarele din renumita trupă de operetă Takarazuka. Scrisoarea anterioară ai semnat-o cu Hanako Yamada[2]. Dacă nu-ți folosești imaginația mai mult, familia mea o să intre la bănuieli.

Ți-am citit scrisoarea seara târziu, după ce soțul meu și Kiyotaka s-au dus la culcare. Îmi amintesc că ți-am cerut la un moment dat toate detaliile relației tale cu Yukako, de la întâlnirea în Maizuru și până în ultimul moment, susținând că am dreptul acesta, pentru simplul motiv că-mi scriseseși cu atâta detașare despre felul cum ai cunoscut-o. Atunci am fost atât de furioasă, încât îmi

1 Grădina cu irișI (jap.).
2 Floare de munte (jap.).

venea să rup scrisoarea ta în bucățele. Acum nu mă mai interesează asemenea amănunte. De fapt, în cea de-a treia scrisoare, mi-ai relatat amănunțit experiența nenorocită de care ai avut parte și am înțeles tot ce mă interesa. Ai relatat simplu ultima noapte petrecută cu ea și îmi este totul foarte limpede. Îmi ajunge.

„Întotdeauna te-ntorci acasă la familie." Cuvintele lui Yukako Seo mi-au mai alinat durerea din suflet. Simțeam pentru ea un fel de afecțiune. Chiar nu știu dacă e cel mai potrivit cuvânt, dar astfel mi-aș putea exprima sentimentul încercat. Femeia aceea mi-a furat soțul. Totuși, mă simțeam în stare s-o consolez, chiar s-o înfrunt calmă și senină. Uneori mi se pare foarte apropiată, cu toate că știu că n-am cum s-o mai întâlnesc vreodată. În pofida înțelegerii de care mă credeam capabilă, gelozia prinsese rădăcini adânci în sufletul meu.

În ceea ce privește povestea bunicii lui Reiko, n-o pot considera chiar un basm. Mi se pare că vorbele bătrânei conțin un sâmbure de adevăr înspăimântător – cel care ia viața altei ființe sau propria-i viață, așa cum a procedat fiul ei, nu mai renaște ca om. Așa și e. Când stăteam în baie sau udam grădina seara, mă întrebam de ce cuvintele bunicii ei îmi apăsau cugetul atât de greu. Am înțeles în cele din urmă că se datorează faptului că am un copil infirm. Kiyotaka s-a născut cu un handicap, chiar dacă diferit de al bătrânei. Oricum, a venit pe lume cu o povară, privat de fericirea omului obișnuit. De ce a trebuit să i se întâmple una ca asta? De ce bunica lui Reiko a avut doar patru degete? De ce unii oameni au pielea smeadă? De ce unii se nasc japonezi? De ce șerpii n-au picioare? De ce sunt corbii negri, iar lebedele, albe? De ce unii oameni sunt sănătoși, iar alții, infirmi? De ce unii sunt

frumoși, iar alții, urâți? Chiar aș vrea să știu de ce există atâta nedreptate pe lume, deși știu că nu mi-ar servi la nimic. Scrisoarea ta mi-a stârnit toate aceste întrebări și gânduri. Socot că spusele bătrânei ar trebui luate în serios.

Când mi-ai scris despre Yukako, ai folosit cuvântul „păcat", legându-l de închegarea „bunelor și relelor" care s-au agățat cu încăpățânare de „celălalt eu" ce te privea cum mori. Nu mai înțeleg nimic! O să încerc să-mi pun ordine în gânduri. De aceea, înainte de toate, am să-ți povestesc câte ceva despre relația mea cu Sōichirō Katsunuma, amănunte despre care n-am pomenit până acum.

Katsunuma nu bea, nu-l interesează golful, nici jocurile de noroc, *go* sau *shōgi*. Mai rău de-atât, muzica lui Mozart i se pare un simplu zgomot care-l irită. Nu vede-n fața ochilor decât documente istorice inaccesibile pentru mine. La trei ani după căsătorie, adică la un an după ce s-a născut Kiyotaka, a fost promovat de la lector la conferențiar. Și înainte mai veneau studenți la noi acasă, însă după promovare numărul lor a crescut considerabil – veneau studenți și studente care îi frecventau cursurile și seminarele. Printre aceștia se afla și o studentă frumoasă, înaltă și subțirică, dar cam retrasă, sau mai degrabă i-aș spune distantă. Pesemne că se comporta astfel pentru că se știa frumoasă și fermecătoare. Nu mi-a plăcut niciodată fata aceea.

Într-o zi, studenții au venit în vizită, ca de obicei. Simțindu-se în largul lor, și-au luat bere, suc și brânză din frigider, stând ciorchine în jurul lui Katsunuma. Atmosfera a fost foarte plăcută. Spre seară, ne-au mulțumit pentru tratație și s-au ridicat să plece. Fata aceea s-a uitat la Katsunuma și i-a zâmbit ușor. Îi comunica ceva secret din priviri. Am întors capul spre soțul meu și am

fost șocată. Și el îi vorbea din ochi. Am intuit îndată care era relația dintre ei. La momentul acela n-a fost, totuși, decât o presimțire, dar știi bine că mie mi se adeveresc întotdeauna.

Cam două sau trei luni mai târziu, Okabe ne-a adus doi pești *tai*[1], mari, din Wakayama. (Sunt sigură că n-ai uitat cât de mult îi plăcea să pescuiască.) Ne-am hotărât să păstrăm noi unul, iar pe celălalt să-l dăm patronilor cafenelei Mozart, cu care mă înrudisem între timp. Am împachetat peștele și am plecat. De obicei, merg pe strada noastră până la prima intersecție, o iau la dreapta și apoi de-a lungul râului. Însă atunci mi-a ațintit calea un câine vagabond și m-am cam speriat. Am ocolit pe o stradă mai întunecată pe care n-o iau niciodată. Nici n-am făcut câțiva pași, că l-am văzut pe Katsunuma îmbrățișând-o pe studenta lui la umbra porții unei case mari și frumoase. Am făcut stânga-mprejur, am trecut atentă pe lângă acel câine vagabond, m-am dus la cafenea, le-am dat peștele și m-am întors acasă.

Katsunuma s-a întors târziu. O îmbrățișase pe studentă în apropierea casei noastre, dar pesemne că s-au dus apoi pe plaja de dincolo de terenul de tenis sau la un *love hotel* din spatele gării. N-am fost câtuși de puțin mâhnită sau șocată. L-am primit de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic și el s-a comportat la fel.

„Ce urât! Cât de penibili erau!" mi-am zis.

Consideram vulgară și dezgustătoare relația lui Katsunuma cu studenta, însă m-a izbit și faptul că nu mă deranja deloc. Nu m-am căsătorit cu el din dragoste și nici după atâția ani nu simțeam afecțiune pentru el. Nu-mi

1 Pește din familia Sparidae.

păsa ce face și eram bucuroasă că-l am pe Kiyotaka, copilul pe care-l iubeam și care venise pe lume cu acea povară. Eram convinsă că voi trăi în continuare numai și numai pentru el.

Au trecut șapte ani. Relația lui Katsunuma cu studenta aceea continuă, deși ea a absolvit între timp. Nu i-am reproșat niciodată nimic. Îmi mai trece uneori prin fața ochilor scena de pe aleea întunecată, când a îmbrățișat-o pe vulpoaică. Nu-i văd ca pe niște ființe umane, ci ca pe un soi de funingine soioasă cu formă umană. Apoi, imaginea dispare.

Noaptea, când voia să mă ia în brațe, inventam îndată o scuză: „Cred că mă strigă Kiyotaka. Mă duc să văd ce vrea". Sau pretextam că mă simt frântă pentru că fiul meu m-a stors de puteri peste zi. Nu l-am mai lăsat să se atingă de mine. Însă nu vreau să-ți scriu despre asta. Presupun că nimeni nu m-ar crede că nu m-am mai culcat cu el de șapte ani, de când l-am văzut în brațele acelei femei. Am impresia că, până la urmă, și-a dat seama că știu. Nu că ar fi spus ceva în sensul acesta, însă a priceput din atitudinea mea. Oricum, în prezența altora ne comportăm și acum ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Cred că am ajuns să înțeleg ce înseamnă karma. Nu semnificația cuvântului, ci legea inexorabilă a existenței. Indiferent de persoana cu care mă mărit, altă femeie îmi fură bărbatul. Asta mi-e soarta și n-am ce-i face. Chiar dacă m-aș mărita iar, sunt convinsă că s-ar întâmpla același lucru. Când recitesc scrisoarea ta, îmi dau seama că soarta a hotărât fatal și irevocabil despărțirea de tine și pierderea afecțiunii lui Katsunuma. Sau crezi că e vorba de egotism în cazul meu? Poate ar trebui să mă analizez mai bine. Presupun că-mi lipsește ceva ca femeie sau ca soție. N-am

sex-appeal? Nu sunt suficient de supusă? Tu trebuie să știi mai bine. Te rog din suflet, spune-mi și mie, fără jenă.

S-a întors tata și cred că e obosit. A stat destul de mult la Tokyo de data asta. Și el și-a dat seama că soțul meu are o iubită. Eu nu i-am spus nimic, dar are un fler invincibil.

Era cât pe-aci să uit să-ți spun că m-a întristat teribil comportarea ta cu Reiko la beție. Și noi ne certam pe fleacuri înainte de a ne căsători și-mi spuneai invariabil: „Nu te pot suferi". Însă părerea bună pe care-o aveam despre mine îmi dădea putere și socoteam, dimpotrivă, că ești îndrăgostit până peste urechi. De aceea te și tachinam.

Crezi că Reiko este persoana căreia să-i spui la infinit „Nu te pot suferi"?

Cu bine,

Aki

10 septembrie

Dragă Aki,

Am să încep prin a-ți răspunde la întrebare. Ca unul care te cunoaște foarte bine, îți pot spune că ești o femeie extrem de atrăgătoare și n-am sesizat nici o deosebire între perioada când am fost doar iubiți și cea în care am trăit ca soți. Chiar și la pat, cu toate că nu știai toate șiretlicurile unei prostituate, erai tare dulce și-ți dădeai toată silința să-mi faci pe plac, învingându-ți jena când îți solicitam vreo poziție mai ciudată. Erai o femeie care mă făcea fericit. Dacă ai avea și mai mult sex-appeal, bărbatul din preajma ta s-ar simți frustrat. Trebuie să mai adaug că erai foarte înțelegătoare. Nu te flatez spunându-ți toate astea, sunt chiar sincer. Părinții te-au crescut frumos, cu toate că mai aveai hachițe de copil răzgâiat. Uneori îmi venea să te iau la palme, dar când te mângâiam pe cap, îți treceau ifosele. Chiar și ele făceau parte din șarmul tău.

Eu așa te-am cunoscut, dar nu știu cum te-ai comportat cu actualul tău soț. Infidelitatea masculină e un viciu instinctiv și nu are leac. Așa sunt făcuți toți bărbații. Femeile cred că-i o scuză prostească și sunt de-a dreptul indignate, dar pur și simplu e adevărat și nu există soluție.

Chiar dacă un bărbat are o soție frumoasă, pe care o adoră, dacă i se ivește ocazia, se culcă sigur cu altă femeie. Dar asta nu înseamnă că i-a trecut dragostea pentru propria soție. Mă rog, n-ar trebui să generalizez. Există și bărbați care se îndrăgostesc și-și părăsesc familia, însă în majoritatea cazurilor infidelitatea se mărginește la cele amintite mai sus. Dacă mai insist, o să spui că-mi apăr propriul comportament, așa că mă opresc aici.

N-am mai lucrat pe brânci de tare multă vreme și mă simt extenuat. Două zile și două nopți n-am închis un ochi din pricina broșurii. Altfel, n-aș fi terminat-o la timp. Cum n-am avut vreme să chibzuim prea mult asupra titlului, i-am spus *Clubul frumuseții*. Ce nume stupid! Însă nu ne-a venit altă idee, iar dacă nu i-am fi spus cumva, n-am fi putut continua treaba. Pentru pagina doi, am urmat sugestia lui Reiko și am scris un articol special despre modul în care se folosește șamponul. Pentru pagina trei m-am inspirat din *Ce puteți face acasă cu propriile mâini*, având mare grijă să prezint astfel lucrurile, încât să nu fiu acuzat de plagiat. M-am dat de ceasul morții cu ce să pun pe coperta finală, dar nu mi-a venit nici o idee ca lumea. Până la urmă am rearanjat niște istorioare din *Enciclopedia lucrurilor interesante* și am adăugat vreo două glume și ghicitori din cărțile cumpărate recent. După ce am terminat, ne-a rămas să discutăm cu tipograful despre punerea în pagină.

Înainte de finalizarea broșurii, Reiko a închiriat o mașină mică și m-a pus s-o conduc. Am permis, dar n-am mai șofat de vreo cinci ani. Înarmați cu o hartă a orașului Ōsaka și cu cinci sau șase semnale tipografice, am pornit la drum. Reiko mi-a spus că-l rugase pe tipograf să nu-i tipărească decât douăzeci de mii de exemplare de data asta.

În felul acesta, prețul pe exemplar se ridica la zece yeni. Cum cele optsprezece saloane de coafură cu care încheiase deja contract nu însemnau prea mult pentru recuperarea banilor, trebuia să căutăm și altele dispuse să semneze contracte până la sfârșitul lunii, când apărea tirajul.

Ne-am învârtit mai mult prin cartierul Ikuno. La primul salon, Reiko a coborât din mașină și a intrat. A stat acolo vreo oră și, când începusem să cred că totul e în ordine, a ieșit dezamăgită. Nu rezolvase nimic. La următorul, i-au făcut vânt în două minute. Am trecut pe la cinci saloane de coafură fără să încheiem nici un contract. A fost o căldură înăbușitoare în ziua aceea, iar hârbul de mașină pe care o foloseam nu avea aer condiționat. Curgeau apele pe mine, încins și de la scaun, dar Reiko nu voia să plecăm acasă până nu rezolvam ceva.

Am mâncat de prânz la un restaurant ieftin, după care mi-a pus în mână cheile de la mașină și m-a îndemnat să mergem mai departe. Am rugat-o să-mi mai dea un strop de răgaz, explicându-i că nu face bine la digestie să mă așez la volan imediat după masă.

— Bine, hai să bem o cafea rece!

Am intrat în cafeneaua de alături. Nici n-a sosit bine cafeaua la masă, că m-a și zorit s-o dau pe gât. Văzând că intenționat nu mă grăbeam, m-a fixat cu ochii ei mari și rotunzi și s-a rățoit la mine.

— Ești un nesimțit! Eu îmi pun tot sufletul în afacerea asta și ție puțin îți pasă.

— Nu știu dacă-mi pasă sau nu, dar am făcut tot ce mi-ai cerut. Recunoști? N-am dormit două zile și două nopți ca să termin nenorocita aia de broșură și m-am mai dus și la tipografie să discut punerea în pagină. Ca să nu-ți mai pomenesc de ziua de azi! Am condus rabla asta care

nu face decât să scoată fum și nu prinde viteză deloc. M-ai muncit ca pe-un cal și nici măcar nu m-am văitat.

Auzindu-mi reproșurile, fața i s-a luminat într-un zâmbet; ochii ei negri trădau victoria. A izbucnit în râs, și astfel i-au ieșit și mai bine în evidență cutele din jurul nasului teșit – din cauza căruia nu poate fi considerată frumoasă, deși îi pune în valoare un farmec inocent.

Întrebând-o ce anume o distrează, mi-a răspuns:

— Te-am întreținut un an întreg în așteptarea unui asemenea moment.

Și-a acoperit gura cu ambele mâini și nu s-a mai oprit din râs. La început m-am înfuriat, dar m-a bufnit și pe mine râsul.

Am vrut să aflu dacă într-adevăr stăteam împreună ca să ajungă să profite de mine. Mi-a răspuns cât se poate de serios:

— Nu știi de glumă? Mă gândeam de multă vreme să investesc cei patru milioane două sute de mii de yeni, asigurându-ne și traiul în același timp, dar nu prea știam cum. Am ajuns la vârsta de douăzeci și opt de ani și sunt tot nemăritată. După ce ne-am mutat împreună și am văzut cum îți irosești timpul, mi-am dat seama că trebuie să urnim ceva, să găsesc o afacere care să te tenteze și pe tine.

A turuit pe nerăsuflate, pe tonul ei calm. A ezitat un pic și apoi m-a întrebat:

— Ce-i cu cicatricele de pe gât și piept?

N-am răspuns. Văzând că tac, a intervenit:

— Bănuiam că n-ai să-mi spui!

S-a ridicat, a plătit nota și m-a așteptat la ieșire.

Ne-am urcat în mașină și am pornit spre autostrada aglomerată. Mi-am dat seama că Ikuno e cartierul unde am locuit în timpul liceului și facultății, împreună cu

unchiul și mătușa care m-au întreținut. El a murit cu trei ani în urmă, dar bătrâna mai trăiește, împreună cu fiul (care e cu trei ani mai în vârstă decât mine și lucrează la o bancă), nora și cei trei nepoți. Mătușa a fost cea mai afectată de divorțul meu. Ea m-a crescut ca pe propriul ei copil. Și acum mă aflam atât de aproape! Mi s-a pus un nod în gât. Au trecut mai bine de doi ani de când ar fi trebuit să-i înapoiez cei șase sute de mii de yeni împrumutați fără să știe nimeni, în momentul în care am rămas fără slujbă și m-am aflat la ananghie. Nu numai că nu i-am mai făcut nici o vizită în tot acest răstimp, dar nici măcar nu i-am telefonat. Pentru vârsta ei, suma e foarte importantă, și totuși i-am luat-o fără remușcări și fără să mai țin legătura cu ea.

I-am mărturisit lui Reiko că am locuit cândva în zonă. Era prima oară când îi spuneam ceva legat de trecutul meu. În momentul acela mi-am amintit că o colegă de liceu a preluat salonul de coafură al părinților. Dacă o rugam eu, aveam toate șansele să se aboneze la broșură. Am ezitat la gândul că mătușa, care locuia pe-aproape, avea să afle pesemne că am fost acolo. Însă, pe de altă parte, nu-mi doream decât să ne vedem cu un contract încheiat, ca să ajung și eu mai repede acasă și să-i fac pe plac lui Reiko, scutind-o de a se mai ploconi, transpirând, pe la alte saloane.

Am trecut pe lângă liceu și am parcat pe strada comercială. I-am spus lui Reiko despre fosta mea colegă, i-am cerut să-mi dea un exemplar de broșură și contractul, promițându-i că încerc să fac ce pot.

Nu-i ușor pentru un bărbat să intre într-un salon de coafură. Când am băgat capul pe ușă, am văzut-o, ca o matroană, dându-le ordine angajaților. M-am retras și am

mai dat câteva târcoale prin fața coaforului cel mare și elegant. Nu aveam curaj să intru și am decis să renunț. Chiar când mă pregăteam să plec, m-am auzit strigat. M-am răsucit pe călcâie și am văzut-o stând în dreptul ușii de sticlă.

— Arima! Nu-mi vine să cred! De ce te tot fâțâi prin dreptul salonului meu?

I-am spus că vreau s-o rog ceva, dar nu am curajul să intru în coafor. Nu ne-am mai întâlnit de la petrecerea cu colegii dată la sfârșitul anului în care m-am căsătorit cu tine, însă mi-a mărturisit cu nostalgie că m-a recunoscut în clipa în care m-a zărit. M-a poftit înăuntru și m-a întrebat cu ce-mi poate fi de folos. M-am așezat pe canapeaua din sala de așteptare și am scos broșura. Temându-mă că va considera afacerea neserioasă dacă-i spun că sunt abia la început, am mințit-o, afirmând că mă ocup deja cu așa ceva de trei ani. A privit atentă broșura și apoi a vrut să se asigure că va fi respectată regula stipulată în contract: un singur salon de coafură pe o zonă din cartier. Am scos harta:

— Zona ta se întinde până aici, nu-i așa? Dacă închei contract cu tine, n-o voi mai face cu alt salon din apropiere.

— Așadar, douăzeci de yeni pe exemplar, zise șoptit, socotind în gând.

Am arătat cu degetul lista de prețuri de la intrare.

— Orice salon încearcă să presteze cele mai bune servicii pentru clienții săi. Dacă vei avea o broșură lunară, clientela va considera că, în comparație cu alte saloane, faci eforturi suplimentare pentru a-i asigura încrederea, iar douăzeci de yeni nici nu mai contează față de cei cinci sau șase mii pe care ți-i plătește o clientă. Numele salonului și al tău vor apărea aici, pe prima pagină, iar impactul

poate fi serios. În asta constă ingeniozitatea și de aceea nu încheiem contracte decât cu o singură firmă pe zonă. În ultimii doi ani am ajuns la o sută douăzeci de clienți numai în regiunea Kansai.

Eram atât de disperat, încât am apelat la minciuna gogonată fără să ezit o clipă.

— Cum ajung broșurile lunare la clienți? Dacă le trimiteți prin poștă, depășiți cei patru mii de yeni prevăzuți, nu-i așa?

Întrebarea ei m-a luat pe nepregătite. Dacă afirmam că prețul transportului este inclus, profitul scădea, iar dacă declaram că sunt plătite de către clienți, creștea prețul pe bucată și nu se mai arăta dornică să se aboneze.

I-am răspuns prompt că eu duc broșurile saloanelor la sfârșit de lună și că am pus la punct un sistem de distribuție și de ridicare a banilor la livrare.

A semnat și a ștampilat contractul imediat, subliniind că nu-i vor fi suficiente două sute de exemplare. În principiu, voia șase sute, însă pentru moment începea cu patru sute.

— Dacă voi constata că nu dau rezultate, pot să mă retrag oricând?

— Bineînțeles. Numai că broșura va ajunge cu timpul un articol indispensabil în cazul în care o distribui clientelor tale neîntrerupt. Așa se face că am atins cifra de o sută douăzeci de contracte în ultimii doi ani.

După ce am încheiat contractul, a rugat o angajată să ne aducă suc rece și ne-am întins la vorbă. Ne-am amintit cu nostalgie de colegi: cutărică din clasa A era detectiv la nu știu care circă de poliție; cutărică din clasa B s-a măritat bine, dar a făcut cancer la sân în anul următor și s-a stins din viață. Nu mă mai lăsa să plec, iar eu ardeam

de nerăbdare să ajung la Reiko. Însă contractul ei fusese încheiat pentru patru sute de exemplare și avea de gând să ceară șase sute dacă treaba mergea bine, așa că nu puteam da bir cu fugiții prea ușor. Am stat la taclale vreo oră.

Reiko mă aștepta îngrijorată. I-am întins contractul fără o vorbă.

— Patru sute de exemplare? șopti ea uimită, strângând contractul la piept.

— Gata, sper că mă lași în pace!

Am luat-o iar spre autostradă. Ochii lui Reiko sclipeau de fericire și m-a tot întrebat cum de-am reușit o asemenea performanță. I-am povestit totul, inclusiv minciunile la care am recurs și reacția patroanei.

— Ești grozav! Eu n-am experiență și nici nu mă pot lăuda cu prezența de spirit.

Reiko părea teribil de impresionată, însă i-am amintit că am făcut-o doar de data asta, pentru că mă săturasem de stat pe drum și voiam să ajung repede acasă.

— De-acum încolo, nu mă privește!

— Bine, bine, dar le vei distribui la sfârșit de lună, nu-i așa?

Reiko avusese de gând să le trimită prin poștă. S-a interesat la oficiul poștal și au informat-o că o costă trei sute de yeni expedierea a două sute de exemplare.

— Am apucat să-i anunț pe cei cu care am încheiat contracte că se va mai include o taxă poștală adițională de trei sute de yeni. Potențialii clienți chiar simt diferența dintre patru mii și patru mii trei sute de yeni. Trei sute de yeni nu înseamnă mare lucru, dar se pare că valorează mult pentru cel care plătește. Așadar, ar fi mai bine să le

duci tu cu mașina. Benzina nu costă prea mult și facem și impresie bună. Ești grozav, zău așa!

De atunci, Reiko nu m-a mai slăbit deloc. În fiecare zi o duceam cu mașina. Cu o zi înainte de tipărirea celor douăzeci de mii de exemplare – cu nume și adresă cu tot – Reiko a reușit să mai încheie șapte contracte, ajungând la un total de douăzeci și șase. Eram încă în pierdere, însă Reiko se arăta mulțumită. Cele douăzeci și șase de saloane de coafură se întindeau între Kyōto și Kōbe, iar eu am terminat cu distribuirea pe la opt seara.

Reiko m-a tratat cu bere și friptură la un restaurant din apropierea casei. Socot că e foarte potrivit cuvântul „tratat", pentru că mă simțeam ca un copil care primește bomboane drept răsplată pentru o faptă bună. Reiko era foarte veselă, dar eu am ajuns extenuat acasă.

Trei zile n-am făcut nimic. M-am fâțâit doar prin casă. În cea de a patra seară, am plecat cu Reiko la baia publică. Blocul în care locuiam era vechi și nu beneficiam de asemenea avantaje. După o baie bună, am băut o cafea rece la cafenea și ne-am întors acasă. În fața clădirii noastre era parcată o mașină albă. Tânărul de la volan s-a uitat fix la mine. Când ni s-au întâlnit privirile, și-a întors nonșalant capul. Ceva din aerul lui mă neliniștea.

M-am făcut că nu-l văd și am deschis ușa blocului, pornind spre scări cu o presimțire sumbră. Un alt tânăr mă aștepta în fața ușii apartamentului. Purta o șapcă cu picățele roșii și arăta cam dubios.

Într-o fracțiune de secundă mi-am amintit că la afacerea anterioară, când am dat faliment, am avut grijă să pun toate lucrurile la punct ca să nu am necazuri mai pe urmă, dar pierdusem o poliță care valora nouă sute optzeci și șase de mii de yeni și expira în trei luni. Am

încercat s-o recuperez, dar n-am mai găsit-o. Când l-am văzut pe tânărul din fața ușii, am făcut îndată legătura cu cel de-afară.

— Sunteți domnul Arima?

Primind confirmarea, mi-a spus că are de discutat cu mine și dorește să intre în casă. Vorbea exact ca cei de teapa lui. L-am refuzat, spunându-i că nu e apartamentul meu și că aș prefera să stăm de vorbă în altă parte.

— Putem vorbi și aici, dar îi deranjăm pe ceilalți chiriași.

A lovit ușa cu vârful pantofului și a continuat pe un ton răstit:

— Te-am așteptat pe căldura asta nesuferită două ore și, în plus, nu prea am chef să țip.

Am rugat-o pe Reiko să se plimbe vreo oră și să mă lase singur, numai că el m-a străfulgerat cu privirea și mi-a spus, răstindu-se, că vrea ca soția mea să audă tot ce are de zis.

Cunoșteam foarte bine metodele folosite de cei care-și recuperau banii așa cum o făcea el, dar l-am lăsat să intre. Și-a scos șapca și s-a așezat cu picioarele încrucișate pe *tatami*, a scos o hârtie din buzunarul interior al jachetei negre și mi-a pus-o în fața ochilor. Era polița reprezentând nouă sute optzeci și șase de mii de yeni, semnată de mine și ștampilată.

— Înainte să începem discuția, aș vrea să știi că femeia de-aici nu-i soția mea și n-are nimic de a face cu asta.

— Dar stați împreună, nu-i așa?

Și-a scos jacheta. Purta o cămașă liliachie dintr-un material subțire, transparent. I se vedea pielea. Era descheiată până aproape de brâu, iar broboanele de sudoare de pe piept sclipeau. Avea spatele tatuat. De aceea purta cămașa

aceea. Era doar un gangster neexperimentat în ochii mei, așa că nu-mi era prea teamă. Dar și puii de gangster sunt periculoși uneori. Reiko a pălit văzându-i tatuajul.

— Îți amintești de polița asta, nu-i așa?

A menționat că se băgase într-o afacere, iar când a trecut pe la client să încaseze banii, a fost obligat să accepte plata sub forma acelei polițe.

— Bineînțeles că normal ar fi ca cel îndatorat să plătească cu bani gheață, însă, din nefericire, a murit fără să lase în urmă obiecte de valoare. Singura cale de a ne scoate banii este să-i cerem lui Arima, care a semnat aici. Te caut de șase luni.

Asta-i placa pe care o pun toți cei de teapa lui. N-avea rost să mă iau la harță cu el, așa că i-am spus simplu că n-am bani.

— N-ai bani? Crezi că scapi cu un asemenea pretext?

Când i-am spus că n-are cum să scoată bani din piatră seacă, a recurs la amenințări.

— Ce prețuiești mai mult, banii sau viața? Și cred că ți-e clar că nu va fi vorba doar de viața ta, ci și de-a ei…

Reiko s-a cutremurat.

— N-ai decât să mă dai în judecată.

— Dacă ajungi după gratii, nu scoatem nici un ban. Sunt sigur că te-ai convins cu cine ai de-a face. Cinci sau șase oameni și-au găsit moartea în râul Yodo încercând să ajungă la poliție sau la tribunal.

Văzând-o pe Reiko tremurând toată, am zis:

— N-am încotro. Omoară-mă!

Nu-ncercam să fac paradă, chiar nu mă deranja dacă îmi lua viața. I s-a scurs tot sângele din față.

Reiko s-a ridicat și a scos dintr-o ascunzătoare din dulap un plic de hârtie conținând un milion de yeni plus

dobânda primită de curând pentru depozit. Voia să-i dea banii bărbatului. Înainte ca individul să pună mâna pe ei, i-am smuls din poala lui Reiko.

— Sunt ai tăi. Nu e cazul să te bagi în afacerea asta murdară.

Gangsterul s-a ridicat și mi-a spus pe un ton amenințător:

— Pesemne că ai nevoie de timp ca să te gândești cum e mai bine să procedezi. Pe mine nu mă interesează cine plătește. Banii sunt bani. Mai trec pe-aici și mâine. Plec ori cu banii, ori cu viața ta.

A ieșit trântind ușa.

I-am spus lui Reiko să nu se îngrijoreze.

— Mâine te părăsesc și nu mă mai întorc. Nici măcar un individ ca el nu poate stoarce banii de la o femeie care nu-mi este soție. Dacă vine iarăși și te amenință, cheamă poliția. Celor de teapa lui nu le plac două lucruri: să-i înfrunte cineva și să aibă de-a face cu poliția. De-aia fac pe grozavii, dar nu recurg la violență. Preferă un atac psihologic lent. Apar pe la patru dimineața sau își sâcâie victima o lună de zile, după care dispar, dându-i speranțe. Și-apoi vin din nou zile-n șir. Chiar dacă nu sunt aici, te vor sâcâi o vreme, însă nu vor avea curajul să se atingă de tine.

Deși încercam s-o liniștesc, nu prea mă simțeam nici eu în apele mele. Mă apăsa o presimțire sumbră, cu-atât mai mult cu cât aveam de-a face cu un gangster tânăr. Reiko avea bani și o puteau intimida chiar dacă eu plecam. M-am săturat să tot fug de lume, însă n-aveam încotro. Reiko strânsese banii cu multă greutate, în zece ani de muncă la supermarket, renunțând la o mulțime de lucruri. Nu-i puteam cere să-i arunce acum pe un netrebnic. Pesemne că sosise momentul să plec. Tu, apoi Yukako,

acum Reiko. Femeile de care-mi leg viața sfârșesc prost. Îmi aduc aminte cât de ușurat m-am simțit când am decis să divorțez de tine. De data asta însă era cu totul altceva. O greutate pustiitoare îmi sfâșia inima.

— Îi dau banii. Un milion nu înseamnă mare lucru, a spus Reiko, plângând.

— Nu te amesteca unde nu-ți fierbe oala. Nu-mi pasă ce mi se întâmplă de-acum încolo. Nu mă consider un norocos, iar atâta vreme cât stai cu mine nici ție n-o să-ți meargă bine.

Mi-am întins așternutul, am stins lumina și m-am culcat. Îi spusesem nenorocitului ăluia exact ce simțisem: „Va trebui să mă omori. N-am un milion de yeni". Eram foarte încordat și simțeam un gol imens în suflet. Eram pregătit să mor. Am închis ochii și am murmurat iarăși cuvintele.

În noaptea aceea te-am visat. A fost un vis scurt, însă mi-a rămas proaspăt în minte. După ce ai ieșit din pădurea de lângă helești Dokko, ai pornit în sus pe cărarea de munte. Mergeam în urma ta, însă nu te-am ajuns. Mi-ai făcut semn cu mâna să mă grăbesc și râdeai fericită. Duceam de mână o fetiță de patru sau cinci anișori care semăna cu tine. Atât. Nu s-a mai întâmplat nimic.

Pe la zece dimineața mi-am îndesat lucrurile într-o geantă de voiaj și am plecat. Reiko n-a încercat să mă oprească. Stătea nemișcată la masa din bucătărie, cu spatele la mine, și nici măcar nu s-a întors când am ieșit pe ușă. Nu știam încotro s-o apuc. Nu puteam merge la mătușa din cartierul Ikuno. Nu-i înapoiasem cei șase sute de mii de yeni împrumutați și nu eram chiar atât de mârlan să-i cad pe cap tam-nisam. Mi-am amintit de Ōkuma, un prieten din liceu, încă necăsătorit, cercetător la departamentul de studii oncologice din cadrul unei

universități din Kyōto. M-a mai găzduit cu vreme-n urmă timp de vreo două săptămâni, după ce m-am despărțit de o femeie, ba chiar m-am ascuns în apartamentul lui la un moment dat ca să scap de creditori. L-am sunat la universitate de la un telefon public și l-am rugat să mă primească o vreme.

— Ceee? Iar te-a alungat o femeie?

Mi-a dat întâlnire în fața Muzeului Național din Kyōto, la ora șase, și mi-a închis repede telefonul. Când ne întâlnim, e foarte drăguț și mă târăște după el prin baruri, însă la telefon e întotdeauna mai repezit. Nici nu-mi vine să cred că e vorba de una și aceeași persoană.

M-am hotărât să-mi petrec timpul prin Umeda, în Ōsaka. Ajungând la o barieră care tocmai cobora, m-am oprit. Soarele de vară era arzător. Văzând trenul apropiindu-se, mi-am zis: „Ah, vine! Se apropie… și o să treacă pe lângă mine cu o viteză uluitoare". Nu știu de ce-am gândit astfel, însă în momentul acela inima a început să-mi bată puternic și am simțit tot sângele scurgându-mi-se în picioare. Trenul ajunsese aproape de barieră. Am închis ochii și am scrâșnit din dinți. Trenul a trecut, bariera s-a ridicat, iar lumea și mașinile s-au pus în mișcare. Mi-am dat seama că mă apucasem involuntar de cadrul bicicletei de lângă mine. Din momentul în care a apărut trenul în raza vizuală și până a trecut, în mine s-a dat o bătălie cruntă.

Am oprit un taxi și i-am spus șoferului să mă ducă în Umeda. Era răcoare de la aerul condiționat, dar mă treceau în continuare toate apele. În cei zece ani de după incidentul cu Yukako, nu mi-am dorit nici o clipă să mor, nici măcar în cele mai disperate momente. Însă, când am văzut-o pe Reiko tremurând la vederea poliței și la auzul

amenințărilor, nu mai socoteam că mă aflu doar într-un moment disperat. Mi-am dat seama că mă scufund tot mai adânc în hău și nu mai vedeam nici o cale de ieșire.

„Puțin îmi pasă dacă mor, îmi ziceam eu. Ce rost are să mai trăiesc așa? Merită să iau viața de la capăt cu prețul banilor agonisiți cu atâta greutate de Reiko?"

Am urcat într-un tren de pe linia Hankyū și am coborât la stația Kawaramachi din Kyōto. Plimbându-mă prin mulțime, am revăzut magazinul unde lucrase Yukako. Am intrat într-un cinematograf și am vizionat un film străin: un spion invincibil și o femeie frumoasă, goală, îmbrățișați și urmăriți de dușmani. Era ora patru când am ieșit din cinematograf. Așadar mai aveam două ore până la întâlnirea cu Ōkuma. Muzeul Național se afla destul de departe, însă cum nu știam ce să mai fac, am pornit într-acolo la pas domol. Cu toate că soarele apunea încet, căpătând o nuanță tot mai roșiatică, era foarte cald. Așadar, am intrat într-o cafenea. Cum stăteam rezemat de spătarul scaunului, cu ochii închiși, am ațipit. Când m-am trezit și m-am uitat la ceas, am constatat că dormisem zdravăn vreo două ore. Am plecat în fugă spre locul întâlnirii.

Ōkuma mă aștepta jos, în dreptul intrării.

— Am venit la 5.30. Te aștept de o oră!

Am intrat într-un restaurant din apropiere, unde Ōkuma se mai oprea la câte o bere.

— Am luat leafa, așa că azi plătesc eu. Oricum, n-ai bani, nu-i așa?

A comandat câte o halbă mare de bere și mai multe feluri de pește.

Când am plecat de la Reiko, purtam și o jachetă peste cămașă, însă mi-am dat-o jos în taxi. Patroana restau-

rantului s-a oferit să mi-o pună în cuier și, pe când i-o întindeam, am zărit un plic în buzunar. L-am deschis și am văzut zece bancnote de câte zece mii de yeni. Reiko mi le pusese acolo fără să observ. Am băgat plicul pe furiș în buzunarul de la spate.

După puțin alcool, Ōkuma a început să turuie vrute și nevrute: luptătorul cutare de *sumō* avea să treacă pe locul al doilea la următorul campionat; nu știu care jucător de baseball de la un liceu urma să intre într-o echipă profesionistă anul viitor, avansându-se suma de o sută de milioane de yeni pentru promovarea lui. A trecut apoi la calcule matematice și simboluri chimice cumplit de greu de priceput, trasate pe masă cu bețișoarele înmuiate în bere. M-a înnebunit la cap și cu teorii din toată lumea privind cancerul.

— Cancerul e în noi, bolborosi el, amețit. Cancerul nu ne invadează din afară, ci se găsește în trupurile noastre. E corp străin și totuși e înăuntru. E ceva care se transformă în celule care emit toxine și care se înmulțesc. Cea mai simplă cale de a scăpa de cancer este moartea.

Nu-mi dădeam seama cât de serios era. S-a ridicat și a cerut nota, mângâindu-și bărbia nerasă.

Am mai intrat în trei baruri, numai că, ajungând la al treilea, Ōkuma nici nu se mai ținea pe picioare. Eu nu mă simțeam deloc amețit. M-am uitat la ceas. Era ora nouă. Începusem să mă îngrijorez din pricina lui Reiko, socotind că nenorocitul acela tatuat a trecut pe la ea sau urma să treacă și s-o amenințe, încercând totodată să negocieze cu ea ca să-i smulgă suma respectivă.

După oarecare ezitări, m-am dus la telefonul public din bar și am sunat-o. Până nu demult, n-a avut telefon, și îi făcea legătura proprietarul. De când cu afacerea,

și-a dat seama cât de importantă e prezența aparatului, așa că firma de telefonie i-a făcut conexiunea cu vreo săptămână în urmă.

A răspuns imediat. Recunoscându-mi vocea, nici n-a așteptat să-i zic nimic și m-a rugat să mă întorc.

— Bărbatul a revenit pe la ora opt și i-am dat nouă sute optzeci și șase de mii de yeni, iar el mi-a înmânat cambia ta. S-a terminat… Vino acasă!

Aflând că sunt în Kyōto, a început să plângă și să se vaite că nu poate duce singură mai departe afacerea începută.

— Trebuie făcută următoarea broșură și pusă apoi în vânzare. Dacă n-ai fi fost tu, nu m-aș fi apucat de treaba asta. Nu mi-ar fi dat niciodată prin cap să pornesc la un asemenea drum. Din cauza ta mi-am stors creierii să fac ceva. Dacă treburile merg bine, recuperez rapid milionul pierdut. Dacă te-ai hotărât să mă părăsești, te rog s-o faci după ce câștigăm împreună cei nouă sute optzeci și șase de mii de yeni. Altfel, te consider hoț!

I-am mulțumit pentru banii din jachetă. Spunându-i că s-ar putea să-i cheltuiesc înainte de a mă întoarce la ea, a reacționat prompt:

— Termină-i repede… chiar în seara asta… și vino acasă.

S-a lăsat tăcerea la capătul firului. Parcă-și ținea respirația în așteptarea răspunsului. I-am promis că mă întorc a doua zi după prânz și am închis.

La un moment dat, mi-a dat prin minte că Reiko a complotat cu ticălosul ăla ca să pună mâna pe mine. Mă simțeam incapabil să gândesc. L-am privit pe Ōkuma, prăbușit peste masă, l-am bătut pe umăr și l-am anunțat că plec.

— Dacă vrei să pleci, n-ai decât, se răsti el.

Abia se-nțelegea ce spune.

Am luat un taxi din fața barului și i-am spus șoferului să mă ducă la hanul Kiyonoya din Arashiyama. M-am gândit că urma să fiu iarăși sclavul lui Reiko începând cu ziua următoare. Nu prea aveam chef să mă dedic trup și suflet afacerii ei, însă trebuia neapărat să muncesc pentru a câștiga cei nouă sute optzeci și șase de mii de yeni. Ce șireată fusese! „Te-am întreținut un an întreg în așteptarea unui asemenea moment." A zis că glumește, dar nu glumea deloc.

Am chicotit.

— Ați avut parte de o experiență plăcută? m-a întrebat șoferul.

— O femeie m-a tras pe sfoară! Mare șmecheră!

S-a uitat la mine prin oglinda retrovizoare și a izbucnit în râs.

— Mari hoțomance, femeile astea!

Când am ajuns la Kiyonoya, am întrebat dacă e liberă camera Campanula, în care am mai stat și care îmi place foarte mult.

— Sunteți singur? întrebă recepționerul oarecum încurcat.

Am impresia că nu dădeau camera aceea decât cuplurilor.

— Data trecută am stat cu o femeie, însă acum sunt singur. Plătesc dublu, dacă e cazul.

— Nu vă faceți probleme. Luați camera pe care o doriți, spuse patronul, care tocmai intrase.

I-a cerut recepționerului să mă conducă și nu m-a mai băgat în seamă.

Intrând, am fost teribil de uimit să constat că, în zece ani, nu s-a schimbat absolut nimic. Sulul pictat reprezentând un peisaj splendid se afla tot în alcov, vasul verzui pentru tămâie era în fața lui, desenele de pe ușile glisante erau aceleași. Am privit-o pe menajera care ne aducea pe vremuri ceaiul în cameră. Aceeași Kinuko. Nu îmbătrânise deloc, părea tot de patruzeci și ceva de ani.

Încercam să-mi ascund fața, fără să bat la ochi, fiind convins că mă recunoaște, măcar pentru bacșișurile consistente pe care i le dădusem pe vremuri.

— Doriți ceva de mâncare?

— Aș vrea doar niște bere, dacă se poate.

— Aveți bere în frigider. Serviți-vă după pofta inimii! Plătiți consumația la plecare.

Frigiderul era singurul obiect nou din cameră. I-am dat două mii de yeni și am rugat-o să-mi aducă micul dejun la ora opt. S-a retras cu o plecăciune, fără să mai spună o vorbă. Am intrat în baie și am dat drumul la apă. Mi-am pus halatul de bumbac oferit de hotel și am așteptat să se umple cada. Fereastra ce dădea spre grădină era deschisă și sufla o briză ușoară, făcând frunzele să foșnească. Auzind cum curge apa, mi-am amintit că și cu zece ani în urmă privisem pe fereastră în așteptarea lui Yukako.

Yukako fusese uneori mâhnită, alteori îi sclipiseră ochii de bucurie, sau păruse zăpăcită, cuprinzându-și obrajii trandafirii în mâini, altă dată fusese beată sau, dimpotrivă, foarte la locul ei. Acum aveam senzația că-și face apariția în fiece clipă.

Convingerea bunicii lui Reiko legată de întâlnirea cu fiii ei în altă viață mi s-a părut o realitate palpabilă. Dacă mă luam însă după vorbele ei, Yukako nu avea cum să renască sub chip de ființă umană. Și totuși, trăiam cu senzația că o să apară în cameră.

Când s-a umplut cada, am intrat în apă.

Am auzit-o pe menajeră întinzându-mi așternutul și spunându-mi că mi-a lăsat niște pastile pentru țânțari. M-am spălat și m-am șamponat fără grabă. Până și degetele de la picioare mi le-am săpunit de câteva ori. Când m-am șters cu prosopul, m-am privit în oglindă. Cicatricele de pe gât și piept rămăseseră ca niște semne alungite, însă când m-am apropiat de oglindă, am constatat că se distingeau clar urmele firelor cu care fusesem cusut. Mi-am amintit de senzația de lipicios pe care mi-o lăsase sângele de pe piept. Atunci mă ridicasem în șezut, nedumerit, neștiind ce se întâmplă.

Mi-am pus halatul și m-am așezat pe canapeaua de sub fereastra care dădea spre grădină, cu un pahar de bere în mână. Menajera întinsese o saltea de o singură persoană în mijlocul încăperii și-mi pregătise și o cuvertură subțire. Fumul degajat de spirala contra țânțarilor se ridica deasupra așternutului în rotocoale cât se poate de line. Mi-am pipăit cicatricele în timp ce trăgeam din țigară.

În camera aceasta din hanul Kiyonoya s-a pus ceva în mișcare cu zece ani în urmă. Acum aveam senzația că pricep despre ce a fost vorba. Nu numai despărțirea de tine, ci și declinul meu ca ființă umană. Ce-am văzut când eram pe punctul de a trece dincolo? Ți-am scris într-o scrisoare anterioară: viața însăși. Și ce era de fapt „viața însăși"? De ce mi s-au desfășurat atât de limpede prin fața ochilor scene din viață, de parcă se derula un film? Cum se explică un asemenea fenomen?

Ascultam, ca și cu zece ani în urmă, pașii lui Yukako pe coridor, apropiindu-se de ușă. Mi-am petrecut câteva ore bând bere și fumând, dezmierdat de briza plăcută. Când m-am uitat la ceas, era trecut de ora trei. Am stins

lumina. Fiind prea întuneric, am aprins luminița fluorescentă de deasupra alcovului, pe marginea căruia se afla telefonul conectat la recepție. Yukako l-a răsturnat când s-a prăbușit, salvându-mi astfel viața.

Oare ce imagini i-au trecut prin fața ochilor când se afla pe moarte? În ce vedea că i se transformă „eul agonizant"? Nu pot să cred că experiența ciudată prin care am trecut eu a fost doar un fenomen izolat. Sunt absolut convins că și Yukako a plutit în aceeași stare. Nu toți oamenii văd faptele pe care le-au comis când se confruntă cu moartea? Nu simțim oare cu toții aceeași teamă sau liniște izvorâte din felul în care am trăit – ceea ce se cheamă „viață" – contopindu-se cu spațiul și timpul fără de sfârșit din univers?

La luminița din alcov, o vedeam cu ochii minții pe Yukako, întinsă pe burtă. Cine putea dovedi că era pură imaginație sau realitate? Abia când murim înțelegem câte ceva. Multe lucruri neclare din timpul vieții se lămuresc în momentele în care ne confruntăm cu moartea.

N-am închis un ochi toată noaptea. Cicadele au început să zbârnâie pe la șase dimineața, iar razele soarelui de vară le făcea să sclipească în nuanțe gingașe. La opt, menajera mi-a adus micul dejun. Văzând așternutul neatins, s-a întors spre mine, mirată:

— N-ați dormit deloc?

I-am spus că m-am simțit atât de bine la fereastră, încât am adormit pe canapea.

A pus așternutul în dulap și mi-a pregătit micul dejun. După ce m-am spălat pe față și m-am așezat la masă, m-a servit cu orez. A precizat îndată că pune flori în cameră în ziua aceea, în fiecare an. Mă recunoscuse.

— N-ai îmbătrânit deloc, Kinuko!

— Nici dumneavoastră, domnule Arima, răspunse ea, zâmbind.

— Nu-i adevărat. Eu m-am schimbat mult.

N-a comentat în nici un fel, susținând că m-a recunoscut cu o seară în urmă, când mi-a adus ceaiul. După atâția ani de zile de muncă la han, își dădea imediat seama cu cine are de-a face. Când vin cupluri, oricât de mult încearcă acestea să o facă să creadă că sunt soț și soție, ea pricepe în câteva clipe ce relație îi leagă. Rareori s-a înșelat. A intuit și atunci că femeia care a murit în camera aceea își desfășura activitatea într-un bar de noapte și că partenerul ei lucra pentru o companie de prestigiu și că era căsătorit.

Kinuko – avea, cred, peste cincizeci de ani – se așezase în fața mea la masă și-mi umplea ceașca cu ceai și bolul cu orez când se goleau.

— Eu mi-am luat liber atunci și abia în ziua următoare am aflat de incident. Polițiștii ne-au sâcâit cu întrebări, iar patronul era într-o dispoziție îngrozitoare, susținând că asemenea evenimente erau păguboase pentru han. Auzind ce s-a întâmplat, am fost mai degrabă tristă decât șocată. Era o femeie foarte frumoasă, ca o floare deschisă. Abia după câteva luni am aflat că bărbatul nu murise. Nu v-am uitat nici o clipă. Femeia care s-a stins din viață a fost atât de frumoasă, încât m-a fascinat pur și simplu. De aceea, în fiecare an cumpăr flori în ziua respectivă, fără să știe patronul, și le pun în alcov. Arăta mereu altfel…

Apoi a tăcut.

După ce am terminat micul dejun, am rugat-o să cheme un taxi. Deși m-am oferit să plătesc pentru cameră dublă, nu m-au taxat decât pentru o singură persoană.

Am mers până la stația Katsura de pe linia Hankyū, de-acolo direct la Umeda, iar apoi la Reiko acasă.

Mâine va trebui să încep broșura următoare și, după ce o termin, să fac un tur cu Reiko pe la saloanele cu care a încheiat contracte. A, da! Când mă gândesc că și-a lăsat serviciul de la supermarket după zece ani! Pare la fel de ascultătoare și drăguță ca întotdeauna, numai că mă pune și pe mine să mă spetesc cu munca.

Aș face o divagație, dar îți promit că încerc să fiu cât se poate de concis. Mi-ai scris odată că tatăl tău e capabil să intuiască omul într-un chip uimitor. Am fost deosebit de impresionat să constat că domnul Terutaka Hoshijima părea într-adevăr capabil să-și citească de-a dreptul interlocutorul. Mă gândesc la el cu foarte mult drag. A muncit imens ca să ajungă să clădească într-o viață de om un imperiu ca Hoshijima. Nu numai acasă, dar și la serviciu se bucura de o autoritate ieșită din comun, iar angajații îl stimau. Pe mine mă mai leagă de el o amintire de neuitat.

Într-o bună zi, m-a chemat în biroul lui. Am bătut la ușă cu inima cât un purice, crezând că iarăși o să mă certe. Nu stătea pe scaun. Întins pe canapea, arunca prin încăpere cu avioane de hârtie. Când am intrat, a zvârlit unul spre mine și m-a îndemnat, cu o expresie foarte serioasă pe chip, să mă așez lângă el.

— Aș vrea să-ți povestesc ceva, dar să nu spui nimănui, mai ales lui Aki, șopti el.

Pe când mă întrebam ce s-o fi întâmplat, a ațintit cu privirea un punct din spațiu și a îngăimat:

— Sunt îndrăgostit. Sper să mă apropii mai mult de ea.

L-am întrebat despre cine e vorba și a pomenit îndată de un restaurant renumit din cartierul Minami Ōsaka,

pe care-l frecventa deseori când avea oaspeți, fără să-mi dezvăluie la început numele localului.

M-am aplecat spre el și l-am întrebat:

— E o gheișă sau patroana?

— Nu ești în toate mințile? Patroana are șaptezeci și unu de ani!

A rostit apoi numele celei mai mici dintre fiicele patroanei. Soțul ei murise cu doi ani în urmă și ea revenise în casa părintească, făcându-și deseori apariția la restaurant în locul mamei. O văzusem și eu de multe ori. Avea treizeci și doi sau treizeci și trei de ani și arăta absolut minunat în chimono. Era o femeie frumoasă, delicată, cu nasul subțire, dar bine conturat, obrajii bucălați și ochii migdalați.

— Ce vreți să spuneți cu „sper să mă apropii mai mult de ea"? Nu s-a petrecut încă nimic?

M-a străfulgerat cu privirea și mi-a spus că e o chestiune de timp. Apoi mi-a mărturisit patetic:

— Eu am șaizeci de ani, ea numai treizeci și doi. Ce mă fac?

— Bine, dar e văduvă, iar dumneavoastră v-ați pierdut soția acum șapte ani. Nu văd de ce v-ați simți stânjenit și ce ar putea împiedica o asemenea relație.

Pufăia din țigară, vizibil emoționat.

— Mă simt tare ciudat. Oriunde aș fi, la serviciu sau la întrevederi, nu văd decât chipul ei în fața ochilor și nu reușesc să mă liniștesc.

— Sunteți îndrăgostit lulea, am zis eu, râzând.

— Așa o fi? s-a mirat el cu voce sfârșită.

L-am întrebat cum a început totul, dar n-a vrut să-mi spună. Nu-mi venea să cred că femeia aceea în floarea

vârstei, care își pierduse soțul cu doi ani în urmă, nu s-a apropiat mai mult de Terutaka Hoshijima.

— Am mare încredere în tine și de aceea vreau sfatul tău. Cum să procedez?

— Dragostea întinerește, am răspuns cu un zâmbet.

După vreo două săptămâni m-a chemat iar în biroul lui. De data asta ședea pe scaun, cu spatele drept și cu bărbia în palmă.

— M-ați chemat pentru probleme de serviciu sau pentru cealaltă chestiune?

— Cealaltă, deși mi-e tare greu să mărturisesc. Până la urmă am ajuns la un han cu ea. De fapt, lucrurile s-au petrecut în așa fel, că a trebuit să mergem la han. Eu m-am fâstâcit, însă ea era pregătită. Am crezut că o să mă descurc, dar când am îmbrățișat-o, goală, n-am fost în stare de nimic. Cu cât mă aprindeam mai mult, cu atât mă simțeam mai penibil. M-a cuprins o disperare cumplită.

Mi-am biruit zâmbetul și am încercat să-l încurajez.

— Fără îndoială că ați fost prea emoționat. Sunteți îndrăgostit și asta contează... Data viitoare o să meargă.

— Ai dreptate, am avut emoții prea mari, murmură el abătut.

Și-a reluat înfățișarea și atitudinea de președinte de companie, reamintindu-mi că avea mare încredere în mine și rugându-mă încă o dată să nu-ți dezvălui nimic. N-a mai deschis niciodată subiectul.

Nu știu ce s-a întâmplat între el și femeia aceea. N-a mai scos o vorbă despre ea, deși sunt convins că a iubit-o în continuare, din tot sufletul. Nu și-a mai împărtășit trăirile nici măcar o singură dată. E doar bănuiala mea, dar cred că nu s-a mai apropiat de ea. Expresia de pe chipul tatălui tău când mi-a mărturisit că a avut „emoții

prea mari“ semăna cu a unui băiețel surprins făcând o trăsnaie. Pentru prima oară în viață m-am simțit foarte legat de Terutaka Hoshijima. Și acum mai nutresc o simpatie deosebită pentru bărbatul acela sensibil și, în același timp, un om de afaceri excelent. Asta e o poveste dintr-un trecut mai îndepărtat. Atunci mi s-a interzis să ți-o aduc la cunoștință.

Cu bine,

Yasuaki

18 septembrie

Dragă Yasuaki,

În după-amiaza asta, am stat la masa mea de lângă fereastra cafenelei Mozart și am citit scrisoarea cea lungă de la tine. Când am terminat-o, m-am întors acasă. Kiyotaka mi-a arătat caietul cu exerciții. Învăța să scrie semnele silabarului *hiragana*[1]. Azi a repetat de la *a* la *ma* și a scris cuvinte cu silaba *mi*. A umplut o pagină numai cu *mizu*[2]. Uneori literele erau tremurate sau greșite pe alocuri, alteori ieșeau din cadrul pătrățelelor, dar erau perfect lizibile. Pagina următoare era plină de *michi*[3]. L-am lăudat pentru progresele făcute și i-am șters pata de albastru din colțul ochiului. A întors pagina, anunțându-mă că mai avea un cuvânt: *mirai*. L-am întrebat de ce învățătoarea le-a dat să scrie un cuvânt ce conținea o silabă neînvățată încă. Kiyotaka m-a privit nevinovat, afirmând

1 Semnele *hiragana* exprimă silabe și au fost create prin simplificarea ideogramelor chinezești. Se folosesc în general pentru redarea mărcilor gramaticale și a unor cuvinte a căror scriere în ideograme ar fi prea complicată.

2 Apă (jap.).

3 Drum (jap.).

că nu știe. Mi-a explicat că profesoara le-a scris *mirai* pe tablă, deși nu învățaseră încă semnul *ra*. Le-a cerut să copieze cuvântul așa cum era și să-l repete în cor, spunându-le că înseamnă „viitor".

Cuvântul scris de Kiyotaka fără să fi învățat silaba *ra* m-a făcut să-mi dau seama că în corespondența noastră am vorbit mai degrabă despre trecut. Comparând scrisorile noastre, mi se pare că eu ți-am prezentat mai multe amănunte despre prezent, pe când tu ești mai ancorat în trecut, ba aș zice chiar prins în capcana tragediei de acum zece ani. Ce e, de fapt, trecutul? Am descoperit, fără să vreau, că prezentul meu este un produs al trecutului. N-ar fi cine știe ce descoperire, dar nu mi-a trecut prin minte până acum și mi se pare o mare găselniță. Așadar, trecutul pune bazele prezentului.

Dar „viitorul"? L-o fi stăvilit trecutul și nu se mai poate schimba nimic? Avându-l pe Kiyotaka cu problemele despre care ți-am scris, mi se pare pur și simplu imposibil să cred așa ceva. Când îl privesc, simt o fărâmă de curaj. Mă mai cuprinde disperarea uneori, dar mă scutur de gândurile rele, dornică să iau bătălia de la capăt.

Kiyotaka nici măcar nu s-a putut ridica în șezut foarte multă vreme și a împlinit cinci ani înainte de a zice „mama" și „tata". Nu-ți pot spune cât i-a fost de greu până a învățat să-și încheie și să-și descheie singur nasturii. Are aproape nouă ani, însă, față de anul trecut, a prins viteză la mersul în cârje. A progresat mult și la vorbit. Reușește să pronunțe unele cuvinte extrem de dificile, uneori mai lent, dar nu contează. Reușește să se facă înțeles. Nici n-aș fi crezut vreodată că va ajunge să se descurce la socoteli, chiar dacă sunt simple și nu le rezolvă repede. Într-o bună zi, am să pot arăta lumii cum l-am ajutat să devină o

persoană normală. Ne vor trebui zece ani sau poate douăzeci, iar el va avea de înfruntat obstacole aparent insurmontabile. Indiferent ce se întâmplă, sunt hotărâtă să-l ajut să fie sănătos fizic și psihic, să muncească și să se descurce singur. Chiar dacă nu va face altceva decât să servească ceai sau să ambaleze produse în cutii de carton, tot e bine. Important e să muncească demn pentru o leafă, oricât de mică ar fi.

Scrisorile tale m-au făcut să gândesc mai bine. Eu însămi l-am născut pe Kiyotaka – acest fapt atât de evident m-a condus spre o descoperire. Până de curând socoteam că apariția pe lume cu un handicap atât de serios nu poate fi decât problema lui Kiyotaka, cu alte cuvinte, karma lui. Dar lucrurile nu stau așa. Într-o bună zi, am avut o revelație. Mi-am dat seama că, de fapt, nu este vina nimănui. Propria mea karma îmi cerea să devin mama unui copil precum Kiyotaka. Înțelesesem eu lucrurile pe dos până atunci. A fost o vreme când m-am lăsat copleșită de resentimente și am ajuns să fiu convinsă că tu ești de vină. Am fost nedreaptă aruncând această povară asupra ta. De fapt, nu e nimeni de vină. Infirmitatea congenitală a lui Kiyotaka este rezultatul karmei mele și a lui Sōichirō Katsunuma. Acum, problema mea este alta: cum aș putea s-o depășesc? Să merg mai departe, lăsându-mă în voia soartei? Nu. Trebuie să trăiesc în prezent și să fac tot ce e omenește posibil ca fiul meu să ajungă o persoană normală. Ca mamă, nu mă pot lăsa doborâtă de resemnare și nihilism. Mă voi descurca fără doar și poate. Va avea și el o slujbă și va fi în rând cu lumea!

Am început prin a-ți scrie despre Kiyotaka și ajung să țin predici. Te rog să nu-mi interpretezi spusele astfel. Pur și simplu am impresia că ești prizonierul trecutului

și ai uitat de prezent. Mi-am amintit de niște vorbe de-ale tatălui meu: „Oamenii se schimbă. Ciudate ființe… se schimbă de la oră la oră, din minut în minut…". Avea dreptate. Felul în care îți trăiești prezentul îți influențează covârșitor viitorul.

Nu mai ai ce să-i faci trecutului. Asta e, și pace! Însă el supraviețuiește ca temelie a prezentului care devine puntea de legătură dintre trecut și viitor. Nu ne-am dat nici unul seama de asta.

Te rog să-mi scuzi predica și să nu rupi scrisoarea de furie. Sunt teribil de îngrijorată din pricina ta. Mă apasă niște cuvinte de-ale lui Reiko: „Am impresia că sfârșitul ți-e aproape". Chiar dacă nu te plângi de nimic, ea pricepe niște lucruri. Te rog, nu te mai gândi la moart . Mi se frânge inima de durere. De ce naiba te-ai dus la Arashiyama și ai stat în camera aia?! Un asemenea gest plin de sentimentalism i s-ar fi potrivit mai bine unui tânăr de douăzeci de ani! Și ai mai avut și neobrăzarea să-mi scrii cât de impresionată a fost menajera de frumusețea lui Yukako!

Lăsând toate astea la o parte, eu cred că afacerea lui Reiko este pe calea cea bună. Știi bine că presimțirile mele se adeveresc. Ca să nu mai punem la socoteală și faptul că nu multă lume s-a gândit la acest tip de afacere.

Un lucru este sigur: i s-au furat nouă sute optzeci și șase de mii din economii, bani importanți atât pentru afacere, cât și pentru traiul vostru. Însă pentru Reiko tu prețuiești mult mai mult decât banii și de aceea i-a dat nemernicului fără să crâcnească. Te rog, ajut-o! Sprijină-i afacerea cum poți! Sunt sigură că veți găsi în scurt timp o sută cincizeci de clienți. Chiar dacă durează să-ți faci o clientelă, va veni vremea în care vă veți descurca excelent.

Câți ani crezi că i-au trebuit lui Kiyotaka să-și expună gândurile și dorințele în cuvinte? Luați-o încet. Și fiul meu a făcut la fel. Pas cu pas. Chiar dacă prezicerea mea nu se adevărește, tot veți găsi un salon pe săptămână dispus să se aboneze la revistă. Asta înseamnă patru pe lună, așadar, patruzeci și opt pe an. Vă atingeți țelul în trei ani. Doar trei ani!

O să vă mai confruntați cu probleme financiare pe parcurs și veți da și peste obstacole, însă Reiko pare o persoană foarte puternică. Aspectul exterior nu face decât să ascundă fermitatea adevăratei femei Naniwa[1]. Sunt convinsă că e mai tare și mai perseverentă decât tine și, mai presus de orice, te iubește din tot sufletul. Știu foarte bine ce spun și te rog să mă crezi. Ori de câte ori o să te simți la capătul puterilor, pe cale de a renunța la tot, Reiko îți va întinde o mână. Este genul de femeie a cărei forță latentă iese la iveală tocmai în asemenea momente. Am să mă rog pentru tine. Nu cred într-o zeitate anume, dar mă voi ruga. Mă voi ruga universului. Mă voi închina universului nemărginit și etern pentru succesul afacerii voastre și pentru un viitor fericit.

Te rog să-mi răspunzi la scrisoare. Aștept rândurile tale.

Cu bine,

Aki

P.S. Era cât pe-aci să uit ceva. La începutul scrisorii, ai menționat că am fost o soție atrăgătoare, afirmând: „părinții te-au crescut frumos, cu toate că mai aveai hachițe de copil răzgâiat, dar chiar și astea făceau parte din șarmul tău". Citind cuvintele, m-am înroșit fără să

1 Vechiul nume al orașului Ōsaka și al împrejurimilor lui.

vreau. Dacă ai avut o soție atrăgătoare, la ce ți-a mai trebuit altă femeie?! Un an întreg! Cuvintele tale despre nestatornicia bărbaților nu mi s-au părut câtuși de puțin convingătoare. Nu te pot aproba cu un „A, înțeleg". La un moment dat, te-ai simțit jenat că ai făcut asemenea afirmații, neștiind care e relația mea cu actualul soț. Îl cunosc ca pe-un cal breaz. Și la fel de bine știu că nu i-am fost o soție bună. Nu l-am iubit deloc. Apoi visul tău cel scurt m-a întristat profund. Ca să nu mai pomenesc de aventura tatei. M-a dat gata! Sunt pur și simplu uimită cum animalele care se numesc bărbați, indiferent de vârstă, se lasă duse de nas de femei frumoase. Și totuși, îmi pare bine că mi-ai scris despre povestea aceea. M-a amuzat și m-a liniștit totodată. Credeam că-i porți ranchiună tatei.

3 octombrie

Dragă Aki,

Trecutul, prezentul, viitorul... Am luat-o ca pe o predică ținută din toată inima, din inima unei mame care și-a crescut singură copilul infirm, o mamă care mai are încă de înfruntat o mulțime de obstacole. Mărturisesc cinstit că, deși mă apropii de treizeci și opt de ani, mă simt imatur. Mă uimește și pe mine faptul acesta. Ai dreptate! Ce naiba am căutat la hanul Kiyonoya?! La ce mi-a trebuit să poposesc iarăși în camera aceea?! Cei zece ani de eșec, după care mă simt ca un pantof scâlciat aruncat la o margine de drum, dovedesc faptul că sunt un ratat.

Și totuși, m-am pus pe treabă. La ora nouă dimineața, îndes în servietă broșuri și contracte și o iau spre gară împreună cu Reiko, echipată similar. Acolo ne despărțim și luăm trenuri diferite, în funcție de programul zilei respective. Reiko se ocupă de Ōsaka, iar eu de orășelele de la periferie: Hirakata, Neyagawa, Sakai. Parcatul fiind interzis pe majoritatea străzilor, preferăm trenul și mersul pe jos. Dacă am folosi mașina, ne-am trezi cu amenzi în timp ce stăm de vorbă cu patronii saloanelor de coafură.

În plus, acestea se află de obicei pe străzi comerciale sau în zonele congestionate din fața gărilor și a stațiilor de metrou sau pe alei inaccesibile mașinilor.

Caut saloane de coafură, cu harta în mână. Când ajung la ele, analizez mai întâi exteriorul. Dacă ferestrele sunt murdare sau dacă îmi e limpede că nu se face nici un efort pentru atragerea clienților, înseamnă că pe patron nu-l interesează broșurile mele, indiferent cât e de mare salonul. În cazul saloanelor mici, unde patronul abia are timp să se descurce cu toate de unul singur, mai există poze cu cele mai noi modele de coafură și un afiș de genul „10% reducere în zilele lucrătoare". Chiar dacă la început patronul socotește că broșurile sunt o pacoste, până la urmă cedează istorioarei mele și semnează contractul pentru o lună, de probă.

Zilele în care trec pe la douăzeci de saloane fără să închei nici măcar un singur contract sunt greu de suportat. La un moment dat, am fost chiar șocat când am intrat într-un salon mic de la periferia unui orășel și m-a luat în primire patroana corpolentă, ascultându-mi indignată explicațiile. Mi-a transmis oarecum indirect că s-ar fi așteptat să mă adresez cu *sensei*[1]. Chiar nu mai înțelegeam nimic. De ce trebuia să-i spun *sensei* patroanei unui salon de coafură de doi bani?! Mi-a atras atenția că așa se cuvine în domeniul în care lucrează. S-a uitat la mine din cap până-n picioare și m-a poftit să-mi văd de drum, zicând:

— Ce rost are să le mai cer clienților încă douăzeci de yeni pentru un petic de hârtie!

---

1 Apelativ onorific folosit pentru profesori, artiști, maeștri în orice domeniu.

Acum, indiferent de salonul în care intru, chiar dacă vorbesc cu o angajată de rând, o întreb mai întâi dacă ea este *sensei*.

Au fost și situații când m-am chinuit o oră întreagă să conving patronul sau patroana și, când era pe cale să semneze contractul, apărea o angajată tânără obiectând:

— *Sensei*, clientele noastre nu apreciază așa ceva. Mai bine renunțați.

Astfel, negocierea se ducea pe apa sâmbetei. Însă am avut și o zi în care trei saloane la rând au semnat contractul fără ezitare.

După aceste trei săptămâni de umblat ca nebunul, mi-am uzat singura mea pereche bună de pantofi. Pielea s-a găurit în dreptul degetului mare și tocurile s-au scâlciat. Pantofii pe care i-am cumpărat special s-au terminat în trei săptămâni! Pe de altă parte însă, picioarele mele, destul de slabe de altfel, au ajuns ca de alpinist. Reiko a încheiat contracte cu douăsprezece saloane, iar eu cu șaisprezece. Împreună cu cele douăzeci și șase din luna trecută, avem acum cincizeci și patru. În plus, am mai primit douăsprezece contracte în urma celor cinci sute de solicitări prin poștă, în zona Kinki, ajungând la un total de șaizeci și șase.

Poate că exagerez, însă uneori simt că turul saloanelor de coafură pe care-l fac a devenit rațiunea mea de a fi. Mi s-a întâmplat nu o dată să stau în cumpănă la intersecții, neștiind încotro s-o apuc. Uneori o iau la dreapta și mă trezesc într-o zonă industrială în care e puțin probabil să găsesc saloane de coafură, dar, mergând destul de mult, nu-mi vine s-o iau înapoi. Nu-mi rămâne decât să merg înainte ca un idiot, de-a lungul drumurilor înțesate de fabrici, iar când ajung într-o zonă rezidențială, soarele e

deja la apus. Partea proastă e că nu știu unde mă aflu și nici cum să ajung înapoi și-mi vine să mă așez pe jos și să urlu. Sunt zile când ajung acasă epuizat, fără să fi pășit în vreun salon. Alteori, ajung la o intersecție, hotărăsc s-o apuc într-o anume direcție și dau imediat peste străzi cu case noi și saloane noi. Contractul vine aproape de la sine. Cum umblu ca nebunul în fiecare zi, mi-e greu să apreciez în ce mod cotirea la dreapta sau la stânga devine esența vieții.

Pentru a distribui broșurile celor șaizeci și șase de saloane, avem nevoie de mașină. Luna trecută am reușit să ne descurcăm cu toate într-o singură zi, dar luna asta, abia am terminat în trei zile. Când am terminat cu distribuirea, ne-am permis să ne relaxăm trei zile. M-am dus la o librărie să-mi cumpăr niște cărți necesare pentru compilarea noii broșuri, iar când am ajuns acasă, am găsit-o pe Reiko la masa din bucătărie, cu capul plecat. Când a ridicat ochii, i-am deslușit tristețea din priviri. Am întrebat-o ce s-a întâmplat, dar nu mi-a răspuns. Când m-am trântit în fața televizorului, nu s-a mai putut abține și m-a întrebat:

— Cine este Aki Katsunuma?

M-am uitat la ea uimit din cale-afară. Pusesem scrisorile tale într-un colț al sertarului de jos de la biroul meu. Când Reiko lucra la supermarket și eu pierdeam timpul pe-acasă, nu mi-a fost greu să iau scrisorile tale din cutie fără ca ea să observe. Însă cu două luni în urmă, când am fost ocupat cu afacerea ei toată ziua, am rugat-o pe proprietara blocului să scoată din cutia poștală corespondența adresată mie și să mi-o dea personal mai târziu. I-am oferit cinci mii de yeni pentru serviciu, pe care i-a

acceptat cu un zâmbet. De aceea nu înțelegeam cum de-a aflat Reiko de tine.

Văzând că nu răspund, Reiko a scos din sertar grămada de scrisori de la tine și mi le-a pus în fața ochilor, cerându-mi explicații.

— Ce-i cu aceste șapte scrisori? Uitându-mă la ștampila poștei, am văzut că prima a fost expediată pe 19 ianuarie. Sunt toate incredibil de groase și ai tot primit… Cine este Aki Katsunuma?

Deschisesem plicurile și Reiko ar fi putut să le citească, însă știam că n-a făcut-o. A rezistat tentației și a așteptat să mă întorc acasă.

— Expeditorul celei dintâi este Aki Hoshijima, iar a celorlalte, Aki Katsunuma. Spune-mi și mie cine e persoana.

— Ești geloasă? am întrebat-o, râzând.

A plecat capul și a ridicat ochii.

— Nu, nu sunt.

— Erau deschise… De ce nu le-ai citit pe furiș?

— Nu-mi stă în fire să citesc corespondența altcuiva.

Nu-i spusesem niciodată nimic despre noi, și nici despre mine personal. Doar o singură dată știu că i-am menționat că am locuit în cartierul Ikuno. M-am uitat la data expedierii, le-am pus în ordine și am îndemnat-o:

— Te rog frumos să le citești.

Îmi cer scuze că am lăsat o străină să-ți citească scrisorile fără să-ți cer permisiunea. Am socotit că, în cazul în care le citește, va înțelege totul și nu va fi nevoie să-i mai dau și explicații.

Sunt șapte la număr și lungi. Reiko s-a mutat la masă și a început să citească. Eu m-am uitat mai departe la televizor. Am rugat-o să pregătească cina, dar n-a fost chip

s-o urnesc. Parcă devora scrisorile tale. Am întrebat-o dacă pot mânca ceva în oraș și a mârâit aprobator fără să ridice privirea.

Am cinat la un restaurant mic din apropierea casei, iar apoi m-am dus la cafeneaua din fața gării. După vreo jumătate de oră petrecută în fața ceștii cu cafea, nu știam ce să mai fac. Așadar, am împrumutat niște hârtie și un pix de la patron și am început să mă gândesc la tehnicile de vânzare pentru sporirea clientelei – trebuia să ajungem la o sută cincizeci de saloane – și la articolele pe care aveam să le includ în broșura de luna viitoare. Mi-am notat pierderile și câștigurile și am socotit economiile. În timp ce priveam șirul de cifre pe care încercam să le memorez, mi-am dat seama că nu mai fusesem de multă vreme la frizer. Socotind să mă duc a doua zi, mi-a venit ideea să încropesc o revistă asemănătoare și pentru frizerii. Sistemul urma să fie același, diferind doar conținutul, pentru a-i atrage pe clienții bărbați. Trebuie să ne lărgim rețeaua, să includem și frizerii. Însă nu-i nici o grabă, o s-o facem după ce punem bine pe picioare afacerea cu saloanele de coafură și o să fim mai înstăriți.

Am ieșit din cafenea, am trecut prin dreptul casei și am cotit pe alee spre tipograf. Ușa de sticlă pe care scria „Tipografia Tanaka" era închisă. Perdelele erau trase. Am deschis ușa, am intrat și l-am văzut pe tipograf, cu mânușile murdare de cerneală, verificând placa.

Întrebându-l dacă mai are de lucru, bărbatul – mic de statură, cărunt și clipind tot timpul – s-a oprit din treabă și m-a poftit să intru, cu un zâmbet prietenos. Încăperea era plină de recipiente cu cerneală și foi de hârtie pentru proba de tipar. Abia aveai pe unde să calci. Mirosea a cerneală și hârtie. În compartimente din lemn, clădite

în perete, se zăreau mii de litere ștanțate sclipind la lumina neonului. Patronul mi-a adus un scaun din colțul încăperii.

— Luna asta ați mai încheiat patruzeci de contracte, nu-i așa? a întrebat el în timp ce-și scotea mănușile. Dacă merge tot așa, o să aveți în curând o sută cincizeci de clienți.

I-am spus că-i datorăm foarte mult pentru atenția cu care ne lucrează broșurile.

— Părerea mea e că o să ajungeți la vreo cinci sute de contracte, a zis el pe un ton cât se poate de normal.

A stat câteva clipe pe gânduri.

— La cinci sute de contracte, veți avea nevoie de o sută de mii de broșuri. Unele saloane nu se vor mulțumi cu numai două sute de exemplare, vor dori patru sute sau chiar șase sute. Dacă ajungeți să depășiți o sută de mii de bucăți, vă reduc și eu prețul de la șapte la cinci yeni pe exemplar. O tipografie mică precum a mea n-are parte de mulți clienți care să plătească lunar cinci sute de mii de yeni, așa că vă rog să vă extindeți afacerea cât mai repede.

I-am spus că mi-a venit ideea să abordez și frizeriile. S-a bătut fericit peste genunchi și a zis râzând:

— Grozav! De ce să aveți numai saloane de coafură?! Cred că veți găsi chiar mai multe frizerii decât saloane interesate într-o asemenea afacere. Frizeriile s-au înmulțit ca buruienile în ultima vreme, iar dacă vor continua ca până acum, nu vor face mare lucru. Încercați neapărat! Eu nu m-am gândit la profit de la început, dar poate mă lansez și eu mai serios pe piață odată cu dumneavoastră.

Și-a încrucișat brațele, uitându-se în tavan, și a mormăit niște calcule. Cinci sute la frizerii… cinci sute la saloane de coafură… în total, o mie… două sute de mii de exemplare. A urcat la etaj și a coborât cu o sticlă cu

bere și două pahare. Am stat de vorbă aproape o oră. Cred că ar fi vrut să o mai lungim, însă eram nerăbdător să-i spun și lui Reiko ce idee îmi venise, așa că m-am ridicat și am plecat.

„O mie de saloane și frizerii? mi-am zis în drum spre casă. S-o luăm încet și sistematic. Sunt hotărât să ating cifra de o mie în zece ani."

Gândindu-mă la o perioadă atât de lungă, mă simțeam precum jucătorul care servește mingea de baseball, știind că e ultima aruncare și că de ea depind victoria sau eșecul meciului.

Am găsit-o pe Reiko rezemată de perete, într-un colț al camerei, absorbită de scrisorile tale. Am aruncat o privire și am văzut că era spre sfârșitul celei de a patra. Am întrebat-o dacă nu vrea să mănânce de seară. A îngânat ceva și și-a văzut mai departe de corespondență, fără măcar să ridice privirea. Mi-am întins așternutul, mi-am pus pijamaua, m-am întins și am deschis televizorul. Reiko a citit a șasea și a șaptea scrisoare, întinsă lângă mine. Trecuse de miezul nopții când le-a terminat. A pus plicurile înapoi în sertar și a stins lumina din cameră. A aprins-o pe cea din bucătărie, a scos ceva din frigider și s-a apucat să mănânce.

Am stins televizorul, m-am ridicat și m-am așezat pe un scaun lângă ea. Mi-am aprins o țigară. Se smiorcăia, ștergându-și lacrimile cu dosul mâinii, și mânca *tōfu* rece, orez și bucățele de șuncă unse cu maioneză. Terminând de mâncat, a spălat vasele, continuând să plângă. Apoi s-a spălat pe față, pe dinți și și-a întins așternutul. S-a culcat fără un cuvânt, trăgându-și plapuma peste cap.

Eu am mai rămas o vreme la bucătărie, uitându-mă la Reiko. Nu se mișca. M-am apropiat încet și i-am dat

plapuma la o parte. Stătea cu ochii mari deschiși, înecați în lacrimi. A întins brațele, m-a invitat în așternutul ei și mi-a atins cicatricele. Reiko a citit doar cele șapte scrisori ale tale, fără să știe ce am scris eu în cele cinci ale mele. M-a îmbrățișat strâns, spunându-mi:

— Îmi place mult doamna care ți-a fost soție.

N-am reușit să mai scot nici o vorbă de la ea, cu toate insistențele.

M-am strecurat afară din așternut, am scos iar scrisorile din sertar și le-am aliniat pe masa din bucătărie. Mă uitam la cele șapte scrisori, nemișcat. Fumam și-atât.

Mi-ai scris odată că va veni vremea să punem punct corespondenței noastre. Am aruncat o privire spre Reiko și, fără să știu dacă doarme sau suspină încă, mi-am dat seama că momentul a sosit.

Aceasta este ultima mea scrisoare. După ce o pun la poștă, nu-mi rămâne decât să iau la picior străzile orășelului Neyagawa, în căutare de saloane de coafură. Poate peste niște ani voi coborî la stația Kōroen de pe linia Hanshin ca să dau o raită prin zona atât de cunoscută și să ajung până la tine acasă, aproape de clubul de tenis. Voi arunca o privire tufișurilor din grădină, iar apoi mă voi întoarce liniștit la Reiko. Ai grijă de tine. O să mă rog din toată inima ca fiul tău să crească așa cum îți dorești.

Cu bine,

Yasuaki

18 noiembrie

Dragă Yasuaki,

Ți-am citit ultima scrisoare stând pe o bancă din pavilionul cu flori de glicină al clubului de tenis, scăldându-mă în razele călduțe ale soarelui de toamnă. Parcă te și vedeam târându-ți picioarele pe drumuri, cu harta în mână.

Terminând-o, mi-am dat seama că a sosit momentul să-ți scriu și eu pentru ultima oară, numai că au trecut zile de-atunci, fără să-mi vină vreo idee. Octombrie a sosit și a plecat, am intrat de-a binelea în noiembrie, dar tot n-am avut chef să pun mâna pe stilou.

Apoi, într-o zi de joi senină, tata și-a luat liber, ceea ce nu mai făcuse de multă vreme. Pe la prânz, pe când stătea pe verandă și se uita la copacii din grădină, m-a invitat să mergem la mormântul mamei. Nu era nici echinocțiu[1], nici comemorarea morții ei, însă voiam să merg. Am rugat-o pe Ikuko să-l ia pe Kiyotaka de la stația de

1 Echinocțiul de toamnă și de primăvară sunt considerate sărbători ale morților.

autobuz din fața gării la trei și jumătate și m-am îmbrăcat repede. Tata a sunat la firmă și a cerut o mașină. A îmbrăcat un costum oliv-închis, făcut la comandă, dar nepurtat, pentru că îl considera prea elegant. M-a întrebat dacă îmi place cum arată și i-am spus că îi vine foarte bine.

În așteptarea mașinii, am mâncat ceva de prânz. M-a anunțat că mă va duce după aceea la un restaurant cu bucătărie specifică orașului Kyōto, însă, știute fiind porțiile mici de acolo, era mai bine să gustăm ceva înainte.

Ai fost și tu o dată cu noi la mormântul mamei, nu-i așa? Dacă mi-aduc bine aminte, la mai puțin de o lună după ce ne-am căsătorit. După ce s-a terminat slujba budistă de șapte ani, i-am vizitat toți trei mormântul de la Yamashina, locul natal.

Când l-am auzit pe șoferul tatei, am ieșit și ne-am urcat în mașină.

— La Yamashina, te rog. Vrem să mergem la mormântul soției mele.

Domnul Kosakai e șoferul tatei de vreo cincisprezece ani. Fiica lui cea mare s-a căsătorit la începutul lunii octombrie. Știam că și a doua urma să se căsătorească în ianuarie.

— Am auzit că iarăși aveți nuntă în curând.

— Suntem complet lefteri după două evenimente atât de importante.

L-am întrebat de ce s-au grăbit și cu a doua ceremonie, însă tata mi-a răspuns în locul lui:

— Dacă nu se mărită repede, apare pruncul înainte.

Domnul Kosakai a râs jenat, recunoscând că fiica lui era deja în luna a șaptea de sarcină și se temeau să nu cumva să nască prematur, înainte de data de 10 ianuarie, pentru când era stabilită nunta.

Am ieșit de pe autostrada Meishin și am intrat în Kyōto, luând-o apoi pe autostradă spre Yamashina. Văzând în drum o florărie, l-am rugat pe domnul Kosakai să oprească, însă tata a spus că nu voia să cumpere flori pentru că nu-i plăcea gândul că se vor ofili la cimitir.

— Mă deranjează ideea de a pune flori și turtițe de orez pe mormânt. Este gravat numele celui dispărut și ajunge. E mai frumos să lași mormintele așa cum sunt, nedecorate.

Am ajuns într-o zonă cu parcele cultivate cu orez și am trecut de un sat de munte cu case înșirate pe marginea drumului șerpuitor, care abia se vedeau din pricina desișului de copaci.

— Frunzele de toamnă sunt tare frumoase acum! exclamă tata.

Dacă ți-amintești, cimitirul se află pe panta unei coline. Frunzele multicolore fluturau în bătăia vântului de parcă voiau să tăinuiască locul acela pustiu. La intrarea în cimitir e o căsuță care abia reușește să adăpostească de ploaie sau soare o singură persoană. Acolo te întâmpină întotdeauna un bătrân, iar mirosul de tămâie te izbește de departe. Sunt expuse lumânări, tămâie, găleți și polonice. Tata a cumpărat tămâie, a împrumutat o găleată și un polonic, a adus apă și am început să urcăm panta spre mormânt. Domnul Kosakai a ieșit din mașină și ne-a urmat, zicând că dorește să-i aducă omagiul său personal mamei. Mormântul este pe rândul de sus, inscripționat simplu: Fumi Hoshijima. Decedată la 14 decembrie 1963.

În jurul mormântului se așternuse un strat gros de frunze, așa că m-am întors la bătrân și l-am rugat să-mi împrumute o mătură de nuiele și un făraș. Când m-am apucat de măturat, tata m-a oprit, spunând:

— N-are rost să măturі, pentru că iar cad frunze, la nesfârșit. Mormântul se află în bătaia vântului și a ploii, îl vor îngropa frunzele și se va acoperi de mușchi până la urmă. Mie îmi place așa.

A privit apoi mormântul mamei și nici măcar nu s-a obosit să toarne apă peste piatra funerară, conform obiceiului.

— Cel puțin să ardem niște tămâie, am zis eu, cerându-i bricheta.

— Doar trei bețișoare. Nu-mi place să mi se îmbibe hainele de miros, zise el pe un ton mai arțăgos.

M-am conformat rugăminții lui. Privind mormântul acoperit, mi-am dat brusc seama că mama n-ar fi fost de acord cu divorțul nostru, în ciuda acelui incident nenorocit. A murit când aveam doar șaptesprezece ani, așadar nu te-a cunoscut. Însă un biet „dacă" nu schimbă situația cu nimic, iar a vorbi despre lucruri ce nu mai pot fi reparate înseamnă doar văicăreală. În cei treizeci și cinci de ani de viață am pierdut două ființe dragi: pe mama și pe tine. Amintindu-mi de ultima ta scrisoare, mi-am dat seama că am pierdut mult mai mult.

Am păstrat vreo douăzeci de minute de reculegere împreună cu tata și cu domnul Kosakai. După ce a ars și ultimul bețișor de tămâie, tata a dat tonul plecării. Ne-am întors la mașină și l-a rugat pe șofer s-o apuce pe celălalt drum. Ne-am afundat pe drumul îngust, șerpuitor. Pâlcurile de copaci se îndeseau tot mai mult. Exact când mă întrebam unde vrea tata să ajungem, am văzut firma restaurantului Shinoda. Persoana care ne-a întâmpinat la intrare l-a recunoscut pe tata și ne-a poftit în salonul de alături. Mobilierul, materialele folosite la construcție, priveliștea minunată oferită de grădină arătau cu câtă grijă

fusese gândit totul și ce mult se investise. Tata l-a invitat și pe domnul Kosakai la masă, dar el a refuzat, spunând că mâncase de prânz. Ne-a zis că ne așteaptă în mașină și ascultă radioul.

Numai grădina singură are pesemne peste trei mii de metri pătrați. Pare simplă la prima vedere, dar e o adevărată încântare, impresionând și prin armonia uluitoare dintre copacii mari, bine îngrijiți, și bolovanii uriași acoperiți cu un strat gros de mușchi.

O femeie îmbrăcată în chimono, cam de vârsta mea sau un pic mai mare, a intrat îndată în salonul în care ne aflam. Tata mi-a prezentat-o ca fiind patroana localului și, după ce i-a spus că sunt fiica lui, a rugat-o să ne aducă ceea ce comandă el de obicei. L-am întrebat puțin încruntată dacă se refugiază deseori aici. Mi-a explicat că-și invită clienții aici de mai bine de cinci ani. Nu știu numele patroanei, dar are cu siguranță un sponsor foarte bogat.

Ne-a adus mâncăruri specifice regiunii Kyōto și, în timp ce aranja farfuriile și bolurile pe masă, a întreținut cu tata o conversație foarte plăcută. Eu m-am întors spre grădină, ațintind cu privirea un colțișor mai îndepărtat, în care nenumărate frunze ruginii fâlfâiau în aer în bătaia vântului.

După ce patroana a ieșit, tata m-a întrebat ce părere am despre ea. I-am spus că este o persoană remarcabilă, cu o ținută excepțională și, pe deasupra, foarte frumoasă. Tata mi-a mărturisit că e impresionat de frumusețea ei, spunându-mi că este bogată, inteligentă și foarte muncitoare totodată, dar nu-i place vocea ei. I-am răspuns că vocea nu contează, însă tata a obiectat:

— Ba da, vocea este foarte importantă. Ea spune multe despre caracterul unei persoane. Un doctor priceput își

dă lesne seama de starea de sănătate a pacientului după inflexiunile vocii.

Fața i s-a luminat într-un zâmbet larg pe când se servea cu bețișoarele din bolurile lăcuite.

— Vocea ei n-are pic de rafinament.

După ce am terminat și desertul, constând din fructe proaspete, tata a indicat un loc dincolo de grădină, zicând:

— Treptele de piatră de acolo ajung la un mic templu de unde priveliștea oferită de frunzele ruginii îți taie răsuflarea.

Și-a încălțat saboții de grădină puși la dispoziție de restaurant și mi-a spus, apăsat, să-l însoțesc. Mi-am dat seama că vrea să vorbească ceva cu mine.

Dincolo de un pin mare, am dat peste treptele din piatră atât de înguste, încât n-am putut păși alături.

Am ajuns sus frântă. Mi-am scos batista, am pus-o pe jos și m-am așezat în spatele tatei. Privindu-l atentă, l-am întrebat:

— N-ar fi cazul să lucrezi mai puțin?

— La vârsta mea am ajuns să înțeleg foarte bine ce înseamnă să muncești. Fără muncă nu se poate trăi, așa că am de gând să-mi văd de treabă mai departe.

A privit în zare evantaiul de frunze ruginii și a rupt brusc tăcerea:

— Am auzit de la Ikuko despre scrisorile din ultimul an, plicuri burdușite, fiecare purtând semnătura altei femei. Acum vreo lună am plecat la serviciu spre prânz. Când să ies pe poartă, am văzut o scrisoare în cutie și i-am dat-o lui Ikuko. Îți era adresată ție, iar expeditoarea se numea Michiko Hamazaki.

Tata s-a întors și m-a privit în ochi.

— Scrisul mi-a stârnit amintiri plăcute.

Ne-am uitat unul la altul. Tata m-a întrebat:

— Ce mai face Arima?

M-am hotărât pe loc să-i spun totul, dar nu știam cu ce să încep. I-am povestit tot ce mi-a venit în minte, fără nici o ordine, începând cu întâlnirea întâmplătoare de pe muntele Zaō, despre corespondența noastră, amănunte legate de sinuciderea lui Yukako, despre cum te descurci în prezent și altele. În timp ce vorbeam, mi-au dat lacrimile și tata m-a rugat, cu blândețe, să mă liniștesc.

Când am terminat, inima îmi bătea nebunește. Tata a tăcut o vreme. Apoi, cu ochii plecați, m-a întrebat:

— Katsunuma îți dă toată leafa?

Am încuviințat. A căzut puțin pe gânduri și a afirmat sec:

— Individul acela nu face două parale.

Mi-a spus că a pus niște detectivi pe urmele lui și a aflat că are o amantă la Kōbe.

— Presupun că știi și tu de multă vreme. Are cu ea o fetiță care a împlinit trei ani. Cred că își ia ore suplimentare ca să le întrețină.

Și-a aprins o țigară și m-a întrebat:

— Îți displace Katsunuma? Crezi că o să ajungi vreodată să ții la el?

N-a așteptat răspunsul meu și a adăugat, supărat:

— Dacă vrei să-l părăsești, n-ai decât. Ești liberă să faci ce vrei. Nu e cazul să-ți petreci restul vieții cu un om care nu-ți place. Eu ți l-am băgat pe gât. Nu știu unde mi-a fost capul de m-am înșelat atât de amarnic. Ți-am pricinuit numai necazuri.

A tăcut.

Controlându-mi vocea, am reușit să articulez câteva cuvinte:

— Din cauza mea a ajuns Katsunuma astfel. El s-a trezit într-o situație neplăcută, luându-mă de nevastă. N-am fost nici o clipă în stare să-l iubesc.

N-am mai scos o vorbă multă vreme. Tata a privit și el nemișcat frunzele de toamnă. M-am gândit la Katsunuma. Am încercat să nu-l pomenesc în scrisori. Cred că și acest lucru simplu îți poate spune multe despre sentimentele mele față de el. Însă nu e om rău. Citește cărți dificile despre istoria Asiei și este foarte devotat cercetării și cursurilor sale. Își îndrumă studenții cu dăruire. Ca tată, a fost la fel de amărât ca și mine și îl iubește mult pe Kiyotaka, deși nu mărturisește. L-am văzut de nenumărate ori pe pajiștea din fața casei aruncându-i mingea lui Kiyotaka pentru a-l ajuta să devină mai rezistent. După aceea se așeza turcește pe covorul din sufragerie, îl punea în poală și stăteau mult de vorbă, ca de la tată la fiu. De ce n-am reușit să-l iubesc? Oare ce simțea când mă vedea atât de indiferentă? Mă întrebam ce se va întâmpla după ce nu mai e tata. Împlinește în curând șaptezeci și unu de ani, dar nu știu dacă apucă să-l vadă pe Kiyotaka la majorat.

Tata stătea în continuare cu spatele la mine și, pe când îi priveam costumul oliv, încercam să-mi închipui ce putea vorbi Katsunuma cu Kiyotaka. Mi s-a pus un nod în gât. Prin fața ochilor mi-au trecut siluetele lui Katsunuma și a studentei, îmbrățișați în poarta aceea, în amurg. Abia atunci, pentru prima oară de când eram cu el, am simțit o fărâmă de afecțiune.

M-am ridicat și m-am uitat la copacii deși din jur. Pe când priveam frunzele dansând vesele în lumina soarelui, în nuanțe de roșu, galben, verde, ruginiu, i-am spus tatei că vreau să-l părăsesc pe Katsunuma.

— N-are decât să fie, în ochii lumii, soțul acelei femei și tată al fetiței de trei ani. Eu n-am de gând să mă recăsătoresc. Voi face tot ce-mi stă în putință să-l cresc cum se cuvine pe Kiyotaka. Tată, te rog, ajută-mă!

Tata a mai fumat o țigară și a strivit chiștocul sub talpa sabotului. S-a uitat la mine și a zâmbit.

— Bine, am înțeles.

S-a ridicat și am început să coborâm treptele din piatră pline de mușchi.

Înainte să-ți scriu scrisoarea asta, am recitit tot ce am primit de la tine. În sufletul meu s-au dat numeroase bătălii, un vârtej de sentimente greu de transpus în cuvinte. Am să încerc să-ți explic. Ai menționat la un moment dat că, văzându-ți propria viață, ți-a fost frică să mai trăiești. Dar nu socoți că experiența este cel mai de preț lucru, indiferent dacă viața-i scurtă sau lungă?

Stau cu stiloul în mână și nu știu cum să termin ultima scrisoare pe care am de gând să ți-o adresez. Mă întreb de ce mi-au venit în cap cuvintele acelea pe când îl ascultam pe Mozart: „A trăi și a muri înseamnă probabil același lucru". Pur și simplu din senin! Însă, după ce am așternut cuvintele pe hârtie, mi-am dat seama că ele te-au stârnit să-mi povestești lucruri pe care nu le știam. Nu-mi stau în fire asemenea vorbe. Și nici ceea ce și-a închipuit patronul cafenelei Mozart că aș fi afirmat eu în legătură cu soarta și cu misterele universului. Mă trec și-acum fiori când mă gândesc.

Yukako și-a înfipt cuțitul în gât și a murit. Tu te-ai privit murind, dar ai revenit la viață. Bătrânul și singuraticul meu tată muncește mai mult ca niciodată. Sōichirō Katsunuma poartă în suflet povara propriului secret și este cu siguranță îngrijorat de soarta fetiței sale de trei ani.

Eu și Kiyotaka am stat pe o bancă din grădina cu dalii și am privit întinderea nemărginită de stele în clipele în care tu urmăreai jocul pisicii cu șoarecele. Încurcate sunt ițele soartei și misterioase căile universului!

Aș putea să-ți scriu la nesfârșit, însă a sosit momentul să pun punct. În acest univers, cel care ascunde atâtea mistere, eu mă rog pentru fericirea ta și a lui Reiko. După ce o să pun scrisoarea în plic, o să scriu adresa și o s-o timbrez, am de gând să ascult *Simfonia 39* de Mozart. N-am mai auzit-o de luni de zile.

Rămâi cu bine și ai grijă de tine.

Aki

Când dragostea aparent indestructibilă care îi unește pe Aki și Yasuaki este spulberată într-o clipă, asemenea unui „vas făcut țăndări", viețile celor doi se despart. Drumurile lor nu se vor mai întretăia decât o dată, la zece ani după durerosul divorț. Dar scurta lor întâlnire se dovedește un nou început: splendoarea melancolică a toamnei japoneze pe muntele Zaō îi îndeamnă să-și dezvăluie, cu înțelepciunea maturității, gândurile tăinuite și sentimentele de nemărturisit. Ispășindu-și prin confesiune vina de a nu fi luptat pentru iubirea ce îi lega, Aki și Yasuaki se redescoperă.

„Povestea unei iubiri trădate, spusă cu o delicatețe uluitoare."
The Washington Times

„***Brocart de toamnă*** demonstrează într-un mod strălucit de ce este TeruMiyamoto venerat în Japonia."
Kirkus Reviews

„Un roman emoționant, în care Teru Miyamoto investighează resorturile intime ale relațiilor de cuplu."
Mostly Fiction

„O carte de o grație desăvârșită."
San Francisco Chronicle